

Handläggare
Marie Lindström
UtredningsenhetenDiarienummer
2017KOFN/0074

Kultur- och fritidsnämnden

Kommundirektörens underlag för budget år 2018, ramar 2019-2020

Förslag till beslut

1. Nämnden har tagit del av kommundirektörens underlag för budget år 2018, ramar 2019-2020.
2. Ärendet justeras omedelbart.

Beslutsnivå

Kultur- och fritidsnämnden

Sammanfattning

Nämnderna har möjlighet att yttra sig över kommundirektörens underlag för budget år 2018, ramar 2019-2020, innan underlaget överlämnas till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för behandling. Budgetunderlaget utgår från den budget kommunfullmäktige antog för år 2017.

Bakgrund

Kommundirektörens underlag för budget år 2018, ramar 2019-2020, skickades i juni ut till nämnderna på remiss. Nämnderna har tillfälle att inkomma med synpunkter innan slutgiltigt budgetunderlag överlämnas av kommundirektören för behandling i kommunstyrelsen och kommunfullmäktige i oktober.

Ärendebeskrivning

Kommundirektörens underlag för budget utgår från kommunfullmäktiges antagna budget år 2017. Den kommunala skattesatsen i Värmdö kommun fastställs till 19,18 kr för 2018. En eventuell prövning av skattesatsen sker i den politiska behandlingen av budgetförslaget.

Skatteintäkterna är beräknade på en befolkningsökning om 1 000 invånare. Nettoramarna uppräknas generellt med 1 procent.

Kultur- och fritidsnämndens driftbudget 2018 och ramar 2019-2020

Av tabellerna nedan framgår kommundirektörens underlag för driftbudget för år 2018 samt ramar för 2019-2020 för kultur- och fritidsnämnden med följande kommentarer:

Kommentarer till driftbudget

Diarienummer
2017KOFN/0074

- Kultur- och fritidsnämndens budget räknas upp generellt med 1 procent jämfört med 2017. Nämndens kompenseras även för ökade kostnader för internhyror med 1,8 mnkr, i summan ingår utrymme för att betala hyra för föreningshus på Ingarö.
- Inom kultur och fritid ökar kapitaltjänstkostnaderna under året beroende på genomförda investeringar. Likaså ökar kostnaderna för skötsel av fritidsanläggningar. Kostnadsökningarna beräknas till sammanlagt 2,4 mnkr. Samtidigt konstateras att det inte kommer att bli aktuellt att ta upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken i drift under 2018. I budgetramen har avsatts vissa driftbudgetmedel för kulturhuset, del av dessa medel föreslås tas i anspråk för nämnda kapital- och skötselkostnader, som därmed får täckas inom ram under år 2018.
- Byggnationen av det nya upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken har gjort uppehåll beroende på projektering av tak. Därmed kommer, som sagt, tidpunkten för inflyttning att bli senare än tidigare beräknat; troligen en bit in på 2019. Här kommer kulturverksamheter som bibliotek, kulturskola, ungekulturhus och Gustavsbergs konsthall att samlas. Tillkommande hyreskostnad på helårsbasis beräknas till 20 mnkr (nettoeffekten av tillkommande hyra för Porslinsfabriken och hyreskostnader som bortfaller för befintliga verksamhetslokaler). Därtill uppskattas tillkomma verksamhetskostnader om 10 mnkr samt kapitaltjänstkostnader för inventarier om 2 mnkr. Bedömningen av tillkommande verksamhetskostnader får ses som preliminär, ytterligare överväganden behöver göras och möjligheterna till samordning med andra funktioner i förvaltningsorganisationen ska analyseras. Till en mindre del, 5 mnkr, finns sedan tidigare utrymme i befintlig budgetram, resterande belopp behöver beaktas i nämndens driftbudget 2019-2020. Porslinsfabriken tas troligen inte i drift förrän en bit in på år 2019, vilket till någon del kan reducera behovet av budgetutrymme, relativt helårssiffror, det året.
- I planeringen förutsätts att kommunen övertar anläggningarna vid Ekvallen från föreningsregi, vilket är beaktat i tidigare års investeringsbudget. Inriktningen är också att anläggning med konstgräs på Ingarö övergår till kommunen.
- Förutom Porslinsfabriken domineras kultur- och fritidsnämndens investeringsverksamhet av satsningar på konstgräsplaner. Under 2017 etableras en konstgräsplan vid Ösby, vidare uppgraderas en grusplan vid Mörtnäs. I övrigt koncentrerar sig kommunen på att rusta befintliga konstgräsplaner som används frekvent och slits hårt. År 2018 disponeras investeringsmedel i budget 2017, 10 mnkr, för att rusta och reinvestera i Värmdövallens två befintliga konstgräsplaner. Förutsatt kommunens övertagande av plan på Ingarö sker ett utbyte även av denna, beräknat till 8 mnkr. År 2020 uppgraderas grusplan vid Värmdövallen till konstgräsplan, 9 mnkr.

Diarienummer
2017KOFN/0074

Driftbudget Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Kostnader	166 593	174 090	207 631	211 107
Intäkter	-52 939	-57 516	-58 091	-58 672
Summa netto	113 654	116 574	149 540	152 435
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		2 920	32 966	2 895
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		2,6%	28,3%	1,9%

Specification till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	166 593	-52 939	113 654
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	7 497	-4 577	2 920
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 706	-569	1 137
Justering internhyror	1 783		1 783
Rameffekter av reviderad budget 2017	4008	-4008	0
Kommundirektörens underlag till budget 2018	174 090	-57 516	116 574

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	174 090	-57 516	116 574
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	33 541	-575	32 966
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 741	-575	1 166
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad:			
Hyra Porslinsfabriken	20 000		20 000
Verksamhetskostnader			
Porslinsfabriken	5 000		5 000
Kapitalkostnad inkl Porslinsfabriken	5 100		5 100
Övrig drift/skötsel anläggningar	1 700		1 700
Kommundirektörens underlag till ram 2019	207 631	-58 091	149 540

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	207 631	-58 091	149 540
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	3 476	-581	2 895
<i>Varav ramförändringar:</i>			

Diarienummer
2017KOFN/0074

Tillägg lön och inflation	2 076	-581	1 495
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	1 400		1 400
Kommundirektörens underlag till ram 2020	211 107	-58 672	152 435

Bedömning

Nämnden föreslås överlämna kommundirektörens budgetunderlag till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige för vidare hantering.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför i detta skede inga ekonomiska konsekvenser då det endast gäller ett yttrande om ett underlag för budget.

Konsekvenser för miljön

Beslutet medför i detta skede inga konsekvenser för miljön då det endast gäller ett yttrande om ett underlag för budget.

Konsekvenser för medborgarna

Beslutet medför i detta skede inga konsekvenser för medborgarna då det endast gäller ett yttrande om ett underlag för budget.

Konsekvenser för barn

Beslutet medför i detta skede inga konsekvenser för barn då det endast gäller ett yttrande om ett underlag för budget.

Handlingar i ärendet

Nr	Handling	Bilaggs/Bilaggs ej
1	Kommundirektörens underlag för budget år 2018	Bilaggs
2	Taxor och avgifter: Bilaga 8 till kommundirektörens underlag för budget 2018	Bilaggs

Sändlista för beslutsexpediering

Kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige

Diarienummer
2017KOFN/0074

Pia Andersen
Chef kultur- och utbildningssektor

Kommundirektörens underlag för budget 2018-2020

2017-05-29

KOMMUNDIREKTÖRENS UNDERLAG FÖR BUDGET 2018-2020

INNEHÅLL

Kommundirektörens inledning	1
Kommundirektörens underlag	3
Vision enligt tidigare fullmäktigebeslut	6
Ledning och organisation	10
Sammanfattning av budget	12
Ekonomisk strategi	18
Koncernen	27
Bilaga 1 Omvärldsfaktorer	
Bilaga 2 Befolkningsutveckling	
Bilaga 3 Nämndernas budget	
Kommunfullmäktige	1
Överförmyndarnämnd	3
Kommunstyrelse	5
Utbildningsnämnd	8
Kultur- och fritidsnämnd	11
Socialnämnd	14
Vård- och omsorgsnämnd	17
Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd	20
Näringslivsnämnd	22
Teknisk nämnd	24
Bilaga 4 Finansförvaltning – centrala åtaganden	
Bilaga 5 Ekonomistyrning, budgetregler	
Bilaga 6 Investeringsbudget med kommentarer	
Bilaga 6b Gustavsbergsprojektet	
Bilaga 7 Pengbilaga	
Bilaga 8 Taxor och Avgifter (separat bilaga)	

Inledning

Ekonomi i Värmdö kommun har varit förhållandevis stark och resultatutvecklingen har varit god under en följd av år med ett högt resultat 2016. Men en sämre utveckling av skatteunderlaget 2018-2020, i kombination med mycket snabbt växande behov, väntas ge svagare resultat och betydande effektiviseringsbehov i hela kommunsektorn. Liksom många andra kommuner står Värmdö nu inför en gedigen utmaning. Åren framåt kommer antalet barn och äldre i Sverige att öka kraftigt och ökningen motsvaras inte av en lika stor ökning i skatteunderlaget. Det betyder att underliggande intäkter generellt i kommunsektorn inte kommer vara tillräckligt stora för att möta de ökade kostnaderna.

Värmdö är inget undantag utan växer snabbare än någonsin. Under 2016 växte Värmdö med 2,2 procent vilket är kraftigare än både länet och övriga riket. Och under 2017 pekar prognosen mot 3 procent. Den kraftiga befolkningstillväxten medför ökade skatteintäkter men likväl även ökade investeringskostnader, vilket syns tydligt i de lokalbehov verksamheterna prognosticerar. Det är nu mer viktigt än någonsin att göra kloka val och prioriteringar avseende investeringarna.

Att verka för en tillräcklig självförsörjningsgrad för att hålla låneskulden i schack är en komponent, men att nogsamt prioritera bland behoven för att inte riskera att ökade drifts- och kapitalkostnader tränger undan medel från verksamheterna är av största vikt. De framtida driftskostnaderna som följer av gjorda investeringar innebär stora åtaganden. Vid beslut om investeringar bör alltid de driftsekonomiska konsekvenserna framgå. Årets underlag är en första ansats i att tydliggöra vilka driftskostnader som är kopplade till investeringarna.

Ett Värmdö innebär att se, förstå och verka utifrån helheten. Det är därför förvaltningen i årets budgetunderlag tar ett första steg mot att fullt ut ta ansvar för helheten och därmed inkorporeras även bolagskoncernen i underlaget. Det är kommunkoncernens samlade kassaflöde och investeringsbehov som skapar möjligheter eller sätter gränser för en god och ansvarfull utveckling framåt.

Det vanligaste är att lösa finansieringen genom flera olika komponenter såsom tex försäljning av mark och tillgångar, likviditet som uppstår av resultatöverskott, avskrivningar och lånefinansiering. För Värmdös del är möjligheterna till försäljningar av mark och tillgångar begränsad men att se över vilka fastigheter kommunen äger och som inte behövs till att bedriva kommunal verksamhet i kan komma vara en viktig del i finansiering av lokaler till kärnverksamheten.

Utifrån ovan angivna faktorer och övriga omvärldsfaktorer är utrymmet för reformer och ambitionsökningar små. Ambitionen har varit att nå en realistisk budget och hantera det som är nödvändigt snarare än att föreslå reformer som kostar pengar.

Att beakta utvecklingen av volymer och behov utifrån nyligen framtagna befolkningsprognos har varit prioriterat, likaså att kompensera för ökade kapital- och driftkostnader. Den snabba tillväxten i kommunen föranleder en prioritering till plan och exploatering och ett ökat kostnadstryck föranleder ett extra kompensationsanslag till Vård- och omsorgsnämnden samt Socialnämnden.

Årets underlag innehåller en generell uppräknings på 1 procent. Det förutsätter att respektive verksamhetsområde arbetar med effektiviseringar för att klara de pris- och löneuppräknings som är nödvändiga.

För att upprätthålla tidigare års goda ekonomiska utfall förutsätts ett ansvarsfullt agerande att anvisade medel används på ett ändamålsenligt sätt samt att eventuellt ökade kostnader redan i ett tidigt skede pareras genom omprioriteringar inom ansvarsområdet.

Camilla Broo
Kommundirektör
Värmdö kommun

Kommundirektörens underlag

Kommungemensamt

- Den kommunala skattesatsen i Värmdö kommun fastställs till 19,18 kr för 2018 (i kommundirektörens budgetförslag har inte tagits ställning till förändring av skattesatsen, eventuell sådan prövning sker i den politiska behandlingen av budgetförslaget)
- De direktiv för nämndernas verksamhet som redovisas under respektive nämnd i budgetdokumentet under rubriken Kommentarer till driftbudget fastställs.
- Nämnderna ges i uppdrag att upprätta detaljbudget och i denna besluta om effektmål.
- Budgetregler godkänns i enlighet med bilaga 5.
- Respektive nämnd bemyndigas att inom ramen för sin budget bevilja bidrag till organisationer inom sitt verksamhetsområde med uppräkningshögst 1 %, om inget annat anges.
- Investeringsbudgeten fastställs för år 2018 med i förekommande fall anslagsbindning på objektsnivå enligt bilaga 6.
- Projektbudget för Gustavsbergprojektet enligt bilaga 6b godkänns.
- Samtliga nämnder uppmanas att inom ramen för respektive ansvarsområden aktivt medverka i utvecklingen av Gustavsbergprojektet.
- Taxor och avgifter fastställs för kommunens verksamheter enligt bilaga 8.
- Reavinster som skapats genom försäljning av kommunal mark och andra fasta tillgångar får inte användas till finansiering av kostnader i den kommunala driftsbudgeten utan ska antingen användas till nya investeringar eller till minskning av kommunens ackumulerade skuld.

Kommunfullmäktige

- Kommunfullmäktiges, valnämndens och revisionens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kommunfullmäktige mm.

Överförmyndarnämnd

- Överförmyndarnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under överförmyndarnämnden.

Kommunstyrelse

- Kommunstyrelsens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kommunstyrelsen.
- Kommunstyrelsen bemyndigas att förvärva fastigheter inom en ram om 35 mnkr i enlighet med reglemente.
- Kommunstyrelsen ges i uppdrag att kartlägga fastigheter som inte erfordras för den kommunala verksamheten samt återkomma med förslag till avyttring

Utbildningsnämnd

- Utbildningsnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under utbildningsnämnden.
- Peng fastställs för verksamheter inom nämndens ansvarsområde enligt bilaga 7.

Kultur- och fritidsnämnd

- Kultur- och fritidsnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under kultur- och fritidsnämnden.

Socialnämnd

- Socialnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under socialnämnden.

Vård- och omsorgsnämnd

- Vård- och omsorgsnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under vård- och omsorgsnämnden.
- Peng fastställs för verksamheter inom nämndens ansvarsområde enligt bilaga 7.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd

- Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under bygg-, miljö- och hälsoskydds-nämnden.

Näringslivsnämnd

- Näringslivsnämndens budget fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under näringslivsnämnden.
- Peng fastställs för verksamheter inom nämndens ansvarsområde enligt bilaga 7.

Teknisk nämnd

- Tekniska nämndens skatte- och taxefinansierade verksamhetsbudgetar fastställs för år 2018 i enlighet med de uppgifter som redovisas under tekniska nämnden.

Skärgårdens mötesplats

Värmdö är skärgårdens mötesplats. Här möter vi framtiden genom att ligga i framkant för den nödvändiga omställningen till långsiktig hållbarhet. Vi använder förnybar energi, har moderna och miljövänliga transporter och bygger kretsloppsanpassat. Vi vågar pröva nya lösningar.

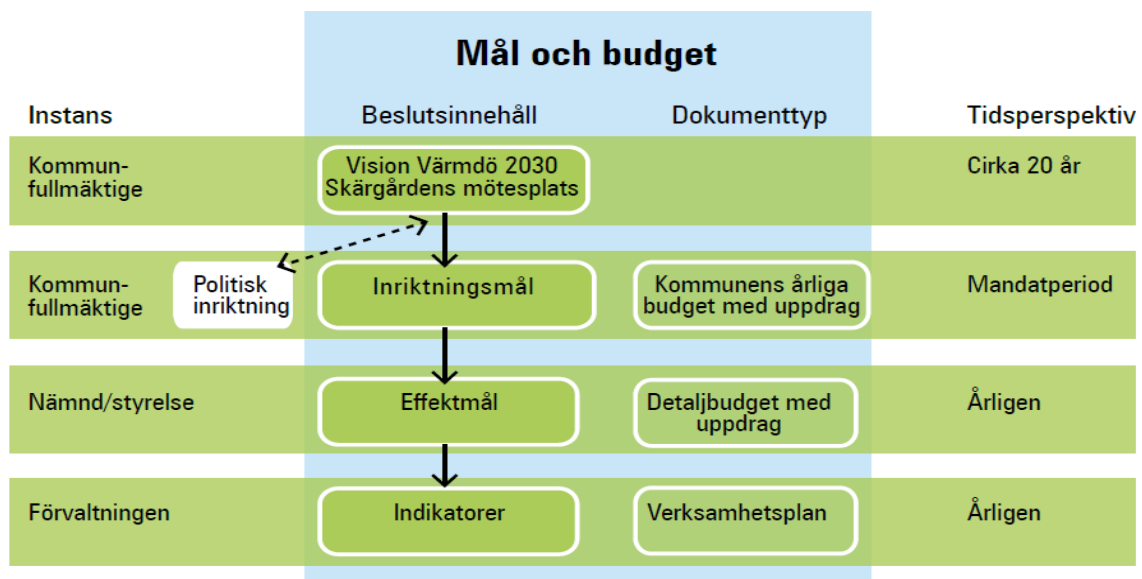
I Värmdö möter naturens lugn ett pulserande lokalt samhälle. Naturen är tillgänglig för alla och det finns ett rikt rörligt friluftsliv. Vi värnar orörd natur samtidigt är det nära mellan täta lokala samhällen. Värmdö är en plats för möten mellan olika människor – yngre och äldre, kvinnor och män, nya och infödda svenskar. Politiken bygger på delaktighet och dialog mellan medborgare och valda.

Vi har ett anrikt kulturarv som möter och ger styrka åt morgondagens företagande. Här finns traditioner som förs vidare till framtidsbranscher som ekologisk turism, kunskapsnäring, miljöteknik och kultur. Här finns kreativt skapande, livskraftigt företagande och utbildning av hög klass. Värmdö är en del av Stockholmsregionen, Sverige och världen. Vi är nära storstaden samtidigt som vi erbjuder ett självständigt alternativ till den. Kommunikationer till och från Värmdö är effektiva och klimatsmarta. Vi engagerar oss i Östersjöfrågorna – vattenkvaliteten är en gemensam resurs för alla länder runt Östersjön, liksom havsmiljön allmänt. Våra livskraftiga lokala samhällen är en del av en global värld.

Styrning och uppföljning

Värmdö kommun ska styras långsiktigt och genomtänkt mot Vision Värmdö 2030. Vision 2030 är kommunens grundläggande styrdokument och utgör grunden för kommunens styrmodell, som ska bidra till att kommunens resurser prioriteras på rätt sätt. Utifrån visionen fastställer fullmäktige inriktningsmål vid början av varje ny mandatperiod, vilka ska avspeglas i den budget fullmäktige årligen fastställer samt vara ledstjärna för nämndernas arbete. Utifrån inriktningsmålen fastställer respektive nämnd och kommunstyrelsen effektmål, som ska bidra till att inriktningsmålen uppfylls. Effektmålen beslutas årligen i respektive nämnds detaljbudget. Förvaltningen fastlägger sedan indikatorer för att mäta måluppfyllelsen. Därigenom skapas en röd tråd från visionen till indikatorer.

Budgetprocessen verkar för att koppla samman mål och medel inom respektive verksamhetsområde. Av denna anledning är arbetet med mål och budget centralt i styrningen av kommunens verksamheter liksom i planeringen av kommunens arbetsår.

För att skapa en effektiv målstyrning är det viktigt att kommunen antar ett fåtal inriktningsmål som är tydligt formulerade. Detta gör att respektive nämnd ges goda förutsättningar att sätta tydliga och mätbara effektmål för att kunna styra verksamheten inom sitt ansvarsområde och därigenom tydliggöra vad som ska uppnås för de som verksamheten är till för.

Vision Värmdö 2030 – Skärgårdens mötesplats

Kommunfullmäktige antog 2009 en vision för hur Värmdö kommun ska se ut år 2030. Till visionen finns ett antal strategier som visar hur kommunen ska gå tillväga för att nå upp till visionen. Dessa strategier används bland annat i samband med att kommunen gör sin långsiktiga verksamhetsplanering och styrning samt är en del i den kommunala översiktsplanen.

Vision 2030 utgår från fem teman:

- Vi möter framtiden
- Naturens lugn möter ett pulserande lokalt samhälle

- Vi möter varandra med öppenhet och delaktighet
- Morgondagens företagande möter ett anrikt kulturarv
- Värmdö möter Stockholm, Sverige och världen

Inriktningsmål

För mandatperioden 2014-2018 har följande inriktningsmål antagits av kommunfullmäktige.

En hållbar kommun

Vi ska ge förutsättningarna att utveckla Värmdö kommun, så att en omställning till en mer hållbar livsstil kan underlättas. Vi vill skapa ett modernt samhälle som i alla aspekter är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbart för generationer framåt.

Värmdö kommun skall vara attraktiv och berikande att vistas och arbeta i. Vi vill erbjuda en livskraftig skärgårdskommun där naturens lugn möter pulserande lokala samhällen, där vårt kulturarv tas tillvara.

Styrning utåt

Inflytande och dialog

Demokrati och brukares påverkan i Värmdö kommun skall utvecklas och därmed ge ett ökat inflytande, bland annat genom olika former av dialoger, möjlighet till medborgarförslag samt att ställa frågor när kommunfullmäktige sammanträder.

Ungdomars och unga vuxnas inflytande skall öka och följas upp. Mellan kommunen och olika intressegrupper skall samverkan vara stark och förbättras kontinuerligt.

Omsorg och Trygghet

I Värmdö kommun skall social hållbarhet vara grunden för medborgarnas trygghet och välfärd. Utsatta personer och grupper ska stöttas på bästa möjliga sätt. Värmdö kommun skall i sina verksamheter och tjänsteskrivelser beakta ett barnperspektiv.

Personer som omfattas av kommunens omsorg ska erbjudas möjlighet till förebyggande hälso- och friskvård. Alla omsorgsalternativ i Värmdö ska alltid hålla hög kvalitet och anpassas efter individuella önskemål.

Värmdö skall vara en attraktiv kommun för boende, studerande och besökare där alla, oavsett kön, ålder, funktionshinder, etnisk tillhörighet, religion eller sexuell läggning ska känna sig trygga och säkra.

Livslångt lärande för livet och arbetslivet

Alla Värmdös invånare, oavsett ålder, skall erbjudas möjligheter till livslångt lärande i de inriktningar de själva önskar. Värmdö kommun ska stimulera sina medborgare till att höja och utveckla sin kompetens, i förhållande till arbetsmarknaden, för att stärka sina möjligheter till ett rikt arbetsliv.

Eleverna ska erbjudas en kreativ skola som skapar bra förutsättningar för lärande, med utbildningar av hög kvalitet. En skola som uppmuntrar till aktiv rörelse, kritiskt tänkande och ger en stark kunskapsbas.

Styrning inåt

Ledarskap och medarbetarskap

Medborgarnas behov, statens krav i lagar och förordningar samt de kommunala styrdokumenterna är grunden för vårt uppdrag.

Politiker, chefer, ledare och medarbetare skall ges bästa möjliga förutsättningar för att skapa en gemensam kultur som inger mod, öppenhet och engagemang. Det i sin tur möjliggör för ständiga förbättringar. Ett tydligt och moget ledarskap utgör också en viktig grund för en organisation i ständig utveckling.

Värmdö kommuns personal, vår viktigaste resurs, förverkligar kommunens mål och utvecklar verksamheter. Medarbetarna skall få ett aktivt och bra stöd från chefer och ledare för att de ska kunna uppnå ett engagerat och delaktigt medarbetarskap i en god och utvecklande arbetsmiljö. Värmdöborna kan därmed få bästa möjliga service och goda insatser i livets alla skeden.

Resurshushållning

Politiker, chefer, ledare och medarbetare skall gemensamt ansvara för effektiva arbetssätt samt utveckla smarta och kvalitetssäkrade rutiner med löpande uppföljning. De skall också tillsammans se till att kommunens resurser utnyttjas så effektivt som möjligt.

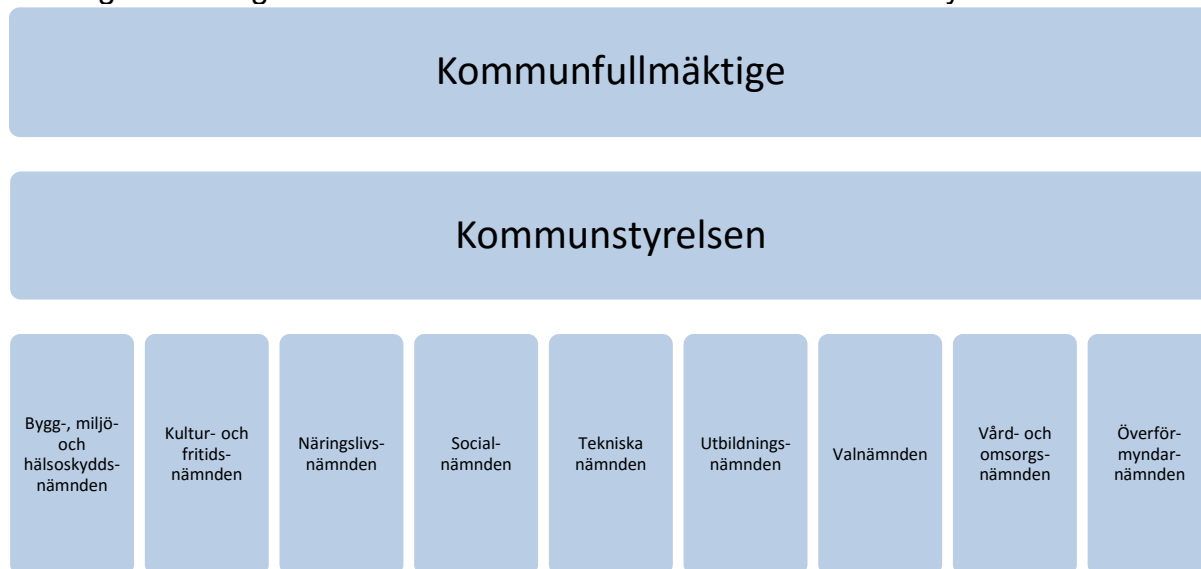
Kommunen skall ha en ekonomi i balans och en tydlig ekonomisk styrning som möjliggör minskad upplåning, med lägsta möjliga skatter och avgifter för Värmdöborna, med bibehållen god kvalitet i välfärd och omsorg. Kommunen skall även följa direktiv om cirkulär ekonomi för EU.

Värmdö kommuns naturresurser utgör livsförutsättningarna för människor, djur och växter och kommande generationers möjlighet att nyttja dessa naturresurser och skall ligga till grund för dagens beslut för en hållbar tillväxt med mindre negativ miljöpåverkan.

Ledning och organisation

Politisk organisation

Värmdö kommuns nuvarande nämndorganisation trädde i kraft den 1 januari 2015. Befintlig nämndorganisation omfattar nio nämnder samt kommunstyrelsen.

Kommunens högsta politiska organ är kommunfullmäktige, som består av 51 folkvalda ledamöter från åtta partier. Kommunfullmäktige fattar beslut i principiella frågor och i ärenden av större vikt för kommunen, som exempelvis mål och riktlinjer för verksamheten, budget samt skattesats.

Kommunfullmäktige utser kommunstyrelsen, som ska leda och samordna arbetet i kommunen. Kommunstyrelsen ansvarar bland annat för kommunens ekonomi, förvaltning och planering. Styrelsen utgör även kommunens krisledningsnämnd, som träder in som ledande politiskt organ vid en extraordinär händelse.

Därutöver finns nio facknämnder, med ansvar för exempelvis verksamhetsmål, detaljbudget samt uppföljning inom respektive ansvarsområde.

- *Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnd*. Nämnden arbetar bland annat med bygglov och strandskydd, miljö- och hälsoskydd samt med livsmedelskontroll.
- *Kultur- och fritidsnämnd*. Nämndens ansvarsområden är bland annat idrotts-, biblioteks- och kulturverksamhet.
- *Näringslivsnämnd*. Nämnden verkar bland annat inom områdena arbetsmarknad, näringsliv, vuxenutbildning, integration och SFI.
- *Socialnämnd*. Nämnden ansvarar bland annat för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd och familjerätt.
- *Teknisk nämnd*. Nämndens ansvarsområde innefattar bland annat renhållning, trafikfrågor, VA-verksamhet samt skötsel av skogs- och parkmark.
- *Utbildningsnämnd*. Nämnden ansvarar för utbildningsfrågor från förskola till gymnasieskola samt för annan pedagogisk verksamhet.
- *Valnämnd*. Nämnden fullgör kommunens uppgifter i samband med val.
- *Vård- och omsorgsnämnd*. Nämnden arbetar bland annat med frågor som rör personer med funktionshinder samt med äldreomsorgsfrågor.

- *Överförmyndarnämnd*. Värmdö kommun har en gemensam överförmyndarnämnd med Vaxholms stad som ansvarar för överförmyndarskap, godmanskap och förvaltarskap.

Förvaltningsorganisation

Värmdö kommuns medarbetare är alla samlade i en förvaltning, med kommundirektören som kommunens högsta tjänsteman. All personal är anställd under kommunstyrelsen, som har det övergripande personalansvaret och är kommunens arbetsgivare.

Värmdö kommuns förvaltningsorganisation indelas i fem sektorer, varav tre samlar kommunens utåtriktade kärnverksamheter:

- Kultur- och utbildningssektorn
- Omsorgs- och välfärdssektorn
- Samhällsbyggnads- och tillväxtsektorn

Utöver de tre sektorer som ansvarar för kommunens kärnverksamhet finns två sektorer för strategiskt verksamhets- och ledningsstöd:

- Sektorn för ekonomi- och uppföljning
- Sektorn för administration, ledning och service

Budget 2018 i sammanfattning

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2016	KF Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2018/2017
- = kostnad				
Nämndernas nettokostnader	-2 002,5	-2 131,3	-2 221,6	-90,3
Centrala åtaganden (finansförvaltning)	24,3	2,8	-21,0	-23,8
Verksamhetens kostnader	-1 978,2	-2 128,5	-2 242,6	-114,1
Skatteintäkter	1 975,1	1 993,0	2 098,6	105,6
Bidrag och avgifter utjämningsystem	183,4	190,2	211,6	21,4
Finansnetto	-23,2	-30,5	-33,5	-3
Årets resultat	157,1	24,2	34,1	9,9

- Kommunens budgeterade resultat uppgår till +34,1 mnkr (1,5 % av omsättningen) och ligger därmed något över uppsatt resultatmål, 1 %, d v s 24 mnkr.
- Kommunfullmäktiges budget 2017 är utgångspunkten. Nettoramarna uppräknas generellt med 1 procent.
- Utgångspunkten är nyligen framtagna befolkningsprognos, med en befolkningsökning (planeringsalternativet) för Värmdö kommun med ca 10 400 personer mellan år 2017 och år 2026. (se bilaga 2, Befolkningsutveckling). Befolknings-tillväxten 2017 och 2018 beräknas till mellan 1 200 och 1 300 invånare per år. Nämnderna ges utrymme för volymförändringar inom pengsystemen, även vissa andra verksamheter medges volymkompensation.
- Beräkningen av skatteintäkter i budget 2018 grundas på en befolkningsökning med 1 000 invånare från senaste årsskiftet till 1 november 2017.
- I investeringsbudgeten för 2018 uppgår investeringarna till sammanlagt 718,4 mnkr, fördelat på lokalförsörjningsplan 343 mnkr, taxefinansierad verksamhet 197,4 mnkr (investeringar - anslutningsavgifter), exploatering netto 87,7 mnkr samt övriga investeringar 90,3 mnkr. Planen visar dessutom när investeringarna faktiskt förväntas genomföras (=kassaflödet) respektive år 2018-2020.
- Gustavsbergsprojektet beskrivs separat i särskild projektbudget (bil. 6b).
- Internräntan bibehålls på 1,75 %, enligt SKL:s rekommendation. Siffran ligger ganska nära genomsnittsräntan just nu för Värmdö kommuns externa upplåning.
- Kommunens pengnivåer redovisas i bilaga 7 och räknas i allmänhet upp med 1 %. Kommunens taxor och avgifter, bilaga 8, uppräknas i flertalet fall med procenttal nära 1 %. VA-taxan hålls oförändrad för tredje året i rad, taxorna för renhållning och slam höjs med 9 % respektive 10 %.

Driftbudget 2018

Resultatbudget (mnkr)	KF	Budget	Budget	Budget	Förändring
	Budget	Kostnader	Intäkter	Netto	2018/2017
	2017	2018	2018	2018	
Kommunfullmäktige mm.	-7,1	-8,8	0,0	-8,8	-1,7
Överförmyndarnämnd	-3,1	-6,4	3,3	-3,1	0,0
Kommunstyrelse	-173,4	-278,4	104,0	-174,4	-1,0
Utbildningsnämnd	-1139,8	-2215,1	1035,6	-1179,5	-39,7
Kultur- och fritidsnämnd	-113,6	-174,1	57,5	-116,6	-3,0
Socialnämnd	-170,9	-347,7	163,9	-183,8	-12,9
Vård och omsorgsnämnd	-435,7	-835,6	369,5	-466,1	-30,4
Bygg-,miljö- och hälsoskyddsnämnd	-6,6	-39,9	33,2	-6,7	-0,1
Teknisk nämnd	-39,3	-273,5	233,1	-40,4	-1,1
Näringslivsnämnd	-41,7	-84,7	42,4	-42,3	-0,6
Nämndernas nettokostnader	-2131,3	-4264,2	2042,5	-2221,7	-90,5
Pensionskostnader	-49,6	-45,8	0,0	-45,8	3,8
Fastighetsskatt och övriga kostnader	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	0,0
Intern ränta	42,0	-9,0	52,0	43,0	1,0
Riskpremie fastigheter	20,0	0,0	0,0	0,0	-20,0
Övriga intäkter	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0
Statsbidrag maxtaxa och kvalitetsbidrag	15,1	0,0	15,1	15,1	0,0
Infrastrukturstöd skärgård	-6,7	-6,8	0,0	-6,8	-0,1
Hamnfastighet	0,0	-5,0	0,0	-5,0	-5,0
Centrala Gustavsberg	-2,0	-5,6	0,0	-5,6	-3,6
Centralt avsatt utrymme, volymer	-10,0	-10,0	0,0	-10,0	0,0
Centralt avsatt utrymme, konjunktur	-5,0	-5,0	0,0	-5,0	0,0
Verksamhetens nettokostnader	-2128,4	-4353,4	2110,7	-2242,7	-114,3
Kommunalskatt	1993,0	0,0	2098,6	2098,6	105,6
Inkomstutjämningsbidrag	20,1	0,0	32,0	32,0	11,9
Kostnadsutjämningsbidrag	101,8	0,0	108,9	108,9	7,1
Regleringsposten	-7,7	-7,9	0,0	-7,9	-0,2
Kommunal fastighetsavgift	96,7	0,0	112,4	112,4	15,7
LSS-utjämnigen	-33,6	-40,4	0,0	-40,4	-6,8
Välfärdsmiljoner	12,9	0,0	6,6	6,6	-6,3
Summa skatter och utjämningsystem	2183,2	-48,3	2358,5	2310,2	127,0
Finansiella intäkter	5,5	0,0	5,5	5,5	0,0
Finansiella kostnader	-36,0	-39,0	0,0	-39,0	-3,0
Summa finansnetto	-30,5	-39,0	5,5	-33,5	-3,0
Årets resultat exkl VA och RH	24,3	-4440,6	4474,7	34,1	9,8

Investeringsbudget 2018, genomförande 2017-2020

Mnkr	Budgetmedel		Genomförande				Drift/kap- kostnad
	Budget 2017	Budget 2018	2017	2018	2019	2020	Totalt 2018- 2020
Lokalförsörjningsplan	604,0	343,0	377,2	336,0	484,0	250,0	99,2
Kommunen exkl taxefinan- sierad verksamhet	205,9	90,3	132,8	150,9	82,1	79,2	89,1
Kommunen taxefinan- sierad verksamhet	123,5	197,4	196,4	149,8	71,9	102,4	70,6
Exploatering, netto	32,9	87,7	32,9	80,7	45,0	85,2	10,2
TOTALT	966,3	718,4	739,3	717,4	682,9	516,8	269,1

Mnkr	Årsbudget		Genomförande			
	Budget 2017	Budget 2018	2017	2018	2019	2020
Lokalförsörjningsplan						
Totala fastighetsinvesteringar	604,0	343,0	377,2	336,0	484,0	250,0

Mnkr	Budgetmedel		Genomförande			
	Budget 2017	Budget 2018	2017	2018	2019	2020
Kommunens investeringar						
Kommunstyrelse	38,0	38,1	38,0	38,1	37,8	37,0
Teknisk nämnd	105,4	37,9	74,1	61,3	28,5	21,5
Utbildningsnämnd	22,5	2,1	7,4	8,1	1,6	7,5
Vård och omsorgsnämnd		1,2		1,2	1,2	1,2
Kultur- och fritidsnämnd	40,0	11,0	13,3	42,3	13,0	12,0
Totalt Kommunen	205,9	90,3	132,8	151,0	82,1	79,2

Mnkr	Budgetmedel				Genomförande			
	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020-	2017	2018	2019	2020-
Investeringar Taxefinansierad verksamhet								
S:a Renhållning	13,2	51,2	31,2	11,2	13,2	51,2	31,2	11,2
S:a vatten och avlopp	110,3	146,3	86,2	91,2	183,2	98,6	40,7	91,2
Summa Taxefinansierad verksamhet	123,5	197,5	117,4	102,4	196,4	149,8	71,9	102,4

Mnkr	Budgetmedel				Genomförande			
Exploateringsprojekt	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020-	2017	2018	2019	2020-
Utgifter	43,2	93,4	119,3	140,1	43,2	86,4	126,3	140,1
Inkomster	-10,6	-5,7	-81,3	-54,8	-10,6	-5,7	-81,3	-54,8
Totalt	32,6	87,7	38,0	85,3	32,6	80,7	45,0	85,3

Finansieringsbudget 2018

(Mnkr)	2018		2019		2020	
	Skattefinans. verksamhet	Taxefinans. verksamhet	Skattefinans. verksamhet	Taxefinans. verksamhet	Skattefinans. verksamhet	Taxefinans. verksamhet
Den löpande verksamheten	130	29	157	30	156	31
Investeringsverksamheten	-616	-150	-630	-71	-435	-102
Finansieringsverksamheten	486	107	473	25	279	53
Årets kassaflöde	0	-14	0	-16	0	-18

Specifikation	2018		2019		2020	
Den löpande verksamheten						
Årets resultat	34	2	32	2	10	2
Avskrivningar	82	27	110	28	128	29
Avsättning till pensioner (inkl skatt)	14	0	16	0	18	0
Summa	130	29	158	30	156	31
Investeringsverksamheten						
Investeringar enligt kalkyl	-616	-214	-630	-182	-594	-186
VA-anslutningsavgifter enligt kalkyl		64		111		84
Summa	-616	-150	-630	-71	-594	-102
Finansieringsverksamheten						
Nya lån	486	107	472	25	438	53

Balansbudget 2018

Balansbudget 2018 (mnkr)	2018	2019	2020
Tillgångar			
Anläggningstillgångar	4 014	4 552	4 897
Omsättningstillgångar	729	771	803
Summa tillgångar	4 731	5 141	5 677
Eget kapital, avsättningar och skulder			
<i>Eget kapital</i>			
Ingående eget kapital	1 114	1 148	1 180
Årets resultat	34	32	10
Summa eget kapital	1 148	1 180	1 190
<i>Avsättningar</i>			
Avsättningar för pensioner	248	258	268
Summa avsättningar	248	258	268
<i>Skulder</i>			
Långfristiga skulder	2 882	3421	3778
Kortfristiga skulder	464	464	464
Summa skulder	3 346	3885	4242
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	4 743	5323	5700

Resultaträkningsbudget 2018-2020

(Mnkr)	2018	2019	2020
Verksamhetens intäkter *)	2111	2123	2145
Verksamhetens kostnader *)	-4353	-4507	-4641
Avskrivningar	82	110	128
Verksamhetens nettokostnader	-2243	-2384	-2496
Skatteintäkter	2099	2188	2301
Bidrag från utjämningsystemen m.m.	260	317	304
Avgifter i utjämningsystemen	-48	-54	-60
Finansiella intäkter	6	6	6
Finansiella kostnader	-39	-42	-45
Årets resultat	34	31	10

*) Både externa och interna kostnader och intäkter ingår för nämnderna, till skillnad från i den externa resultaträkning som presenteras i årsredovisningen.

Utgångspunkter – ekonomisk strategi

Utgångsläge 2016-2017

Ekonomi i Värmdö kommun har varit förhållandevis stark och resultatutvecklingen har varit positiv under en följd av år. År 2016 innebar en markant förbättring jämfört med året innan, resultatet blev + 157 mnkr. Insikten om att siffrorna stärkts av tillfälliga intäkter, i form av reavinster och extra statsbidrag på sammanlagt något tiotal miljoner kr, förtar inte bilden av att det var ett gott ekonomiskt år.

En bra balans mellan kostnader och intäkter är viktig inte minst för att klara en acceptabel finansiering av kommunens investeringar. Det är i sin tur angeläget för att hålla tillbaka kommunens skuldsättning. Kommunen har en hög låneskuld (vid senaste årsskiftet 1,6 miljard kr), soliditeten är drygt hälften av genomsnittet i kommunsektorn. Det gör att Värmdö kommun är sårbar för förändringar på finansmarknaden och när det gäller ränteutvecklingen.

Värmdös kommunalskatt har historiskt varit klart högre än genomsnittet i Stockholms län. Emellertid har kommunen sänkt skatten successivt under några år och årligen förbättrat sin ranking. År 2017 sänktes kommunalskatten med 70 öre, vilket gör att Värmdö numera ligger ganska nära medianvärdet för kommunalskatten i länet.

Positivt de senaste åren har varit att flertalet nämnder har skärpt budgetdisciplinen och sammantaget redovisat överskott. Bekymmersamt är emellertid att under innevarande år befaras underskott, främst inom två nämnder. Ett omfattande arbete med åtgärdsplaner pågår, likväl finns risk för att alla nämnder inte klarar att hålla 2017 års budget. Det skapar samtidigt viss osäkerhet kring ingångsvärden inför 2018.

God ekonomisk hushållning

Värmdö kommun har Riktlinjer om god ekonomisk hushållning, fastställda av kommunfullmäktige. Riktlinjerna innehåller finansiella indikatorer, som utgör riktmärke för den ekonomiska planeringen.

Årets resultat enligt resultaträkningen i förhållande till skatteintäkter, skatteutjämning och generella statsbidrag ska vara **minst 1 % exklusive engångsposter**.

Soliditeten ska öka. Indikatorn beräknas exklusive Vatten och avlopp och följs upp årligen men tar hänsyn till utvecklingen den senaste tvåårsperioden.

Nämndernas budgetavvikelse ska vara **positiv eller 0 %**.

För affärsdrivande verksamhet ska **avgiftsfinansieringsgraden över tid vara 100 %**. Vatten och avlopps respektive Renhållnings eventuella skuld till kommunens skattekollektiv, får uppgå till maximalt 15 % av verksamhetens omsättning. Under kort tid kan skuldsättningen tillåtas öka till 25 %, det förutsätter dock att det finns en tydlig plan för återbetalning.

Målsättningen om ett resultat på 1 % omsatt i kronor innebär att resultatet ska uppgå till minst 24 mnkr år 2018.

Försämrat ekonomiskt läge

Värmdö, liksom kommunsektorn i övrigt, är på väg in i ett skede med väsentligt försämrade ekonomiska förutsättningar jämfört med situationen de senaste åren. Den reala utvecklingen av skatteunderlaget mattas av samtidigt som det demografiska trycket tilltar och behovet av kommunala investeringar ökar.

Arbetet med kommundirektörens budgetunderlag för 2018 har i det perspektivet bedrivits i ambitionen att nå en realistisk budget, som tar hänsyn till kända omvärldsfaktorer och omständigheter i övrigt som oundgängligen fordrar ekonomiska resurser. Utrymmet för reformer och ambitionsökningar är i det närmaste obefintligt. Kommundirektörens budgetunderlag siktar in sig på att hantera det som är nödvändigt snarare än att föreslå reformer, som kostar pengar.

Att beakta utvecklingen av volymer och behov utifrån nyligen framtagen befolkningsprognos är prioriterat, likaså att ha täckning för ökade kapital- och driftkostnader som konsekvens av investeringar. Värmdös snabba befolkningstillväxt ger högre skatteintäkter men skapar också större behov i olika åldersgrupper; risken för att behovsprognoser slår fel kan då bli större.

2018 års resultat + 34 mnkr

2018 års resultat i kommundirektörens budgetunderlag uppgår till + 34 mnkr, således föreligger en marginal på 10 mnkr jämfört med kommunens resultatmål. Trots det kan resultatnivån betraktas som ganska låg, vilket blir särskilt tydligt om man ställer den i relation till kommunens omfattande investeringsambitioner. Detta framgår av den fortsatta redovisningen.

Omfattande investeringar – risk för sänkt soliditet

Samtidigt med det allt kärvare ekonomiska läget stiger investeringstrycket i kommunsektorn och i Värmdö. Innevarande år, 2017, beräknas kommunen investera för 739 mnkr, under treårsperioden 2018-2020 omfattar investeringsplanen sammanlagt 1 917 mnkr. Siffrorna representerar förväntat kassaflöde, d v s vad kommunen faktiskt kommer att genomföra, vissa av investeringarna har fattats beslut om tidigare.

Det finns ett starkt samband mellan investeringarnas omfattning, det årliga driftsresultatet och förmågan att kunna vidmakthålla en sund ekonomi långsiktigt. Det är möjligt att under kort tid, ett enstaka år, hantera en ansevärd investeringsvolym, såsom budgeten ser ut 2018, genom ökad upplåning. Emellertid är det inte försvarbart att under lång tid låta låneskulden växa kraftigt. Det krävs att kommunens driftsresultat stärks eller att investeringsambitioner sänks, en kombination av båda alternativen är sannolikt nödvändig. I annat fall sänks soliditeten gradvis och det finns risk för undanträngningseffekter av verksamheter (se nedan Höga investeringar – ökade kostnader och stigande låneskuld).

De investeringssiffror som presenteras innefattar endast kommunens planer, inte de kommunala bolagens investeringar. Bolagen har emellertid investeringsplaner av betydande omfattning. Därför är det en tydlig ambition inför kommande år att samordna kommunens och bolagens budgetarbete, avseende såväl investeringar som ekonomisk planering i övrigt.

Investeringsplanen för de två sista åren i perioden, i detta fall 2019 och 2020, är att betrakta som preliminär. Det bör särskilt understrykas att så är fallet för den investeringsplan som nu föreligger. Det kan inte uteslutas att delar av planen kan komma att behöva omprövas i kommande budgetprocesser.

Långsiktig analys

Budget 2018/utblick 2019-2020 speglar ett förhållandevis kortsiktigt tidsperspektiv. Det är samtidigt viktigt att Värmdö kommun analyserar och skapar en beredskap för utvecklingen i ett längre tidsperspektiv utifrån att kommunen väntas växa till 60 000 invånare fram till 2030. Det innebär högre krav på kommunens välfärdstjänster, det är därför viktigt att ha en helhetsbild över behoven av välfärdsfastigheter och anläggningar. Häri avses även kommunens anläggningar som ombesörjs av bolagen.

Mot denna bakgrund har kommunstyrelsen lämnat uppdrag om en utredning av de långsiktiga behoven. Den ska ta hänsyn till hur behovet påverkar kommunens finansiella ställning, utifrån fullmäktiges mål om god ekonomisk hushållning och bedömningen av samhällsekonomin framåt. Det demografiska tryckets påverkan på finansieringsbehovet såväl som på drifts- och investeringsekonomin ska belysas.

Långsiktsanalysen kommer att presenteras i början av hösten 2017. Bl a med stöd av denna analys som avstamp har kommunen att forma sin planering så att nödvändiga investeringar på kort och lång sikt kan genomföras med sunda finanser.

Krav på effektiviseringar

Flertalet av Sveriges kommuner befinner sig i ett läge som kräver omställning och effektiviseringar flera år framåt. Värmdö var under ganska lång tid förskonad från generella effektiviseringskrav. Den tiden är förbi, i och med att kommunen även denna gång lägger en budgetuppräknning, klart lägre nivå än vad som var brukligt för några år sedan.

Det vanligaste tillvägagångssättet att inarbeta effektiviseringskrav i budgeten är att begränsa den årliga uppräknningen av nämndernas ramar. I Värmdö kommer budgetramar och pengnivåer 2018 att räknas upp generellt med 1 %. Uppräknningen grundas i första hand på vad kommunen faktiskt har råd med och ska inte knytas till förväntningar om inflationen eller löneutvecklingen. Visserligen är inflationstrycket alltså relativt lågt, men man får räkna med att det stiger något 2017-2018. Det är inte realistiskt att räkna med att 1% räcker till att fullt ut täcka löneökningar och inflation. Det handlar om att ta tillvara förvaltningens och verksamhetens förmåga att finna lösningar att få ut mer av insatta kronor och därmed klara kostnadsfördyringar. Det ligger också ett stort ansvar på nämnderna att tydligt prioritera mellan och inom sina olika verksamhetsområden.

Avyttring av fastigheter

Investeringar finansieras i första hand direkt genom likviditet som uppstår av kommunens driftresultat och avskrivningar eller via upplåning. En del lösning kan dessutom vara att frigöra bundet kapital genom att avyttra kommunägda fastigheter som inte behövs för att bedriva kommunal verksamhet. I ett skede med ökade investeringar är det logiskt att se över vilka fastigheter som är möjliga att sälja, i full medvetenhet om att Värmdö kommun inte har särskilt stor tillgångsmassa att frigöra, i jämförelse med vissa andra kommuner.

Förvaltningen betonar att med detta avses inte försäljning av verksamhetslokaler, den frågan avfördes från agendan hösten 2016.

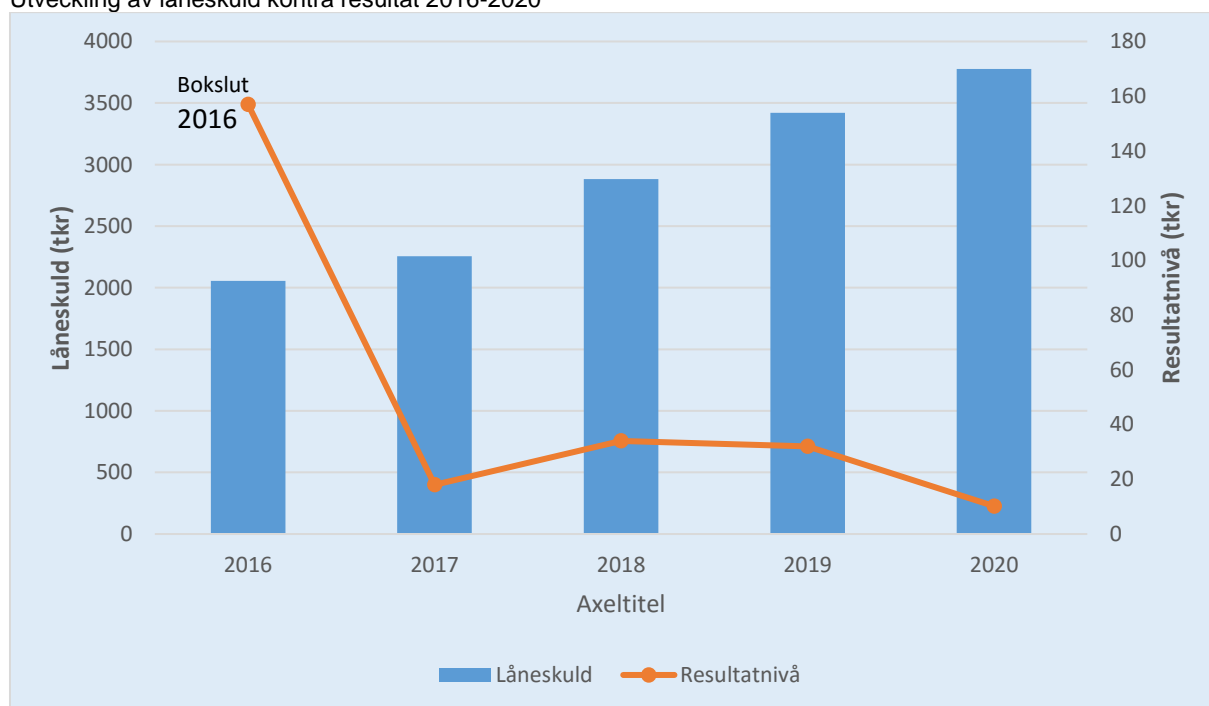
Höga investeringar - ökade kostnader och stigande låneskuld

Sambandet mellan investeringarna och dess konsekvenser på driftbudgeten blir särskilt tydligt när kommunens investeringar tilltar i omfattning, såsom nu är fallet. Mot denna bakgrund har i budgetunderlaget tagits hänsyn till effekterna av investeringar för respektive nämnd och år. I avsnittet Investeringar kan utläsas de totala driftbudgeteffekterna av investeringarna på helårsbasis. Det handlar om ca 200 mnkr i ökade kapital- och driftkostnader för den skattefinansierade verksamheten och 70 mnkr för den taxefinansierade.

När de planerade investeringarna är genomförda ska således sammanlagt 200 mnkr (skattekollektivet) inordnas i kommande budgetprocesser, med risk för undanträngningseffekter av verksamheter. Många investeringar är relaterade till den snabba befolkningstillväxten, vilken samtidigt ger kommunen ett tillflöde av skatteintäkter. Ekvationen är ändå svår, enligt de första beräkningarna utmynnar den i synnerligen måttliga resultatnivåer åren framöver.

Samtidigt ökar låneskulden kraftigt, vilket framgår av diagrammet nedan. Notera att för 2016 är det resultatet från bokslutet 2016 som angivits medan det år 2017 – 2020 är budgeterade resultat.

Utveckling av låneskuld kontra resultat 2016-2020

Prioriteringar

- **Ekonomiska obalanser**

Senaste bokslut och uppföljningsprognos påvisar ekonomiska obalanser för två nämnder, vård- och omsorgsnämnden samt socialnämnden. Underskotten är av sådan magnitud att de påverkar kommunens ekonomi i sin helhet. Obalanserna måste till övervägande del hanteras av berörda nämnder och verksamheter genom konkreta åtgärdsplaner för att anpassa nettokostnaderna till budgeten. Det pågår för närvarande ett sådant arbete på bred front. Som ett komplement görs i budget 2018 särskilda prioriteringar. Vård- och omsorgsnämnden tillförs sammanlagt 30,4 mnkr (7,0 %) i ökad driftbudget jämfört med 2017 medan socialnämnden medges en ökning med 12,9 mnkr (7,5 %). Det bör dock understrykas att denna prioritering inte medför ekonomi i balans utan det åvilar respektive nämnd ett stort ansvar att prioritera mellan de egna verksamheterna för att balans ska uppnås. Om så inte lyckas, och utifrån ett samlat resultat på 1 %, påverkas hela kommunens ekonomi och möjligheter till framtida investeringar.

Ytterligare några nämnder prognostiserar underskott år 2017, om än av mindre omfattning. Alla nämnder med minusresultat, oavsett underskottets storlek, ska ta fram åtgärdsplaner och upprätta månadsuppföljning.

- **Beredskap - kommunstyrelsen**

Kommunstyrelsen har ansvaret för kommunens ekonomiska förvaltning och finansfrågor. KS har också tillsynsplikt i förhållande till övriga nämnder, den rollen blir särskilt viktig i kärvare tider och när nämnder har svårt att hålla sig inom budgetramarna. I ansvaret ligger bl a att överblicka och följa den ekonomiska utvecklingen i nämnderna och agera när så erfordras.

Uppdraget utgår från att den budget fullmäktige beslutat om ska följas och att obalanser ska mötas med effektivisering, omprioriteringar och åtgärdsplaner. Emellertid kan uppstå situationer då det inte är möjligt att på nämndnivå möta ekonomiska konsekvenser av händelser som inte gått att förutse. Det behöver därför finnas beredskap hos KS för att i vissa fall extraordinärt och temporärt täcka underskott. Det kan vara särskilt motiverat i de fall medlen syftar till att genomföra strukturåtgärder som långsiktigt förbättrar ekonomin. Såsom en särskild beredskap hos kommunstyrelsen avsätts under KS 5,0 mnkr.

- **Plan och exploatering**

Den snabba tillväxten sätter ett hårt tryck på kommunens organisation för plan och exploatering, vilket föranleder prioritering i budget 2018. Genom ram- och viss intäktshöjning tillskapas sammanlagt ökat utrymme med 7,9 mnkr, varav 5,4 mnkr är en stadigvarande ramhöjning, resterande del är tillfällig.

Prioriterade investeringar

Som framgått ovan kan det finnas anledning att ytterligare analysera kommunens investeringsambitioner på totalnivå. Emellertid utifrån nu föreliggande budgetunderlag kan prioriteringarna beskrivas enligt följande:

VA-utbyggnaden är starkt prioriterad, under perioden 2018-2020 planeras investeringar för brutto 489 mnkr. Kretsloppscentralen Kil innebär en investering på totalt 100 mnkr, varav merparten infaller åren 2018-2020.

Inom ramen för kommunens lokalförsörjning byggs en förskola 2018 i Charlottendal, investering 40 mnkr. Ytterligare en förskola, 40 mnkr, väntas etableras senare i planperioden. I slutet av perioden, 2020, avsätts ett investeringsutrymme på 320 mnkr för skolinvestering i Gustavsberg.

Byggnationen av det nya upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken har gjort uppehåll beroende på projektering av tak, investeringen förväntas i huvudsak genomföras under 2018 och huset beräknas tas i bruk en bit in på 2019.

Investeringarna inom fritidssektorn domineras av satsningar på konstgräsplaner. Efter investeringar innevarande år i nya konstgräsytor, Ösby och Mörtlös, koncentrerar sig kommunen framdeles främst på att rusta befintliga konstgräsplaner, bl a på Värmdövallen.

Bland lokalinvesteringarna som rör vård och omsorg finns bl a uppförande 2018-2019 av trygghetsboende på Djurö, 100 mnkr, samtidigt utökas antalet platser i särskilt boende på Djurö, 40 mnkr. Vidare planeras för ett särskilt boende vid Pilhamn, Ingarö. I investeringsbudgeten markeras projektet med 125 mnkr, ännu är dock ej bestämt om investeringen ska fullföljas i kommunens regi eller om annan intressent kommer att svara för byggnationen.

Omfattande investeringar planeras rörande gator och vägar, fördelat på ett stort antal projekt. Bl a fortskrider utbyggnaden av gång- och cykelvägar med 30 mnkr 2018-2020.

Det finns tankar och idéer, kopplade till utvecklingen av centrala Gustavsberg, om att flytta idrottsanläggningarna vid Ekvallen. I föreliggande budgetunderlag har inte gjorts någon finansiell analys av sådan flyttning, inte heller beaktats några kostnader.

Utgångspunkter och överväganden

Kommunalskatt

I detta budgetförslag har inte tagits någon ställning till frågan om att justera Värmdö kommuns skattesats 2018. Således bygger budgetförslaget på oförändrad kommunal utdebitering.

Statens påverkan på Värmdö kommun

Regeringen lägger årligen förslag som rör kommunsektorn i den s k vårändringsbudgeten. Så har skett även år 2017 i några fall (se avsnittet Omvärldsfaktorer). Eftersom att reformerna i allmänhet knyts till specialdestinerade statsbidrag har de

inte hanterats i budgetförslaget utan får bevakas specifikt av respektive berörd nämnd.

Detta år har inte tagits några statliga initiativ som innebär generella förstärkningar av bidragen till kommunerna.

Ram – inte detaljbudget

Detta är en *rambudget* för 2018, syftet är inte att lösa alla specifika budgetfrågor i detta beslut. Detaljerna hanteras i *detaljbudgeten*. Respektive nämnds ram har i förslaget avvägts utifrån en helhet, vad som kan vara skäligt att avsätta av kommunens totala kaka. Det är inte säkert att rambudgeten fångar in alla kostnadsförändringar som kan tänkas uppkomma. Därför har nämnderna en mycket viktig uppgift i att i detaljbudgeten prioritera (och omprioritera) inom ramen. Nämnder, som har utmaningar i form av ekonomiska obalanser, kan behöva analysera fördelningen mellan lagstadgad och frivillig verksamhet, vilket ytterst kan leda till att resurserna för sistnämnda måste minskas.

Kommunfullmäktige behandlar budgeten i oktober. Inriktningen är att respektive nämnd fattar beslut om detaljbudgeten senast i december 2017, i syfte att ge verksamheterna förutsättningar för planering och genomförande i linje med mål och ekonomiska ramar.

Flerårigt perspektiv

Vanligen riktas, fullt förståeligt, fokus i budgetarbetet mestadels mot årsbudgetåret, i mindre omfattning mot flerårsperspektivet. Utifrån beskrivningen ovan går kommunen dock in en utveckling med större osäkerhet om ekonomin, snabb befolkningsökning och ett stort tryck på investeringssidan. I detta läge är det synnerligen viktigt att hålla blicken stadigt framåt, att kunna göra tydligt vad kommunen klarar att finansiera på kort men även på lång sikt.

Ett konkret exempel är Värmdö kommuns satsning på ett kulturhus/upplevelsecenter i Gustavsbergs hamn. Investeringen genomförs i huvudsak under 2018. Driftkostnaderna för huset belastar inte driftbudgeten budgetåret 2018 utan kommer först 2019, men det måste redan nu skapas beredskap för att kommunen ska klara att hantera kostnaderna när det blir aktuellt.

Taxefinansierad verksamhet

I samband med årsbudgeten fastställer Värmdö kommun taxor och avgifter för budgetåret (se särskild bilaga till budgetförslaget). Budgetförslaget för 2018 innebär i allmänhet måttfulla justeringar av taxorna. VA-taxan hålls oförändrad för tredje året i följd. Emellertid föreslås taxorna för renhållning och slam höjas med 9 respektive 10 %. För att nå balans i renhållning/slams ekonomi torde dessutom krävas taxehöjningar ytterligare några år, behovet uppskattas i nuläget till ca 5 % årligen 2019-2021.

Allmänna ramförutsättningar

Lågt ränteläge

Det allmänna ränteläget har varit synnerligen lågt under något års tid, vilket har gynnat Värmdö kommun, med stor kreditportfölj. Snitträntan på kommunens upplåning har under 2016 och hittills under 2017 pendlat mellan 1,6 och 1,9 procent.

Mycket talar för att Riksbankens reporänta inte höjs förrän år 2018. Man måste dock ha i medvetande att räntenivåerna förr eller senare kommer att stiga till högre nivåer, även om bedömningen av takten är osäker. Det är således inte att rekommendera att vänja sig vid den låga räntenivån, en stigande räntekurva i framtiden leder snabbt till ökade finansiella kostnader. Värmdö kommun tillämpar verktyg som gör att räntehöjningar inte slår igenom direkt, men på lång sikt kommer 1 procents räntehöjning, med nuvarande låneskuld, innebära 16 mnkr i högre kostnader.

Värmdö kommun tillämpar en internränta, som belastar de verksamheter som nyttjar kommunens anläggningstillgångar. Kommunen följer SKL rekommendation om nivå; för 2018 är den 1,75 procent, vilket är oförändrat jämfört med 2017. Internräntan ligger, som synes, relativt nära den faktiska snitträntan i kommunens låneportfölj. Den låga nivån är betydelsefull för verksamheter med omfattande investeringar, ett sådant exempel är VA-verksamheten.

Befolkningstillväxt

För en snabbväxande kommun som Värmdö utgör befolkningsutvecklingen en viktig faktor i den ekonomiska planeringen. Efter några år med en befolkningstillväxt på ca 400 – 700 invånare per år vände utvecklingen uppåt under 2016, med en ökning med ca 900 invånare. Vid ingången av 2017 var befolkningssiffran 42 000. Den prognos (planeringsalternativet), som tagits fram under våren 2017, indikerar ännu snabbare ökningstakt 2017 och 2018, ca 1 200 – 1 300 årligen. Hittills under 2017 befolkningen vuxit med drygt 100 invånare per månad, vilket skulle kunna tas som intäkt för att prognosen är tämligen realistisk.

Befolkningsprognosen (planeringsalternativet) beaktas i kommundirektörens budgetunderlag, dels i form av att nämnderna ges utrymme för volymökningar dels som utgångspunkt för beräkningen av skatteintäkter. Kortsiktigt är invånarantalet den 1 november av särskilt stor betydelse, eftersom det är avgörande för skatteunderlaget påföljande år. Skatteintäkterna 2018 har beräknats utifrån en befolkningssiffra den 1 november 2017 på 43 000, således en ökning med 1 000 invånare jämfört med senaste årsskiftet.

Volym- och konjunkturutveckling

En grundläggande princip i Värmdö är att, beträffande flera kärnverksamheter, tillgodogörs berörda nämnder kompensation för förändrade volymer. År 2018 märks särskilt en ökning av antalet barn i förskolan och antalet äldre. På några års sikt kan man skönja allt större volymökningar inom flera områden.

Följande kompensation för volymförändringar, sammanlagt 36 mnkr, har beaktats i budget 2018: Volymökning: Förskola 15,1 mnkr, gymnasieskola 0,4 mnkr, nyanlända

inom skolan 2,9 mnkr, äldre 14,4 mnkr, funktionsnedsättning 3,2 mnkr samt individ- och familjeomsorg, 3,4 mnkr. Volymminskning: Grundskola 3,0 mnkr.

Kommunen behöver ha en beredskap för att hantera volymvariationer och den osäkerhet som råder rörande utvecklingen av efterfrågan på kommunal service. Fullmäktiges beslut om peng på ett flertal områden innebär att fullmäktige har volymansvaret för en dominerande del av den kommunala verksamheten. I budget för 2018 avsätts 10 mnkr i volymreserv. Beloppet ska ses mot bakgrund av att kommunens pengstyrda verksamheter uppgår till mer än 1 miljard kronor.

Osäkerheten kring konjunkturutvecklingen har i allra första hand bäring på prognoserna för skattekraft och skatteutjämning samt befolkningsutvecklingen. För att kunna parera händelseutvecklingen har i budget 2018 avsatts en central konjunkturreserv om 5 mnkr.

Koncernen Värmdö kommun

Kommunkoncernen i Värmdö består av Kommunhuset i Värmdö AB (Kivab), utgörande moderbolag, och dess tre aktiva dotterbolag samt ett vilande. De aktiva bolagen är Värmdö Hamnar AB, Gustavsbergsbadet AB samt VärmdöBostäder AB. Sistnämnda bolag ägs till 51 % av Kivab, resterande 49 % av aktierna innehas av Rikshem Bostäder Holding AB.

Samordnad budgetprocess

De ekonomiska aktiviteterna i de kommunägda företagen är omfattande och mycket pekar på att aktiviteten kommer att öka de närmaste åren. Det gäller inte minst bolagens investeringsplaner. Liksom kommunen är bolagen beroende av extern finansiering för sina investeringar, genom kommunens internbank eller såsom för VärmdöBostäder AB genom borgen för del av upplåningen. När kommunen ska bedömas av kreditgivare är det kommunkoncernen inklusive bolagen som värderas och analyseras.

Bl a av dessa skäl är strävan att bolagens ekonomiska planering framdeles ska samordnas med kommunens inom ramen för den kommunala budgetprocessen. Det kommer att ta något år innan samordningen har genomförts fullt ut, i och med budget 2018 tas ett första avstamp.

Investeringar

Inom såväl VärmdöBostäder AB som Värmdö Hamnar AB pågår förberedelser för investeringar av betydande format. För VärmdöBostäder AB handlar det allra främst om att bygga minst 500 nya hyresrätter tom 2021, enligt den målsättning som kommunen och Rikshem är överens om. Värmdö Hamnar ABs fleråriga planering domineras av utvecklingen av Stavsnes Vinterhamn.

Moderbolaget Kivab har ingen egen verksamhet och planerar inte några investeringar, inte heller har Gustavsbergsbadet AB avsikter att investera i nämnvärd grad de närmaste åren.

Det är i nuläget något för tidigt att precisera bolagens (VBAB och VHAB) investeringsvolym i belopp och med årlig fördelning, investeringarna med tidsaxel behöver analyseras ytterligare. Emellertid kan förmodas att finansieringsbehovet kommer att bli omfattande, även om det samtidigt är viktigt att pröva andra former för delfinansiering (försäljning av tillgångar).

Det bör vara ambitionen i nästkommande budgetprocess att åstadkomma en investeringsplan för koncernen att fogas till bilden av kommunens egna investeringar.

Resultat

De kommunägda företagen i Värmdö visar årligen positivt resultat, för 2017 prognostiseras det till + 22 mnkr. En viktig inriktning för framtiden är att den positiva resultatutvecklingen fortsätter.

Kivabs resultat är helt avhängigt bolagets utlåning till Värmdö kommun. Skulle bolagets kassa, tillgänglig för utlåning eller placering, användas på annat sätt påverkas bolagets resultat.

År 2016 hanterade Kivabkoncernen Gustavsbergsbadets underskott för första gången genom koncernbidrag, därmed kunde driftbidrag från kommunen undvikas. Inriktningen ska vara att motsvarande behov kommande år ska lösas på likartat sätt.

Samtidigt är det viktigt att Gustavsbergsbadet AB arbetar intensivt för att behovet av koncernbidrag från år till år ska minska.

Ambitionen framåt bör vara att en koncernbudget upprättas utifrån respektive bolags fleråriga affärsplaner och att koncernbudgeten med resultat och kassaflödesanalys inkorporeras i kommunkoncernens budgetunderlag.

Ägardirektiv

I perspektivet av budgeten, som kanske det viktigaste styrdokumentet i kommunen, bör även framgent bolagens ägardirektiv beslutas om i samband med att fullmäktige beslutar om budgeten. I förvaltningens underlag finns i år inga uppdaterade ägardirektiv framtagna. Förslaget är att dessa arbetas fram i samband med den politiska beredningen efter sommaren.

Omvärldsfaktorer

Svensk konjunktur 2017-2020

I flertalet europeiska länder har det varit en relativt svag ekonomisk utveckling den senaste tiden. Flera euroländer har ännu inte återhämtat sig från finanskrisen. Även våra nordiska grannländer har haft en svag utveckling. 2017 och 2018 beräknas det vända för några av Sveriges viktigaste exportmarknader när utvecklingen i USA antas få förnyad kraft tillsammans med våra grannländer. Det ska noteras att det vänder upp från låga nivåer, ökningen ligger 0,5 procent lägre än det historiska genomsnittet. Den svaga internationella utvecklingen leder till en förväntning om mycket långsamma ökning av ränteläget med en beräknad första ökning under början av 2018.

Sett till Sveriges ekonomi nationellt befinner landet sig 2017 med hjälp av hög inhemsk efterfrågan i en högkonjunktur. Den kulminerar under 2018 och återgår sedan till ett konjunkturrellt normaltillstånd med stagnerande sysselsättningsutveckling och långsammare skatteunderlagsutveckling. Motverkande krafter i ekonomin i högkonjunkturen är omfattande invandring, snabb befolkningsutveckling och fortsatt blygsam löneutveckling. Bristen på utbildad arbetskraft, speciellt i den offentliga tjänstesektorn, är också en bromsande faktor. Dessa utmaningar kommer att kvarstå samtidigt som skatteunderlagstillväxten mattas av i takt med konjunkturen, särskilt under 2019-2020.

För att möta utmaningarna utan att behöva höja skatten kommer kraven på effektivisering, med hjälp av förbättrade metoder, teknik och samverkan med andra instanser, att öka. Därtill kommer behoven av bidrag från staten att öka. SKL förordar generella sådana, men Vårändringsbudgeten bär istället med sig fler riktade bidrag.

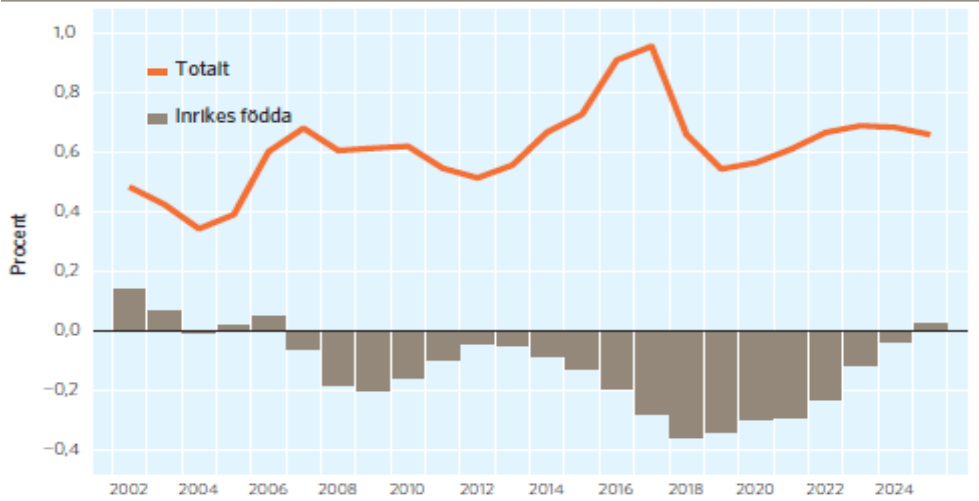
Det finns dock en risk att konjunkturutvecklingen inte blir så odramatisk som beskrivs ovan. Ett påtagligt fall i konjunktur och sysselsättning är ett tänkbart scenario och skulle kunna skapa betydande problem. Samtidigt ska man ha i åtanke att Sverige har haft en ovanligt lång period av obruten produktionstillväxt sedan mitten av 2009.

Investeringarna, inte minst bygginvesteringarna, växer snabbt och hålls under 2017 tillbaka av ett ansträngt utnyttjande av byggsektorns kapacitet. Därefter kommer en period med en långsammare ökning 2018-2019.

Stora demografiska förändringar ökar kostnadstrycket

Stora demografiska förändringar åren 2017-2020 innebär problem för kommunsektorn när behoven av skola, vård och omsorg ökar extra snabbt. De närmaste åren förväntas folkmängden i Sverige öka med en dryg procent per år. Det är historiskt sett en hög nivå även om 2017 hade en beräknad befolkningsökning på 1,3 procent. Antalet invånare i Sverige väntas öka med cirka 328 600 mellan 2017 och 2020. En betydande del är utrikes födda. Faktum är, som diagrammet nedan visar, att utan invandringen skulle befolkningsförändringen vara negativ sett till åldrarna 20-64 år.

Befolkningen 20-64 år, procentuell förändring

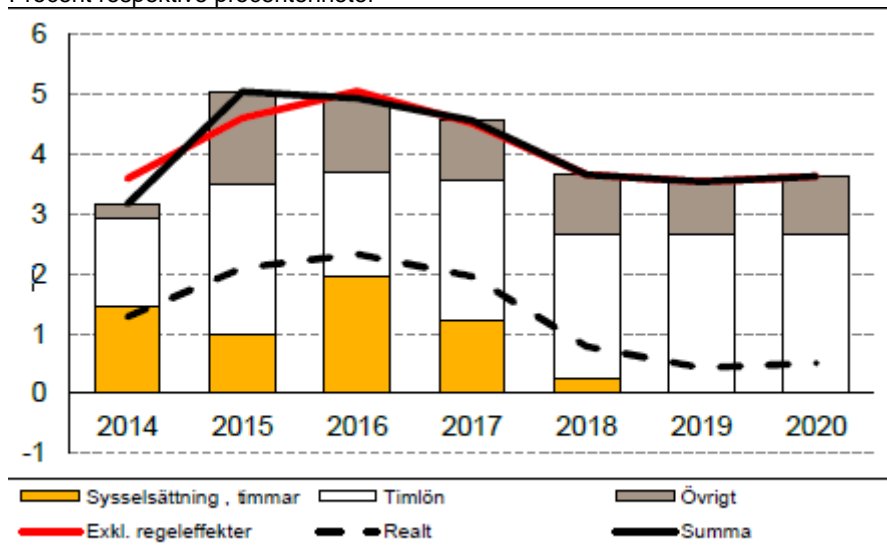
Källa: Statistiska centralbyrån

Samtidigt sker en snabb ökning av antalet äldre och antalet barn i skolåldern. Detta ger ett ökat kostnadstryck under perioden och tydliggör samtidigt vikten av att förvalta det tillskott som nyanlända till Sverige utgör.

Skatteunderlagstillväxten bromsar in

Under 2016 började skatteunderlagets ökning avta, en avmattning som fortsätter 2017 till följd av att sysselsättningsutvecklingen dämpas tillsammans med minskade utbetalningar av sociala ersättningar och stigande grundavdrag.

Skatteunderlagstillväxt och bidrag från vissa komponenter
Procent respektive procentenheter

Källa: Skatteverket och SKL

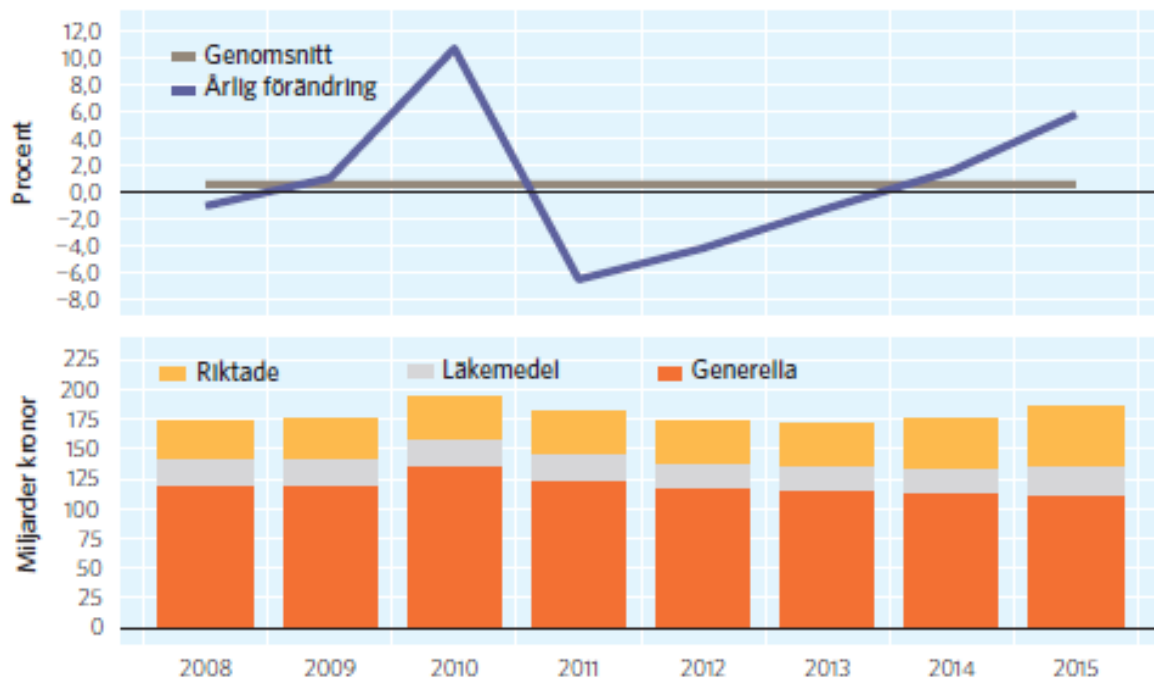
2018 minskar skatteunderlagets ökning ytterligare till en lägre nivå än genomsnittet 2000-2017. Orsaken är framför allt att den långa perioden med sysselsättningsökning upphör i samband med att konjunkturtoppen passerats. Dessa lägre nivåer fortsätter fram till år 2020.

Statsbidrag

Vid sidan av skatteintäkterna utgör statsbidrag en viktig del, ungefär 10 procent, av kommunens finansiering. När det gäller utvecklingen av generella och riktade statsbidrag till kommunsektorn ser vi i diagrammet nedan att de riktade bidragen historiskt har ökat i omfattning och uppgick 2016 till 93 stycken. Ett 40-tal av dem är riktade till utbildningsområdet och ett 30-tal är olika ersättningar för flyktinginvandring och integration. Sistnämnda område har ökat kraftigt på senare tid.

De flesta av dessa riktade bidrag måste kommuner och landsting ansöka om. Att identifiera och hantera alla dessa är resurskrävande. Vissa ersättningar betalas ut i förskott och automatiskt, medan andra betalas ut i efterhand utifrån ansökan. Vissa ersättningar är förutsägbara, medan andra ges i mån av tillgängliga medel eller efter en bedömning av exempelvis Migrationsverket.

Statsbidrag i Miljarder kronor i 2016 års priser samt procentuell förändring

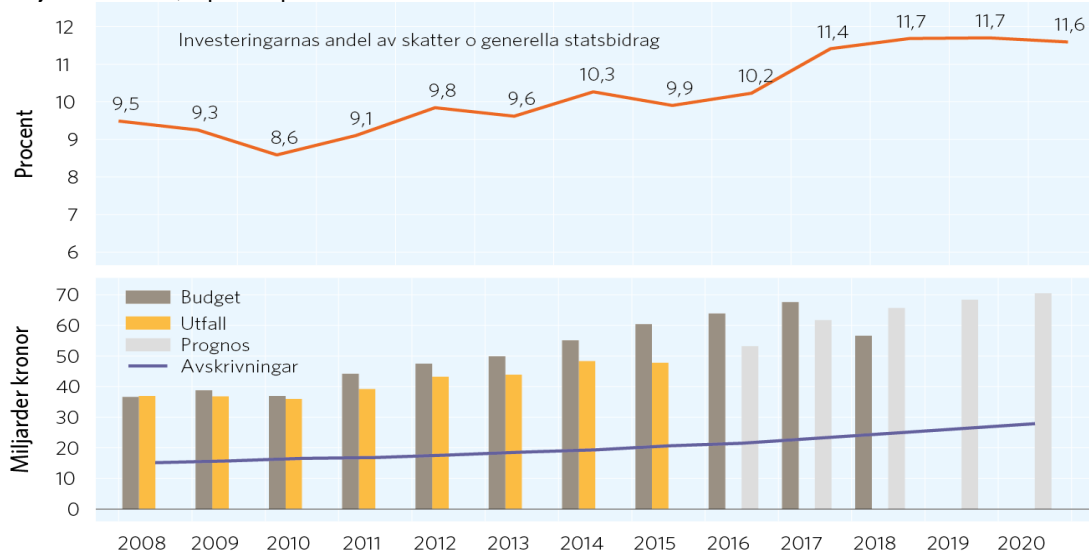

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting

Investeringar

Kommunkoncernernas, dvs inklusive de kommunala bolagen, sammantagna investeringar har ökat över en längre tid och kommer troligtvis att fortsätta att öka kommande år eller åtminstone ligga kvar på en hög nivå. Detta beror bland annat på ökat behov av verksamhetslokaler, såsom skolor, på grund av stigande befolkning, men det handlar också om renovering av fastigheter från 60- och 70-talen. Utvecklingen innebär ökade avskrivningar som kommer att ta allt större utrymme i kommunernas driftsbudgetar. De ökade investeringarna bidrar också till att den ackumulerade låneskulden stiger.

Kommunernas investeringar och avskrivningar 2008-2020
Miljarder kronor, löpande priser

Källa: Statistiska centralbyrån och Sveriges Kommuner och Landsting

Sveriges Kommuner och Landsting rekommenderar årligen nivån på den internränta som flertalet kommuner tillämpar för aktiverade investeringar. Ambitionen med internräntan är att den ska fånga en rimlig räntenivå sett över en investerings hela livslängd. Internräntan bygger på kommunsektorns upplåningskostnader (huvudkälla är Kommuninvests skulddatabas). Internräntan föreslås vara 1,75% för 2018, samma som för 2017.

Vårändringsbudgeten 2017

Våren 2017 presenterade regeringen vårändringsbudgeten och 2017 års ekonomiska vårproposition. Den ekonomiska vårpropositionen syftar till att ange politikens inriktning för perioden 2017–2021. Vårändringsbudgeten anger förändringar i innevarande års budget.

Bland regeringens förslag finns inte några initiativ som innebär några generella förstärkningar av bidragen till kommunerna. Däremot görs vissa riktade satsningar 2017, som kan sammanfattas enligt följande:

- En förstärkning med 150 mnkr som ett nytt statsbidrag till den sociala barn- och ungdomsvården för 2017. Fördelningsnyckeln mellan kommunerna bygger på flera parametrar, exempelvis antalet ärenden.
- 500 mnkr, kallat jämlikhetspeng, satsas på grundskolor med låg andel behöriga till nationella gymnasieprogram.
- Det riktade statsbidraget för fler anställda i lågstadiet, den så kallade lågstadiesatsningen, tillfördes 329 mnkr 2017 och 2018 ytterligare 329 mnkr
- Ett engångsbidrag om 500 miljoner avsattes 2016 för att rusta upp utemiljön för förskolor, fritidshem, skolor mm. Detta anslag har senarelagts och har spridits ut över åren 2017 och 2018 med 150 mnkr respektive 350 mnkr.
- Regeringens satsning på energieffektivisering 2016 fortsätter med framtida anslag på högst 260 miljoner kronor 2017-2019.

Skatteintäkter, statsbidrag och utjämning - Värmdö kommun

Kommunens skatteintäkter, statsbidrag och skatteutjämning är grundläggande delar i kommunens finansiering. Det statliga inkomstutjämningsbidraget syftar till att garantera alla kommuner en viss inkomstnivå, medan kostnadsutjämningen omfördelar pengar mellan landets kommuner utifrån strukturella förutsättningar att tillhandahålla service.

Skatteintäkter

Värmdö kommun baserar sina skatteberäkningar på prognoser från SKL. Skatteintäkterna för 2018 i Värmdö har beräknats utifrån en befolkningsökning på årsbasis på 1000 invånare under 2017. Till grund för beräkningen av skatteintäkter i budgetförslaget ligger den skatteprognos som presenterades av SKL 2017-04-27.

	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Prognos uppdateringsfaktorer för skatteunderlag (SKL)	5,67	5,16	5,58	5,49	5,29	5,18

Källa: SKL 27 april 2017

Skatteutjämning

År 2018 innebär utjämningsystemet för Värmdö kommun intäkter från inkomst-utjämnningen med 32 mnkr, en ökning med 12 mnkr jämfört med 2017 och från kostnadsutjämnningen med 109 mnkr, en ökning med 7 mnkr jämfört med 2017. I ett särskilt system utjämnas kommunernas kostnader för LSS (Lagen om särskilt stöd till funktionshindrade). För Värmdö kommun innebär systemet en kostnad 2018 på 40 mnkr, en ökning med ca 7 mnkr jämfört med 2017. Inkomsten från fastighetsavgiften prognostiseras till 112 mnkr, vilket är 16 mnkr högre än budget 2017.

Andel av statsbidrag för välfärdstjänster

År 2017 satsade staten 10 miljarder på välfärdstjänster i form av bidrag till kommuner och landsting. Bidraget kvarstår åren framöver, den preliminära fördelningen till Värmdö kommun framgår av tabellen nedan. År 2017-2018 förutsätts bidraget fördelas med 30 % relaterat till antalet invånare och med 70 % efter antalet asylsökande och nyanlända. Från år 2019 fördelas gradvis statsbidraget om och år 2021 blir bidraget helt knutet till antalet invånare. Förändringen gynnar Värmdö kommun, som år 2021 beräknas erhålla ca 29 mnkr, vilket i princip är en fördubbling jämfört med 2018.

Utfall givet samma underlag åren 2018-2021	2018	2019	2020	2021
Enligt flyktingvariabler	6 570 278	4 690 000	2 820 000	0
Enligt befolkningsfördelning	8 814 296	14 690 000	20 570 000	29 380 000
Totalt	15 384 574	19 380 000	23 390 000	29 380 000

Källa: Beräkningsfil från SKL 170313

Kommunalisering av hemsjukvården i Stockholms län

Hemsjukvård ges till personer som av medicinska skäl eller på grund av funktionsnedsättning är i behov av hälso- och sjukvård i hemmet. Hemsjukvården i Stockholms län ombesörjs av landstinget, Stockholm är det enda länet i landet som ännu inte har kommunaliserat hemsjukvården. Våren 2017 har påbörjats utredningsarbete med siktet inställt på en kommunalisering, kopplad till en

skatteväxling. Avsikten är att det ska finnas underlag för handling mellan huvudmännen hösten 2017, i sammanhanget är det viktigt bl a att parterna kan komma överens om kostnadsnivån och därmed skatteväxlingens storlek. Tidplanen innebär att landstingsfullmäktige och kommunernas fullmäktige ska kunna fatta beslut hösten 2018 och att driftsstarten blir våren 2020.

Ny kommunal redovisningslag dröjer

Under 2016 presenterade en statlig utredning förslag till ny kommunal redovisningslag. Bland förändringarna, som föreslogs, kan särskilt noteras att kommunerna framdeles i sin balansräkning ska redovisa samtliga pensionsåtaganden, även för tiden före 1998 (enligt den s k fullfonderingsmodellen). Regeringen har dock, fram till dags dato, inte lagt fram någon proposition i frågan, således kommer inte att införas någon ny lagstiftning från och med 2018. Därmed har heller inte förslaget beaktats i underlaget för Värmdös budget 2018.

Befolkningsutveckling

I en snabbt växande kommun är det viktigt att följa befolkningsutvecklingen och göra prognoser för att bedöma behov av bostäder, skolor, vård och omsorg. Värmdö kommun har under många år haft en kraftigt varierad tillväxt beroende på konjunktur och bostadsmarknad. Tillväxten har pendlat mellan en och tre procent. Under senare år har den legat på runt en och en halv procent. En vanlig trend är att ungdomar flyttar från kommunen och unga vuxna med små barn flyttar in samt att andelen äldre ökar.

Under år 2016 ökade befolkningen i Värmdö kommun med 893 personer från 41 107 till 42 000 invånare. Det motsvarar en befolkningstillväxt på nästan 2,2 procent, vilket är en högre tillväxt än Stockholms län som helhet där ökningen var knappt 1,7 procent. Även jämfört med riket, som hade en befolkningstillväxt på knappt 1,5 procent, växte Värmdö betydligt snabbare.

Främst var det flyttnettot som låg bakom folkökningen men även födelseöverskottet bidrog. Antalet personer som under 2016 flyttade till kommunen var 2 977 och antalet som flyttade ut var 2 298. Flyttnettot var därmed 679 personer. Under år 2016 föddes 463 barn och 250 personer avled, vilket gav ett födelseöverskott på 213 personer.

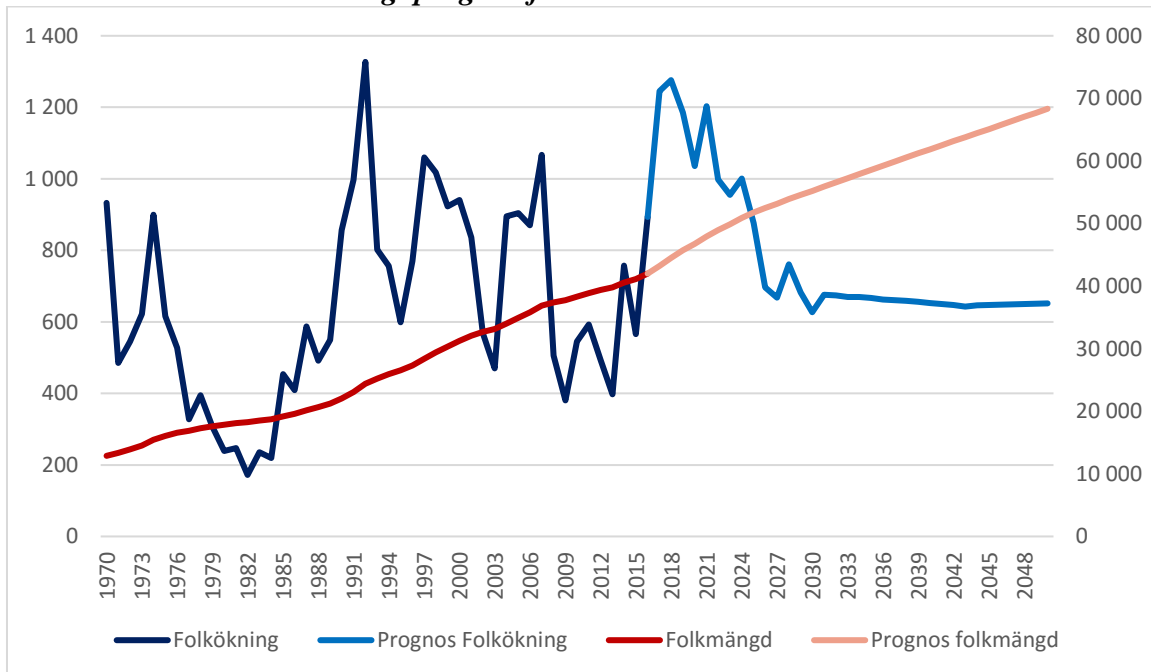
Värmdö kommun tar årligen fram en tioårig befolkningsprognos som baseras på uppgifter om kommunens befolkning, per den 31 december 2016 samt antaganden om hur befolkningen flyttar, föder barn och dör baserat på de senaste årens utveckling i kommunen. Ett viktigt underlag för prognosen är också det antagande som kommunen gör om antal färdigställda bostäder under prognosperioden.

Enligt prognosens planeringsalternativ beräknas befolkningen i kommunen öka med runt 10 400 personer mellan år 2017 och år 2026. Det motsvarar en årlig befolkningsökning på nästan 2,5 procent. Dock prognostiseras en högre tillväxttakt i början av perioden som sedan mattas av i slutet av prognosperioden. År 2030 beräknas antalet invånare vara drygt 55 000 i planeringsalternativet. Det innebär att för att uppnå visionen om 60 000 invånare år 2030 krävs ett högre bostadsbyggande än vad bostadsbyggnadsprognosen förutspår.

Från år 2016 gör prognosen även en utblick mot 2050. Mellan år 2026 till 2050 väntas den årliga befolkningstillväxten vara mellan 1-1,5 procent. I utgången av år 2050 väntas folkmängden i kommunen vara drygt 68 000 invånare.

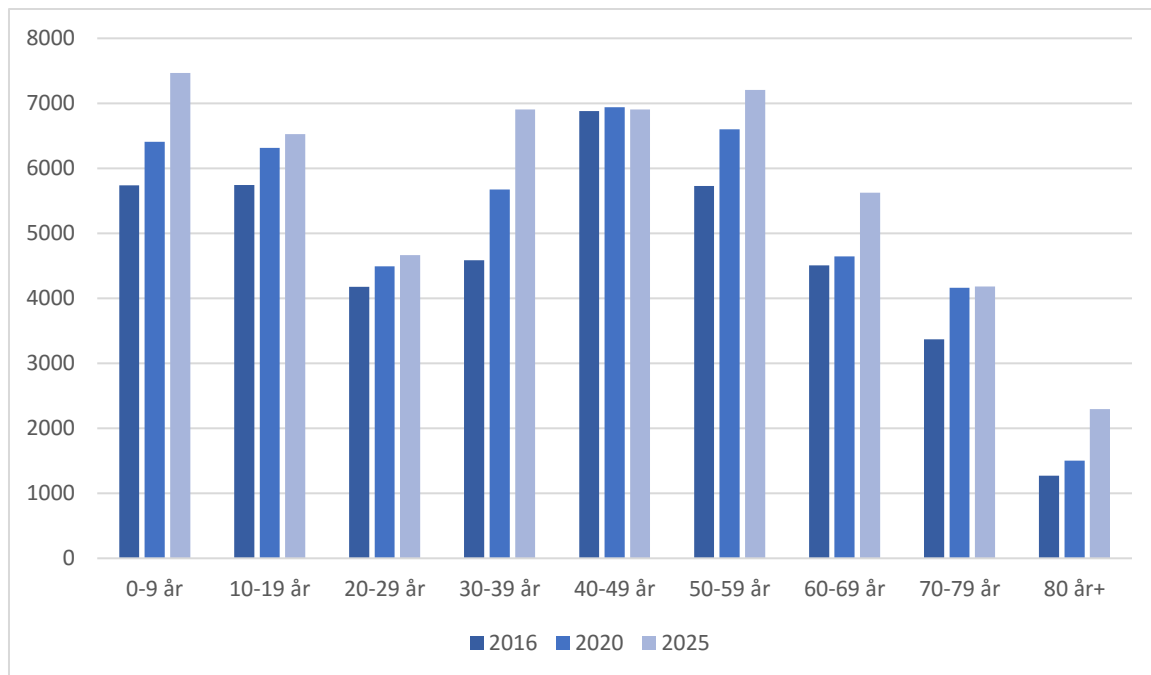
Befolkningstillväxten bedöms vara som störst fram till år 2023 till följd av ett stort antal planerade inflyttningsklara bostäder under dessa år, främst i porslins kvarteren och centrala Gustavsberg, samt att 2015 års flyktingsituation har inneburit ett högre antal kommunplacerade nyanlända än tidigare, vilket beräknas fortsätta under 2017 och 2018.

Diagram 1 Årlig befolkningsförändring och folkmängd i antal personer för Värmdö kommun historiskt samt enligt prognos för år 2017-2050

De kommunala kostnaderna har ett starkt samband med invånarnas ålder. Generellt gäller att befolkningsprognoser på 10 års sikt med god precision kan förutsäga utvecklingen av antalet äldre. Tyvärr är träffsäkerheten dålig när det gäller att förutse utvecklingen av antalet barn i förskoleåldrarna. En noggrann bevakning av födelsetalen och migrationen måste ständigt pågå för att uppdatera planeringen. Befolkningens åldersfördelning i Värmdö kommun år 2016 och planeringsalternativet för år 2020 och 2025 framgår av Diagram 2. Där framgår att alla åldersgrupper, utom 40-49 år ökar, såväl till 2020 som 2025. Fram till 2025 är det gruppen 80 år och äldre samt 0-9 år och 30-39 år som ökar mest i relativa tal.

Diagram 2 *Folkmängden i Värmdö kommun efter ålder, observerat år 2016 och prognos för år 2020 och 2025*

Kommunfullmäktige m fl

Kommunfullmäktige utövar kommunens beslutanderätt i ärenden av principiell karaktär eller av större vikt för kommunen. Kommunfullmäktige anger mål och riktlinjer för verksamheten, beslutar om nämndernas organisation och verksamhetsformer, budget, skatt och andra viktiga ekonomiska frågor.

Driftbudget

Sammanställning

	KF Budget	Budget	Ram	Ram
Driftbudget (tkr)	2017	2018	2019	2020
Kostnader	7064	8 835	8 923	9 012
Intäkter	0	0	0	0
Summa netto	7064	8 835	8 923	9 012
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		1 771	88	89
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		25,1%	1,0%	1,0%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	7 064	0	7 064
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	1 771	0	1 771
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	71		71
Valnämnd, allmänna val	1 500		1 500
Voteringsanläggning	200		200
Kommundirektörens underlag till budget 2018	8 835	0	8 835

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	8 835	0	8 835
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	88	0	88
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	88		88
Kommundirektörens underlag till ram 2019	8 923	0	8 923

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	8 923	0	8 923
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	89	0	89
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	89		89
Kommundirektörens underlag till ram 2020	9 012	0	9 012

Kommentarer till driftbudget

- Kommunfullmäktiges budget räknas upp med 1 procent jämfört med 2017.
- För ny voteringsanläggning avsätts 0,2 mnkr.
- Mot bakgrund av att 2018-2019 är valår tillförs valnämnden ökad driftbudget dessa år med 1,5 mnkr.

Överförmyndarnämnd

Överförmyndarnämnden är en tillsynsmyndighet för kommunens gode män, förvaltare och förmyndare. Syftet med verksamheten är att de som har ställföreträdare inte ska lida rättsförluster. Värmdö kommun och Vaxholms stad samverkar sedan 2011 i en gemensam nämnd kring överförmyndarfrågor.

Driftbudget

Sammanställning

	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Driftbudget (tkr)				
Kostnader	4868	6 410	6 474	6 539
Intäkter	-1832	-3 344	-3 377	-3 411
Summa netto	3036	3 066	3 097	3 128
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		30	31	31
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		1,0%	1,0%	1,0%

Specifikation till beslutad driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	4868	-1832	3036
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	1542	-1512	30
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	63	-33	30
Rameffekter av reviderad budget 2017	1479	-1479	0
Kommundirektörens underlag till budget 2018	6410	-3344	3066
Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till Budget 2018	6410	-3344	3066
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	64	-33	31
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	64	-33	31
Kommundirektörens underlag till ram 2019	6474	-3377	3097
Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	6474	-3377	3097
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	65	-34	31
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	65	-34	31
Kommundirektörens underlag till ram 2020	6539	-3411	3128

Kommentarer till driftbudget

- Överförmyndarnämndens budgetram räknas upp med 1 procent jämfört med budget 2017.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunfullmäktiges beredande och verkställande organ. Kommunstyrelsen leder arbetet med och samordnar utformningen av övergripande mål och ramar för styrningen av hela den kommunala verksamheten. Dess ledningsfunktion omfattar bl a personalpolitik och arbetsgivaransvar för kommunens samtliga anställda. Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens planering och strategiska utveckling, samt ansvarar för allt strategiskt kommunalt markägande. Likaledes ligger projektet Framtidens Gustavsberg under KS. KS är också kommunens krisledningsnämnd. Även ansvaret för ungdomsfrågor samt alkohol- och drogförebyggande arbete ligger hos kommunstyrelsen.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Kostnader	255 374	278 405	273 764	276 297
Intäkter	-101 945	-103 964	-105 004	-106 054
Summa netto	153 429	174 441	168 760	170 243
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		21 012	-5 681	1 483
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		13,7%	-3,3%	0,9%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	255 374	-101 945	153 429
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	23 031	-2 019	21 012
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 544	-1 019	1 525
PFO-projekt och övriga planprojekt	4 200		4 200
Kapitalkostnader	1 200		1 200
Kommunikation varumärke/marknad samt säkerhetsfrågor	1 100		1 100
Digital agenda	3 000		3 000
Höjd plantaxa planavtal		-1 000	-1 000
Justering internhyror	-513		-513
Återföring Miljömiljon	-1 000		-1 000
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Projekt SeaStop	2 200		2 200
Reserv	5 000		5 000
PEX Ingarökryssset samt sanering	2 500		2 500
Upphandling ekonomisystem mfl	2 800		2 800
Kommundirektörens underlag till budget 2018	278 405	-103 964	174 441

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	278 405	-103 964	174 441
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	-4 641	-1 040	-5 681
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 659	-1 040	1 619
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad PEX mm	4 700		4 700
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Nytt ekonomisystem	500		500
Återföring SeaStop	-2 200		-2 200
Återföring reserv	-5 000		-5 000
Återföring PEX Ingarökryssat samt sanering	-2 500		-2 500
Återföring upphandling ekonomisystem mfl	-2 800		-2 800
Kommundirektörens underlag till ram 2019	273 764	-105 004	168 760

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	273 764	-105 004	168 760
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	2 533	-1 050	1 483
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 733	-1 050	1 683
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad PEX mm	300		300
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring nytt ekonomisystem	-500		-500
Kommundirektörens underlag till ram 2020	276 297	-106 054	170 243

Kommentarer till driftbudget

- Kommunstyrelsens budget räknas upp med 1 % jämfört med 2017. Samtidigt justeras ramen ned med 0,5 mnkr beroende på sänkta internhyror. Tillfälligt anslag, miljömiljon, 2017, 1,0 mnkr, bortfaller 2018.
- Kommunstyrelsen har ansvaret för kommunens ekonomiska förvaltning och finansfrågor. KS har också tillsynsplikt i förhållande till övriga nämnder, den rollen blir särskilt viktig i kärvare tider och när nämnder har svårt att hålla sig inom budgetramarna. I ansvaret ligger bl a att överblicka och följa den ekonomiska utvecklingen i nämnderna och agera när så erfordras.

Uppdraget utgår från att den budget fullmäktige beslutat om ska följas och att obalanser ska mötas med effektivisering, omprioriteringar och åtgärdsplaner. Emellertid kan uppstå situationer då det inte är möjligt att på nämndnivå möta ekonomiska konsekvenser av händelser som inte gått att förutse. Det behöver därför finnas beredskap hos KS för att i vissa fall extraordinärt och temporärt

täcka underskott. Det kan vara särskilt motiverat i de fall medlen syftar till att genomföra strukturåtgärder som långsiktigt förbättrar ekonomin. Såsom en särskild beredskap hos kommunstyrelsen avsätts under KS 5,0 mnkr.

- Området Plan och exploatering ges ökade resurser i budgetunderlaget. Utgiftsutrymmet höjs permanent med 5,4 mnkr, relaterat till projekt i prioriterade förändringsområden, PFO-projekt, och övriga planprojekt samt ökade kapitalkostnader; höjd plantaxa (timtaxan) medverkar med 1,0 mnkr till att skapa utrymme för prioriteringen. Vidare ges ett tillfälligt tillskott 2018, om 2,5 mnkr, i första hand till att täcka kostnader för Ingarökryset samt saneringskostnader.
- Med utgångspunkt från beslut i fullmäktige prioriteras från år 2017 arbetet med Digital agenda. Agendan ska ses i perspektivet av att de flesta medborgare i dag kan utföra ett flertal myndighets- och serviceärenden över internet i datorer eller mobiltelefoner. Kommunens proaktivitet i den digitala utvecklingen är avgörande för att den ska uppfattas som modern och attraktiv att bo, driva företag och arbeta i. I budget 2017 avsattes medel främst på investeringsbudgeten, dock visar det praktiska genomförandet att merparten av kostnaderna är driftkostnader. Mot denna bakgrund utökas driftbudgeten 2018 med 3,0 mnkr för ändamålet.
- I samverkan med flera andra kommuner och aktörer i Sverige, på Åland och från Finland har Värmdö kommun ansökt om Interreg-bidrag från Central Baltic för att utveckla ett 21 mindre gästhamnar, därav 9 i Värmdö kommun. Projektet benämns SEASTOP. Värmdö kommun tar på sig en övergripande samordningsroll. För medfinansiering avsätts i budget 2018 2,2 mnkr (tillfälligt anslag).
- För säkerhetsarbete samt kommunikation av varumärke mm avsätts 1,1 mnkr i budgeten. Vidare budgeteras 2018 tillfälligt (projektmedel), 2,8 mnkr, för upphandling av flera av kommunens vitala system, bl a ärendesystem och ekonomisystem, utifrån att avtal rörande nuvarande system löper ut.

Utbildningsnämnd

Nämnden har ansvar för fullgörande, uppföljning och utvärdering av kommunens uppgifter som huvudman enligt skollagen (exklusive vuxenutbildning) och annan utbildningsrelaterad lagstiftning. I ansvaret ligger också att nämnden har ansvar för finansiering, mål och uppföljning av verksamheten samt att de som verksamheten riktar sig mot får en allsidig information om verksamheten och hur den fullgörs. Nämnden ska också bevaka att de inom nämnden förkommande kundvalssystemen är konkurrensneutrala mellan kommunala och fristående anordnare och andra därtill relaterade frågeställningar. Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd och svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi.

Driftbudget

Volymutveckling

	KF Budget	Prognos	Prognos	Prognos
Antal barn i genomsnitt per år	2017	2018	2019	2020
Förskola 1-2,5 år	890	954	1010	1059
Förskola 2,5-5 år	1631	1706	1762	1826
Grundskoleelever	6333	6303	6317	6349
Gymnasieelever	1665	1669	1796	1896
Nyanlända	100	125	125	125

Sammanställning

	KF Budget	Budget	Ram	Ram
Driftbudget (tkr)	2017	2018	2019	2020
Kostnader	2 119 015	2 215 122	2 268 106	2 319 988
Intäkter	-979 200	-1 035 648	-1 046 004	-1 056 464
Summa netto	1 139 815	1 179 474	1 222 102	1 263 524
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		39 659	42 628	41 422
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		3,5%	3,6%	3,4%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	2 119 015	-979 200	1 139 815
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	96 107	-56 448	39 659
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	21 649	-10 254	11 395
Volymförändring förskoleverksamhet	15 107		15 107
Volymförändring grundskola	-2 983		-2 983
Volymförändring gymnasium	368		368
Volymförändring nyanlända	2 879		2 879
Mattesatsning årskurs 4-6	2 000		2 000
Kapitalkostnader	1 800		1 800
Justering internhyror	9 393		9 393
Rameffekter av reviderad budget 2017	46 194	-46 194	0
Återföring giftfria leksaker 10 tkr per förskola	-300		-300
Kommundirektörens underlag till budget 2018	2 215 122	-1 035 648	1 179 474
Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	2 215 122	-1 035 648	1 179 474
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	52 984	-10 356	42 628
<i>Varav ramförändringar:</i>			0
Tillägg lön och inflation	22 151	-10 356	11 795
Volymförändringar förskoleverksamhet	12 438		12 438
Volymförändringar grundskola	1 412		1 412
Volymförändringar gymnasium	13 383		13 383
Volymförändring nyanlända	0		0
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	3 600		3 600
Kommundirektörens underlag till ram 2019	2 268 106	-1 046 004	1 222 102
Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	2 268 106	-1 046 004	1 222 102
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	51 882	-10 460	41 422
<i>Varav ramförändringar:</i>			0
Tillägg lön och inflation	22 681	-10 460	12 221
Volymförändring förskoleverksamhet	12 588		12 588
Volymförändring grundskola	3 241		3 241
Volymförändring gymnasium	10 672		10 672
Volymförändring nyanlända	0		0
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	2 700		
Kommundirektörens underlag till ram 2020	2 319 988	-1 056 464	1 263 524

Kommentarer till driftbudget

- Utbildningsnämndens budget räknas upp med 1 % jämfört med 2017. Tillfälligt anslag 2017, 0,3 mnkr, för giftfria leksaker i förskolan bortfaller 2018.
- Nämnden erhåller volymkompensation 2018 med 15,1 mnkr avseende ökat antal barn i förskolan, 2,9 mnkr för flera nyanlända samt 0,4 mnkr för flera gymnasieelever. Samtidigt beräknas antalet grundskoleelever minska något, vilket gör att volymkompensationen sjunker i den delen med 3,0 mnkr. Sammanlagt ges därmed utbildningsnämnden kompensation för ökade volymer med 15,4 mnkr.
- Nämnden kompenseras för högre internhyror med sammanlagt 9,4 mnkr. Tillskottet syftar främst till att täcka den ökade hyreskostnaden efter upprustningen av Farstavikens skola/Kvarnberget (slutförs 2018). Nämnden kompenseras även för de ökade kapitaltjänstkostnader, 1,8 mnkr, som blir följderna av inköp av inventarier till Kvarnberget.
- På statens initiativ sker en satsning på matematik i årskurs 4-6 från höstterminen 2017. Satsningen motsvarar i Värmdö 2,0 mnkr, vilket beaktas i budget 2018 genom särskild uppräknings av skolpengen för berörda årskurser.
- Utrymme för frukost årskurs 7-9, 1,0 mnkr, som avsattes 2016, kvarstår i budget 2018
- En förskola byggs 2018 i Charlottendal, investering 40 mnkr. Ytterligare en förskola, 40 mnkr, väntas etableras senare i planperioden. I slutet av perioden, 2019-2020, avsätts ett investeringsutrymme på 320 mnkr för skolinvestering i Gustavsberg.
- Peng fastställs för förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, fritidshem och gymnasieskola enligt bilaga 7. Sedan några år tillbaka tillämpar Värmdö kommun socioekonomisk differentiering av skolpeng och förskolepeng. Denna differentiering kvarstår 2018 med samma belopp som 2017.
- Bilagans prislista för gymnasieskolan är identisk med den prislista som beslutades i budget 2017. KSL:s styrelse kommer den 22 juni att besluta rekommendera kommunerna en ny prislista för gymnasieskolan. Meningen är att den gamla prislistan i budgetdokumentets bilaga då ska bytas ut mot den nya, av KSL rekommenderade.

Kultur- och fritidsnämnd

Nämnden ansvarar för biblioteks- och kulturskoleverksamhet, mötesplatser för unga, upplevelse- och kulturhus samt för konsthall. Nämnden ansvarar för drift och underhåll av anläggningar och platser för idrott, fritid och kultur.

Nämnden är finansieringsnämnd och svarar även för utförande av verksamhet i kommunal regi. Den kommunala regin omfattar Porslinsfabriken, Värmdö bibliotek, Värmdö kulturskola, Gustavsbergs Konsthall, unglkulturhuset och fritidsgårdar/öppen ungdomsverksamhet. Nämnden ska verka för att bredda utbudet av verksamheter i alternativa driftsformer.

Driftbudget

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Kostnader	166 593	174 090	207 631	211 107
Intäkter	-52 939	-57 516	-58 091	-58 672
Summa netto	113 654	116 574	149 540	152 435
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		2 920	32 966	2 895
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		2,6%	28,3%	1,9%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	166 593	-52 939	113 654
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	7 497	-4 577	2 920
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 706	-569	1 137
Justering internhyror	1 783		1 783
Rameffekter av reviderad budget 2017	4008	-4008	0
Kommundirektörens underlag till budget 2018	174 090	-57 516	116 574

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	174 090	-57 516	116 574
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	33 541	-575	32 966
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	1 741	-575	1 166
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad:			
Hyra Porslinsfabriken	20 000		20 000
Verksamhetskostnader			
Porslinsfabriken	5 000		5 000
Kapitalkostnad inkl Porslinsfabriken	5 100		5 100
Övrig drift/skötsel anläggningar	1 700		1 700
Kommundirektörens underlag till ram 2019	207 631	-58 091	149 540

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	207 631	-58 091	149 540
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	3 476	-581	2 895
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 076	-581	1 495
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	1 400		1 400
Kommundirektörens underlag till ram 2020	211 107	-58 672	152 435

Kommentarer till driftbudget

- Kultur- och fritidsnämndens budget räknas upp generellt med 1 procent jämfört med 2017. Nämndens kompenseras även för ökade kostnader för internhyror med 1,8 mnkr, i summan ingår utrymme för att betala hyra för föreningshus på Ingarö.
- Inom kultur och fritid ökar kapitaltjänstkostnaderna under året beroende på genomförda investeringar. Likaså ökar kostnaderna för skötsel av fritidsanläggningar. Kostnadsökningarna beräknas till sammanlagt 2,4 mnkr. Samtidigt konstateras att det inte kommer att bli aktuellt att ta upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken i drift under 2018. I budgetramen har avsatts vissa driftbudgetmedel för kulturhuset, del av dessa medel föreslås tas i anspråk för nämnda kapital- och skötselkostnader, som därmed får täckas inom ram under år 2018.
- Byggnationen av det nya upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken har gjort uppehåll beroende på projektering av tak. Därmed kommer, som sagt, tidpunkten för inflyttning att bli senare än tidigare beräknat; troligen en bit in på 2019. Här kommer kulturverksamheter som bibliotek, kulturskola, ungdanshus och Gustavsbergs konsthall att samlas. Tillkommande hyreskostnad på

helårsbasis beräknas till 20 mnkr (nettoeffekten av tillkommande hyra för Porslinsfabriken och hyreskostnader som bortfaller för befintliga verksamhetslokaler). Därtill uppskattas tillkomma verksamhetskostnader om 10 mnkr samt kapitaltjänstkostnader för inventarier om 2 mnkr. Bedömningen av tillkommande verksamhetskostnader får ses som preliminär, ytterligare överväganden behöver göras och möjligheterna till samordning med andra funktioner i förvaltningsorganisationen ska analyseras. Till en mindre del, 5 mnkr, finns sedan tidigare utrymme i befintlig budgetram, resterande belopp behöver beaktas i nämndens driftbudget 2019-2020. Porslinsfabriken tas troligen inte i drift förrän en bit in på år 2019, vilket till någon del kan reducera behovet av budgetutrymme, relativt helårssiffror, det året.

- I planeringen förutsätts att kommunen övertar anläggningarna vid Ekvallen från föreningsregi, vilket är beaktat i tidigare års investeringsbudget. Inriktningen är också att anläggning med konstgräs på Ingarö övergår till kommunen.
- Förutom Porslinsfabriken domineras kultur- och fritidsnämndens investeringsverksamhet av satsningar på konstgräsplaner. Under 2017 etableras en konstgräsplan vid Ösby, vidare uppgraderas en grusplan vid Mörtnäs. I övrigt koncentrerar sig kommunen på att rusta befintliga konstgräsplaner som används frekvent och slits hårt. År 2018 disponeras investeringsmedel i budget 2017, 10 mnkr, för att rusta och reinvestera i Värmdövallens två befintliga konstgräsplaner. Förutsatt kommunens övertagande av plan på Ingarö sker ett utbyte även av denna, beräknat till 8 mnkr. År 2020 uppgraderas grusplan vid Värmdövallen till konstgräsplan, 9 mnkr.

Socialnämnd

Nämnden är finansieringsnämnd och ansvarar för kundval samt svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi. Nämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, försörjningsstöd, familjerätt etc. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter.

Driftbudget

Volymutveckling

Antal i genomsnitt under året	KF Budget 2017	Prognos 2018	Prognos 2019	Prognos 2020
<i>Individ- och familjeomsorg:</i>				
Antal invånare 0-24 år	13 971	14 137	14 438	14 721
Antal invånare 25 år och äldre	28 724	29 746	30 676	31 503

Sammanställning

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Kostnader	329 779	347 709	352 448	359 686
Intäkter	-158 870	-163 917	-165 556	-167 212
Summa netto	170 909	183 792	186 892	192 474
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		12 883	3 100	5 582
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		7,5%	1,7%	3,0%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	329 779	-158 870	170 909
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	17 930	-5 047	12 883
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	3 322	-1 623	1 699
Volymförändring individ- och familjeomsorg	3 411		3 411
Ramförstärkning	5 600		5 600
Rameffekter av reviderad budget 2017	3 424	-3 424	0
Justering internhyror	173		
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Combine	3 000		3 000
Återföring förebyggande arbete mot droger	-1 000		-1 000
Kommundirektörens underlag till budget 2018	347 709	-163 917	183 792

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	347 709	-163 917	183 792
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	4 739	-1 639	3 100
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	3 447	-1 639	1 808
Volymförändring individ- och familjeomsorg	3 992		3 992
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	300		300
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring Combine	-3 000		-3 000
Kommundirektörens underlag till ram 2019	352 448	-165 556	186 892

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	352 448	-165 556	186 892
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	7 238	-1 656	5 582
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	3 524	-1 656	1 868
Volymförändring individ- och familjeomsorg	3 714		3 714
Kommundirektörens underlag till ram 2020	359 686	-167 212	192 474

Kommentarer till driftbudget

- Nämndens budget uppräknas med 1 procent jämfört med 2017. Därutöver medges kompensation för ökade internhyror med 0,2 mnkr. Tillfälligt anslag för förebyggande av droger 2017, 1,0 mnkr, bortfaller 2018.
- Individ- och familjeomsorgen volymkompenseras utifrån två ålderskategorier i befolkningen; 0-24 år och 25 år och uppåt, med en beräknad snittkostnad i respektive kategori som grund. Det innebär för budget 2018 en volymkompensation om 3,4 mnkr. Samma modell tillämpas för beräkningen av ramar för 2019 och 2020.
- Under en tid har kostnadstrycket inom flera delar av nämndens verksamhet stigit, beroende på en rad faktorer. En förklaring är snabbt stigande priser för köpta platser. Kostnadsfördyringar berör flera områden, exempelvis socialpsykiatri. Socialnämnden föreslås tillgodogöras ett permanent tillskott av generell karaktär, sammanlagt 5,6 mnkr i budget 2018, i syfte att hantera merkostnader som framkommit av uppföljning.
- Det finns ett väldokumenterat behov av att utveckla verksamhetssystemet Combine i syfte att uppnå större funktionalitet och användbarhet. För ändamålet avsätts i budget 2018 3,0 mnkr (tillfälligt anslag).

- I ett kärvat kommunalekonomiskt läge är det viktigt att varje nämnd tar tillvara alla möjligheter som står till förfogande för att hålla den budget kommunfullmäktige fastställt. Förslaget till budget 2018 för socialnämnden är 12,9 mnkr högre än innevarande års budget, vilket innebär totalt en ökning med 7,5 %. Tillsammans med de åtgärder för kostnadsanpassning som initierats stärks nämndens förutsättningar för att klara budgeten för 2018. För det fall nämnden inom ramen på 184 mnkr har ekonomiskt utrymme som är avsett för särskilt ändamål men de facto ännu inte är in-tecknat måste omprioriteringar av detsamma för att klara ekonomin kunna övervägas. Det är motiverat att klargöra fördelningen mellan lagstadgad och frivillig verksamhet, vilket sedan ytterst kan leda till att resurserna för sistnämnda måste minskas.

Vård och omsorgsnämnd

Vård och omsorgsnämnden ansvarar för området vård och omsorg, specifikt frågor som rör personer med funktionsnedsättning och äldreomsorg. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna verksamheter. Nämnden är finansierings- och myndighetsnämnd och svarar för utförande av verksamhet i kommunal regi.

Driftbudget

Volymutveckling

	KF Budget	Prognos	Prognos	Prognos
Antal i genomsnitt under året	2017	2018	2019	2020
<i>Äldreomsorg:</i>				
Antal invånare 85 år och äldre	564	591	612	634
<i>Funktionsnedsättning:</i>				
Antal invånare 0-64 år	35 652	36 596	37 602	38 511

Driftbudget

	KF Budget	Budget	Ram	Ram
Driftbudget (tkr)	2017	2018	2019	2020
Kostnader	784 333	835 579	866 241	902 229
Intäkter	-348 644	-369 525	-373 220	-376 952
Summa netto	435 689	466 054	493 021	525 277
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		30 365	26 967	32 256
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		7,0%	5,8%	6,5%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	784 333	-348 644	435 689
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	51 246	-20 881	30 365
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	8 016	-3 659	4 357
Volymförändring äldreomsorg	14 356		14 356
Volymförändring funktionsnedsättning	3 157		3 157
Ramförstärkning kostnadsökningar	3 000		3 000
Ramförstärkning ökade volymer	2 000		2 000
Rameffekter av reviderad budget 2017	17 222	-17 222	0
Justering internhyror	3 495		3 495
Kommundirektörens underlag till budget 2018	835 579	-369 525	466 054

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	835 579	-369 525	466 054
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	30 662	-3 695	26 967
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	8 356	-3 695	4 661
Volymförändring äldreomsorg	11 003		11 003
Volymförändring funktionsnedsättning	3 403		3 403
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	7 300		7 300
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
IBIC utvecklingskostnader 2019-2020	600		600
Kommundirektörens underlag till ram 2019	866 241	-373 220	493 021
Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	866 241	-373 220	493 021
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	35 988	-3 732	32 256
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	8 662	-3 732	4 930
Volymförändring äldreomsorg	12 095		12 095
Volymförändring funktionshinder	3 131		3 131
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	12 100		12 100
Kommundirektörens underlag till ram 2020	902 229	-376 952	525 277

Kommentarer till driftbudget

- Vård- och omsorgsnämndens budget och pengbelopp uppräknas generellt med 1 procent jämfört med 2017. Nämnden kompenseras även för ökade kostnader för internhyror med 3,5 mnkr, i summan ingår bl a utrymme för förhöjd hyra för Gustavsgården efter genomförd ombyggnad.
- Enligt kommunens modell för volymkompensation erhåller nämnden beträffande äldreomsorgen 14,3 mnkr i volymkompensation, mot bakgrund av att antalet äldre (85 år och äldre) blir flera. Dessutom medges kompensation för ökad verksamhetsvolym avseende funktionsnedsättning med 3,2 mnkr. Sammanlagt handlar det således om volymkompensation på 17,5 mnkr.
- Behovsnivåer är inte alltid stabila över tid, det sker förändringar av vårdtyngd mm som får ekonomiska konsekvenser. Senast i budget 2017 medgavs utrymme för att omvandla somatiska platser inom särskilt boende till demensplatser. I budget 2018 ges nämnden ytterligare medel, 2,0 mnkr, för att kunna hantera fluktuationer i behovshänseende.
- I övrigt medges en ramhöjning med 3,0 mnkr, att hanteras och prioriteras av vård- och omsorgsnämnden. Det är ett tillskott av generell karaktär, bl a i syfte att hantera merkostnader som framkommit av uppföljning.

- I ett kärvat kommunalekonomiskt läge är det viktigt att varje nämnd tar tillvara alla möjligheter som står till förfogande för att hålla den budget kommunfullmäktige fastställt. Förslaget till budget 2018 för vård- och omsorgsnämnden är 30,4 mnkr högre än innevarande års budget, vilket innebär totalt en ökning med 7,0 %. Tillsammans med de åtgärder för kostnadsanpassning som håller på att genomföras stärks därmed nämndens förutsättningar avsevärt för att klara budgeten för 2018. För det fall nämnden inom sin ram 2018 på 466 mnkr har ekonomiskt utrymme som är avsett för särskilt ändamål men de facto ännu inte är in-tecknat måste omprioriteringar av detsamma för att klara ekonomin behöva övervägas. Det är motiverat att klargöra fördelningen mellan lagstadgad och frivillig verksamhet, vilket sedan ytterst kan leda till att resurserna för sistnämnda måste minskas.
- Enligt tidigare planering kommer 2018-2019 att uppföras trygghetsboende på Djurö, 100 mnkr, samtidigt utökas antalet platser i särskilt boende på Djurö, 40 mnkr. Vidare planeras för ett särskilt boende vid Pilhamn, Ingarö. I investeringsbudgeten markeras projektet med 125 mnkr, dock ska betonas att det ännu inte är avdömt om investeringen ska fullföljas i kommunens regi eller om annan intressent kommer att svara för byggnationen. Oavsett vad som väljs måste beaktas framtida driftkostnader, vilka kan skilja sig åt i storlek beroende på alternativ. Ytterligare investeringar är på planeringsstadiet och beaktas i flerårsplanen, bl a gruppboenden.
- Reinvesteringar i inventarier på särskilda boenden är eftersatta, därför avsätts 1,2 mnkr årligen för ändamålet.
- Peng fastställs för särskilt boende, demensdagvård, hemtjänst och funktionsnedsättning enligt bilaga 7.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsämnd

Nämnden ansvarar för att med utgångspunkt från fullmäktiges riktlinjer samt regler i plan- och bygglagen, miljöbalken, livsmedelslagen med tillhörande lagstöd inom verksamhetsområdet pröva frågor om anmälningar/ansökningar till bygglov, enskilda avloppsanläggningar, strandskydd mm. Nämnden ska även utföra fortlöpande tillsyn av regelefterlevnaden inom området.

Driftbudget

Sammanställning

	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Driftbudget (tkr)				
Kostnader	38 468	39 853	40 252	40 655
Intäkter	-31 854	-33 173	-33 505	-33 840
Summa netto	6 614	6 680	6 747	6 815
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		66	67	68
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		1,0%	1,0%	1,0%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	38 468	-31 854	6 614
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	1 385	-1 319	66
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	385	-319	66
Förstärkning bruttoram	1 000	-1 000	0
Kommundirektörens underlag till budget 2018	39 853	-33 173	6 680
Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	39 853	-33 173	6 680
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	399	-332	67
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	399	-332	67
Kommundirektörens underlag till ram 2019	40 252	-33 505	6 747

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	40 252	-33 505	6 747
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	403	-335	68
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	403	-335	68
Kommundirektörens underlag till ram 2020	40 655	-33 840	6 815

Kommentarer till driftbudget

- Ramen för bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden höjs med 1 procent.
- Vidare höjs nämndens bruttoram med 1,0 mnkr, vilket möjliggör personalförstärkningar. Förstärkningarna förutsätts täckas med intäkter, således höjs nämndens intäkter i budgeten lika mycket som kostnaderna. Nettoramens påverkas således inte.

Näringslivsnämnd

Näringslivsnämnden är finansieringsnämnd, myndighetsnämnd och ansvarar för kundval och utförande av verksamhet inom områdena SFI, integration, arbetsmarknad, näringsliv och vuxenutbildning.

Driftbudget

Sammanställning

	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Driftbudget (tkr)				
Kostnader	78 791	84 680	85 426	86 280
Intäkter	-37 038	-42 411	-42 835	-43 263
Summa netto	41 753	42 269	42 591	43 017
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		516	322	426
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		1,2%	0,8%	1,0%

Specifikation till beslutad driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	78 791	-37 038	41 753
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	5 889	-5 373	516
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	836	-420	416
Rameffekter av reviderad budget 2017	4 953	-4 953	0
Verksamhetssystem nyanlända	100		100
Återföring toa/bajamajor replipunkter	-100		-100
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Inköp CRM-system	100		100
Kommundirektörens underlag till budget 2018	84 680	-42 411	42 269

Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	84 680	-42 411	42 269
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	746	-424	322
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	846	-424	422
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring inköp CRM-system	-100		-100
Kommundirektörens underlag till ram 2019	85 426	-42 835	42 591

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	85 426	-42 835	42 591
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	854	-428	426
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	854	-428	426
Kommundirektörens underlag till ram 2020	86 280	-43 263	43 017

Kommentarer till driftbudget

- Näringslivsnämndens budget räknas upp generellt med 1 procent jämfört med 2017. Tillfälligt anslag för toa/bajamajor replipunkter, 0,1 mnkr, 2017 bortfaller 2018.
- Därutöver medges nämnden utökad budget för systemstöd, bl a verksamhetsstöd för nyanlända. Ramen höjs stadigvarande med 0,1 mnkr, därtill medges 0,1 mnkr tillfälligt 2018.
- Prislista för vuxenutbildning fastställs enligt bilaga 7. Förslaget bygger på synkronisering av priser med befintlig samarbetskommun inom vuxenutbildning, med 1 % uppräknig av peng för grundläggande och gymnasial vuxenutbildning.

Teknisk nämnd

Nämnden ansvarar för drift och nyanläggning beträffande renhållning, VA-verksamhet, väghållning, operativa trafik- och lokala kollektivtrafikfrågor, samt skötsel av skogs- och parkmark mm. Nämnden ansvarar också för de fastigheter som har kommunala anläggningar/verksamhetslokaler. Nämnden ska arbeta för att bredda utbudet av utförare i kommunen, privat-, förenings- och kommunalt drivna.

Driftbudget

Sammanställning

	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Driftbudget (tkr)				
Kostnader	272 035	273 483	287 818	293 096
Intäkter	-232 662	-233 060	-235 391	-237 745
Summa netto	39 373	40 423	52 427	55 351
Förändring netto jämfört med föregående års budget i tkr		1 050	12 004	2 924
Förändring netto jämfört med föregående års budget i %		2,7%	29,7%	5,6%

Specifikation till driftbudget

Driftbudget 2018 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
KF Budget 2017	272 035	-232 662	39 373
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	1 448	-398	1 050
<i>Varav ramförändring:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 692	-2 308	384
Rameffekter av reviderad budget 2017	-1 910	1 910	0
Utökade uppdrag	1 400		1 400
Kapitalkostnader	5 000		5 000
Driftnetto fastighetsenheten	-4 834		-4 834
<i>Varav tillfälliga medel:</i>			
Återföring flygfotografering	-900		-900
Kommundirektörens underlag till budget 2018	273 483	-233 060	40 423
Ram 2019 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till budget 2018	273 483	-233 060	40 423
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	14 335	-2 331	12 004
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 735	-2 331	404
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	11 600		11 600
Kommundirektörens underlag till ram 2019	287 818	-235 391	52 427

Ram 2020 (tkr)	Kostnader	Intäkter	Netto
Kommundirektörens underlag till ram 2019	287 818	-235 391	52 427
Förändringar enligt kommundirektörens underlag	5 278	-2 354	2 924
<i>Varav ramförändringar:</i>			
Tillägg lön och inflation	2 878	-2 354	524
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad	2 400		2 400
Kommundirektörens underlag till ram 2020	293 096	-237 745	55 351

Kommentarer till driftbudget

- Tekniska nämndens budget räknas upp med 1 procent jämfört med 2017. Tillfälligt anslag för flygfotografering 2017, 0,9 mnkr, bortfaller 2018.
- Flera investeringar leder till ökade kapitalkostnader under 2018, nämnden kompenseras för ändamålet med 5,0 mnkr. Nämnden ges också tillskott, 1,4 mnkr, för utökade driftupdrag.
- Tekniska nämnden har ansvaret för kommunens verksamhetslokaler, nämnder och verksamheter betalar internhyra för sitt lokalutnyttjande. Bedömningen är att fastighetens driftnetto kan sänkas i budget 2018 med 4,8 mnkr, vilket beaktas i budgetunderlaget.

Taxefinansierad verksamhet

Den taxefinansierade verksamheten finansieras direkt av brukarna. Budget för år 2018 presenteras nedan. De årliga över- respektive underskotten ackumuleras i verksamheternas balansräkningar.

Vatten och avlopp (VA), taxefinansierad

Driftbudget (tkr)	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Kostnader	104 395	105 439	106 493	107 558
Intäkter	-110 324	-111 427	-112 543	-113 667
Summa netto	-5 929	-5 988	-6 048	-6 109
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad för taxefinansierad verksamhet			Ram 2019	Ram 2020
Vatten och avlopp, VA			19 400	6 700

Kommentarer till driftbudget

- Utbyggnaden av kommunalt vatten och avlopp är starkt prioriterad. Under treårsperioden 2018-2020 planeras investeringar om sammanlagt 489,1 mnkr (varav 2018 162,7 mnkr), under motsvarande period beräknas inflyta 258,6 mnkr (varav 2018 64,1 mnkr) i anslutningsavgifter.
- Ekonomin för utbyggnaden är beroende bl a av utbyggnadstakten och ränteläget. F n är ränteläget gynnsamt, kommunens internränta blir 2018 1,75 %, vilket är oförändrat jämfört med 2017. VA-verksamheten har de tre senaste åren visat överskott, senast i bokslut 2016 med 5,0 mnkr. Därmed har det ackumulerade resultatet vänts till ett plussaldo på + 0,9 mnkr vid ingången av 2017. Balansen får anses ligga på en klart hanterbar nivå inför framtiden.
- VA-taxan föreslås hållas oförändrad för tredje året i rad.

Renhållning och Slam (RH), taxefinansierad

	KF Budget 2017	Budget 2018	Ram 2019	Ram 2020
Driftbudget (tkr)				
Kostnader	74 543	75 288	76 041	76 802
Intäkter	-70 585	-71 291	-72 004	-72 724
Summa netto	3 958	3 998	4 038	4 078
Effekt av investeringar - ökad driftskostnad för taxefinansierad verksamhet			Ram 2019	Ram 2020
Renhållning och slam			3 000	5 600

Kommentarer till driftbudget

- Renhållningsverksamhetens årliga resultat ackumuleras i balansräkningen. 2016 redovisades ett överskott om 5,4 mnkr. Överskottet berodde dock på att slamverksamheten fick retroaktiv kostnadstäckning av skattekollektivet för effekterna av en upphandlingstvist år 2014. Den löpande verksamheten visade ett betydande underskott. Det ackumulerade resultatet vid ingången av 2017 uppgick till – 10,8 mnkr.
- År 2017 har taxorna för renhållning och slam höjts med 5 %. Rent matematiskt, utifrån kostnadsmassan, hade det varit motiverat att höja taxorna betydligt mera. Dock har valts en successiv taxeutveckling, i syfte att bringa verksamheten i ekonomisk balans inom en fyraårsperiod. År 2018 föreslås att slamtaxan höjs med 10 % och att renhållningstaxan höjs med 9 %. Åren därefter, 2019, 2020 och 2021, beräknas taxorna behöva höjas med 5 % årligen.

- Verksamhetens investeringsplan domineras av kretsloppscentralen Kil, som omfattar en investering på totalt 100 mnkr, varav merparten infaller åren 2018-2020. Investeringen har beaktats vid bedömningarna av framtida taxeutveckling.

Finansförvaltning – centrala åtaganden

Resultatbudget (mnkr)	Bokslut 2016	KF Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2018/2017
- = kostnad				
Nämndernas nettokostnader	-2 002,5	-2 131,3	-2 221,6	-90,3
Centrala åtaganden (finansförvaltning)	24,3	2,8	-21,0	-23,8
Verksamhetens kostnader	-1 978,2	-2 128,5	-2 242,6	-114,1
Skatteintäkter	1 975,1	1 993,0	2 098,6	105,6
Bidrag och avgifter utjämningsystem	183,4	190,2	211,6	21,4
Finansnetto	-23,2	-30,5	-33,5	-3
Årets resultat	157,1	24,2	34,1	9,9

Nedan följer specifikationer för finansförvaltningen och kortare beskrivningar av vissa poster.

Centrala åtaganden (mnkr)	Bokslut 2016	KF Budget 2017	Budget 2018	Förändring 2018/2017
Pensionsutbetalningar, premier, mm	-32,9	-30,2	-34	-3,8
Pensionsskuld förändring	-1,1	-9,8	-2,8	7
Löneskatt mm	-8,8	-9,6	-9	0,6
Strukturåtgärder	-3,1	0	0	0
Fastighetsskatt och övriga kostnader	-10,8	-2	-2	0
Internränta	54,9	42	43	1
Riskpremie fastigheter	0	20	0	-20
Övriga intäkter	7,3	1	1	0
Statsbidrag maxtaxa och kvalitetsbidrag	17,7	15,1	15,1	0
Infrastrukturstöd för skärgården	-6,6	-6,7	-6,7	0
Vinster mark-/fastighetsförsäljning	23,8	0	0	0
Hamnfastighet	-6,9		-5	-5
Centrala Gustavsberg	-9,2	-2	-5,6	-3,6
Centralt avsatt utrymme volymer	0	-10	-10	0
Centralt avsatt utrymme konjunktur	0	-5	-5	0
Centrala åtaganden	24,3	2,8	-21,0	-23,8

Pensioner

Posten *pensionsutbetalningar, premier mm* avser löpande utbetalningar av tjänstepensioner till tidigare anställda numera pensionerade, i första hand pensioner intjänade före 1998. Från år 1998 har kommunens pensionsåtagande till större delen

hanterats genom den s k individuella delen, som utbetalas årligen i takt med att pensionerna intjänas (betalas via det s k PO-pålägget som belastar alla verksamheter).

Den pensionsskuld som redovisas i kommunens balansräkning omfattar enbart intjänade pensioner, på löner över 7,5 basbelopp, från och med år 1998. Förändringen av denna pensionsskuld belastar i huvudsak verksamheten via ett personalomkostnadspålägg (PO). Det PO-pålägget inte täcker redovisas som en kostnad på finansförvaltningen under rubriken *Pensionsskuldsförändring*. Dock visar sig att PO-pålägget täcker en allt större del av kostnaden, därmed kan budgetposten på finansförvaltningen sänkas 2018.

En dominerande del av kommunens nuvarande pensionsåtaganden intjänades före 1998, enligt rådande redovisningspraxis ligger denna post helt utanför balansräkningen. Dock är en regeländring på gång, sannolikt år 2019, innebärande att den kommer att inordnas som en skuld i balansräkningen. Därmed kommer Värmdös soliditet att sjunka markant, från nuvarande ca 30 procent till ca 15 procent.

Internränta

Kommunen tillämpar konsekvent den internränta som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) rekommenderar. Rekommendationen för 2018 är en internränta på 1,75 %, samma nivå som 2017. Nivån ska spegla den genomsnittliga räntan för svenska kommuners upplåning och ligger relativt nära snitträntan för Värmdös nuvarande låneportfölj.

Mer om principerna kring internräntan återfinns i avsnittet Ekonomistyrning/budgetregler.

Riskpremie fastigheter

Under några år har i budgeten varit avsatt, under kommunstyrelsen, en särskild riskpremie om 20 mnkr avseende fastigheter. Utrymmet har balanserats av en central intäkt på motsvarande belopp under finansförvaltningen. Budgetposten får anses ha spelat ut sin roll och därför elimineras den ur budget 2018 (eftersom att det handlar om en intern transaktion påverkas inte driftresultatet).

Centralt avsatt utrymme

Kommunfullmäktige garanterar volymerna inom flertalet tunga verksamhetsområden genom pengsystem. Mot denna bakgrund är det viktigt att ha en beredskap för det fall att utvecklingen inte blir som planerat. I form av en volymreserv har 2018 avsatts 10,0 mnkr.

Vidare budgeteras en konjunkturreserv på 5 mnkr, vilket ger en viss beredskap för osäkerheten på företrädesvis intäktssidan kopplad till prognosen för skatteintäkterna.

Infrastrukturstöd skärgården

Infrastrukturstödet för skärgården omfattar merkostnader för både förskole- och skolenheter. Anslaget budgeteras centralt men genom successiv överföring av medlen under löpande budgetår disponeras dessa i praktiken av resultatenheterna i

skärgården. Stödet räknas upp med samma index som nämndernas driftbudgetar och budgeteras till 6,7 mnkr för 2018.

Markförsäljning

Kommunen räknar inte med vinster av markförsäljning i budgetsammanhang. I den mån mark eller fastigheter avyttras, ska vinsten från dessa användas till att minska låneskulden, inte för att täcka kommunens driftskostnader. Dessa inkomster blir därmed inte en post att räkna med i kommunens driftbudget.

Gustavsbergsprojektet

Gustavsbergsprojektet framgår av bilaga 6b. På finansförvaltningen budgeteras projektets driftkostnader, som inte kan belasta de olika delprojekten. Erfarenheterna visar högre kostnader än budgeterat, i och med budget 2018 uppjusteras anslaget från 2,0 mnkr till 5,6 mnkr.

Hamnfastigheter

Värmdö kommun förvärvade 2011 flera fastigheter i Gustavsbergs hamn. Några av fastigheterna (varav Porslinsfabriken är den största) redovisas under finansförvaltningen i avvaktan på förädling och framtida användning. I budget 2018 tas upp en driftbudget om 5,0 mnkr för ändamålet.

Skatteintäkter

Skatteintäkter (mnkr)	KF		Budget 2018	Förändring 2017/2018
	Bokslut 2016	Budget 2017		
Kommunalskatt	1 981,8	1 993	2 098,6	105,6
Skatteavräkning	-6,7	0	0	0
Summa skatteintäkter	1 975,1	1 993	2 098,6	105,6

Kommunalskatten i Värmdö kommun uppgår 2017 till 19,18 kr. Kommundirektören har i detta underlag inte tagit ställning till skattesats för 2018. Skatteintäkterna beräknas således i kommundirektörens budgetunderlag utifrån oförändrad kommunalskatt.

Osäkerheten kring skatteintäkterna är beroende av framför allt två faktorer, skattekraftstillväxten och befolkningsutvecklingen. Upplysningsvis motsvarar 1 procents förändring av skatteunderlaget ca 20 mnkr. Beräkningarna avseende skattekraftstillväxten grundas på den prognos som presenterades av Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) i slutet av april 2017. Prognosen innebär en ökning på 4,8 procent 2017 och 4,1 procent 2018.

Invånarantalet den 1 november 2017 är avgörande för skatteintäkterna 2018. Intäkterna i budgeten, både skatteintäkter och utjämning, är beräknade utifrån en befolkningsökning på 1 000 invånare från 1 januari till 1 november (till 43 000 invånare) 2017. Hittills under 2017, januari-april, har befolkningen ökat med drygt 100 invånare per månad. Grunden för beräkningen av skatteintäkterna kan därmed

bedömas vara realistisk, men den rymmer knappast någon större försiktighetsmarginal.

Skatteutjämning och statsbidrag

Bidrag och avgifter utjämningsystem (mnkr)	Bokslut 2016	KF		Förändring 2017/2018
		Budget 2017	Budget 2018	
Inkomstutjämningsbidrag	11,7	20,1	32	11,9
Kostnadsutjämningsbidrag	108,1	101,8	108,9	7,1
Byggbonus	8,0	0	0	0
Regleringsposten	-1,4	-7,7	-7,9	-0,2
Strukturbidrag	0	0	0	0
LSS-utjämning	-41,3	-33,6	-40,4	-6,8
Flyktingmedel	3,6	0	0	0
Kommunal fastighetsavgift	94,7	96,7	112,4	15,7
Summa bidrag/avgifter utjämningsystem	183,4	177,3	205	27,7
Välfärdsmiljoner	-	12,9	6,6	-6,3

Skatteutjämningen i kommunsektorn består i huvudsak av komponenterna *statligt inkomstutjämningsbidrag* och *kostnadsutjämning*. Inkomstutjämningsbidraget syftar till att garantera samtliga kommuner en viss inkomstnivå i förhållande till riksgenomsnittet. Kostnadsutjämningen handlar om omfördelning mellan landets kommuner baserad på kommunernas beräknade strukturkostnader för olika verksamheter.

Värmdö kommun är nettobidragstagare i såväl inkomst- som kostnadsutjämningen. Bidraget från såväl inkomstutjämningen som kostnadsutjämningen ökar 2018 jämfört med föregående år. Bidragande till denna utveckling är faktorn som rör kompensation för eftersläpningseffekter pga snabb befolkningstillväxt. I det skede Värmdö nu befinner sig, med snabbt stigande invånarantal, är denna faktor betydelsefull, i budget 2018 beräknas den inbringa 16 mnkr. Märk dock att, i det fall befolkningstillväxten skulle mattas av, sjunker denna intäkt markant.

Den yttre ramen för statsbidrag och skatteutjämning i landet sätts av det anslag staten avsätter för nettobidrag till kommunerna. Om summan av samtliga ut- och inbetalningar i systemet minus inbetalda avgifter blir lägre än detta belopp betalas resterande belopp ut generellt (per invånare) till kommunerna i form av *regleringsposten*. Omvänt får kommunerna betala en regleringsavgift till staten om nettosumman av in- och utbetalningar överstiger den ram staten satt för sektorn.

För insatser enligt LSS (lagen om stöd till funktionshindrade) tillämpas ett separat nationellt utjämningsystem. Värmdö är en av de kommuner som betalar in pengar i systemet. År 2017 sjönk kommunens kostnad i denna del men år 2018 beräknas den stiga med 6,8 mnkr till 40,4 mnkr, vilket är ganska lika med 2016 års nivå.

Tillväxten av intäkterna av den kommunala fastighetsavgiften kommer kommunerna till del, vilket inte minst gynnar en kommun med Värmdös bebyggelsestruktur.

Jämfört med budget 2017 prognostiseras kommunens intäkt öka med 15,6 mnkr till 112,4 mnkr.

Finansnetto

Finansnetto (mnkr)	Bokslut 2016	KF		Förändring 2018/2016
		Budget 2017	Budget 2018	
Finansiella intäkter	6,3	5,5	5,5	0
Finansiella kostnader	-29,5	-36	-39	-3
Finansnetto	-23,2	-30,5	-33,5	-3

Under 2017 och 2018 planeras omfattande investeringar genomföras, som kräver lånefinansiering, vilket motiverar att budgeterat finansnetto höjs med 3,0 mnkr jämfört med 2017. Budgetnivån 2018 förutsätter att marknadsräntorna kommer att ligga kvar på en låg nivå, nära nuläget, en stor del av året.

Ekonomistyrning, budgetregler

Processen efter fullmäktiges beslut

Den av fullmäktige beslutade budgeten är en rambudget. Respektive nämnd ska senast i december innevarande år fastställa en detaljbudget för verksamhetsåret. Det är viktigt bl a för att ge såväl kommunal som enskild produktion förutsättningar att kunna planera sin verksamhet.

Respektive nämnd ska fastställa effektmål för verksamheten. Den politiska behandlingen i kommunstyrelse och kommunfullmäktige av budgetförslaget kan leda till ytterligare direktiv för nämndernas detaljbudgetarbete.

Driftbudget

Respektive nämnd får omdisponera medel inom sitt ansvarsområde om beslutet inte avviker från fullmäktiges beslut. Om en nämnd önskar utnyttja det utrymme som avsatts för volymökningar för annat ändamål ska frågan prövas av fullmäktige.

Minst en gång under löpande budgetår görs en budgetrevidering, varvid hänsyn tas till bl a ny befolkningsprognos med ändrade volymbedömningar.

Brutto- och nettobudget

Varje nämnds budget är angiven både brutto och netto (=kostnader minus intäkter). Respektive nämnd har att hålla sig inom budgetramen, både brutto och netto.

Nettobudgeten ska alltid hållas. Avvikelse mot principen att hålla bruttobudget kan däremot förekomma, i det fall det föranleds av resultatenheter som är intäktsfinansierade.

Volymförändringar

En viktig grund för fördelningen av kommunens skattemedel är prognoserna för behovsutvecklingen inom kärnverksamheterna. Det faktum att fullmäktige fattar beslut om *peng* på ett antal områden innebär att fullmäktige tar på sig volymansvaret för dessa områden. Budgetramarna är beräknade med utgångspunkt från angivna pengnivåer samt prognostiserade volymer. Fullmäktiges volymansvar omfattar samtliga de pengnivåer som framgår av bilaga 7. Peng.

Volymerna stäms av vid tre tillfällen:

- När budgeten fastställs
- När den reviderade budgeten behandlas (våren budgetåret)
- I bokslutet

Även andra delar av den kommunala verksamheten, än de som finansieras med peng, påverkas av volymrelaterade förändringar. Dessa förändringar måste också kunna beaktas i fördelningen av resurser; den hanteringen sker i allmänhet med prövning i varje enskilt fall i budgetprocessen.

Investeringar

Investeringsbudgeten anges både som rambudget och budget för specifika investeringsobjekt. I detaljbudgetarbetet ska respektive nämnd fördela ramen på specifika investeringsobjekt. I de fall fullmäktige har preciserat investeringar på objektsnivå är investeringsanslagen bundna på denna nivå, ändringar kräver således i dessa fall fullmäktigebeslut.

Principen har hittills varit att nämnderna inte automatiskt kompenseras för förändrade kapitaltjänstkostnader, vilket i sig har varit begränsande för investeringsnivån. Denna princip har varit relevant och möjlig att tillämpa i ett skede av måttlig tillväxt. När tillväxten i Värmdö kommun nu accelererar är det inte hållbart längre att tillämpa denna princip, då den riskerar att få effekten att ökade kapitalkostnader tränger undan verksamhet. Mot denna bakgrund tillämpas i budgetunderlaget relativt konsekvent att nämnderna medges kompensation för ökade kostnader pga investeringar. Resultatenheter äger rätt att investera men tilldelas mot denna bakgrund inte några specifika investeringsmedel i budgeten.

I och med budget 2018 görs en förändring av strukturen för investeringsbudgeten. Den visar framdeles, förutom vilka budgetmedel som avsätts år 2018, en plan för genomförandet årsvis av investeringar 2018-2020. Därmed ger planen en sannare bild, jämfört med tidigare år, av när i tid de olika investeringarna kommer att förverkligas. Ambitionen är att det därmed ska bli ett bättre underlag för kommunens beslutsfattare. Eftersom att planen beaktar förväntat kassaflöde ger den också stöd för att bedöma behovet av finansiering respektive år.

För redovisning av investeringar gäller regler och principer från gällande lagstiftning på området och god redovisningssed. Dessutom gäller i Värmdö en beloppsgräns, en enskild investering ska uppgå till lägst ett halvt prisbasbelopp.

Budgetmedel för investeringar överförs mellan budgetåren genom beslut av fullmäktige i anslutning till bokslut.

Kapitaltjänstkostnader

Investeringar leder till driftkostnadskonsekvenser, bl a i form av kapitaltjänstkostnader (avskrivning och intern ränta). I driftbudgetramarna finns historiskt ett utrymme för kapitaltjänstkostnader, verksamheten kompenseras dock inte automatiskt för kapitaltjänstkostnadernas fluktuationer över tiden. Det innebär att respektive nämnd eller resultatenhet måste i sin planering (driftbudgeten) ta hänsyn till förväntade förändrade kapitaltjänstkostnader.

Till och från sker riktade investeringssatsningar, utifrån politiska prioriteringar. I sådana fall kan det vara motiverat att berörd nämnd helt eller delvis kompenseras för de ökade kapitalkostnaderna. Det prövas av fullmäktige i varje enskilt fall, liksom effekter av att internräntan årligen justeras.

OH-kostnader

I Värmdö kommun är ledningsstödet anslagsfinansierat och servicefunktionerna, verksamhetsstödet, bekostas av samtliga verksamheter genom en så kallad overheadkostnad (OH). Vid införandet av fördelning av OH-kostnader kompenseras samtliga nämnder och enheter för OH-påslagets ekonomiska effekter.

De centrala OH-kostnaderna motsvaras av service från centrala funktioner rörande personaladministration, ekonomiadministration, upphandling, delar av IT mm. Detta OH-påslag är **1,7 procent** för resultatenheter och **1,8 procent** för övriga.

Respektive nämnd, vars verksamhet omfattar resultatenheter, har rätt att fastställa och ta ut ett särskilt OH-påslag från resultatenheterna avseende ledning, administration och service inom respektive sektor med koppling till den kommunala produktionen.

Uppföljning

Nämndernas ansvar för att uppnå uppsatta mål, utföra givna uppdrag och följa budgetramarna är grundläggande för styrningen av kommunen. För det krävs uppföljning av mål, ekonomi, volymer och uppdrag från kommunfullmäktige. All uppföljning, oberoende av på vilken nivå i organisationen den görs, utgör utgångspunkt för aktiva åtgärder för att komma till rätta med eventuella avvikelser.

Såväl mål som medel ska följas upp under löpande budgetår. En samlad uppföljning för kommunen sker dels i en delårsrapport (per 30/6), dels i tre budgetuppföljningsprognoser (per 31/3, 30/6 och 30/9). Delårsrapporten avser såväl kommunen som de kommunägda bolagen (koncernredovisning).

Resultatbalansering

En av grundpelarna i kommunens regler för resultatenheter är att dessa ska ta ansvar för respektive enhets ekonomiska resultat och föra det med sig mellan åren. De ackumulerade över- och underskotten öronmärks som en del av kommunens egna kapital. Ackumulerade överskott, som balanseras, begränsas till 5 procent av respektive enhets budgeterade bruttokostnader det aktuella året.

De taxefinansierade verksamheterna Vatten och avlopp samt Renhållning balanserar till fullo det ekonomiska resultatet över åren och har helt egen resultat- och balansräkning.

För resten av den kommunala organisationen sker inte någon resultatbalansering av nämndernas ekonomiska resultat. För fleråriga driftprojekt kan dock balansering ske; prövning sker från fall till fall.

Kommunfullmäktige fastställde i november 2015 policy för resultatenheter och principer för resultatbalansering.

Startbidrag

Nya enheter, oavsett anordnare, inom förskola och grundskola ges möjlighet till ett startbidrag. Startbidraget uppgår till en extra månads skolpeng och utbetalas till större delen (80 procent) tre månader före planerad driftstart med en avräkning sex månader efter driftstart.

Bidraget utgår endast till *nya* enheter och således inte för utökning av enhet, omorganisation eller flytt av enhet. Med ny förskola avses ny enhet, för vilken nämnden i särskild ordning utser anordnare. Bidraget utgår i relation till det nettotillskott av platser som tillförs. Med nettotillskott avses effekten av den nya enhetens tillskott, minskat i förekommande fall med det antal platser anordnaren sänker kapaciteten med vid annan förskola.

Investeringsbudget 2018, ramar för 2019-2020

Investeringsbudgeten anges både som rambudget och budget för specifika investeringsobjekt. I detaljbudgetarbetet ska respektive nämnd fördela ramen på specifika investeringsobjekt.

Investeringsbudgeten för budgetåret, i detta fall 2018, bygger i tabellverket på samma princip som tidigare år. Däremot har investeringsplanens struktur i övrigt ändrats, i och med att planen visar själva genomförandet respektive år 2018, 2019 och 2020, snarare än den budgettekniska sidan av investeringsplaneringen. Med genomförande menas kassaflöde, d v s siffrorna visar när investeringarna ska betalas, och ger därmed underlag för att bedöma kommunens finansieringsbehov (bl a lånebehov) respektive år. Notera också att det i den sammanfattande tabellen preciseras summan av drift- och kapitalkostnader på helårsbasis, som blir följderna av investeringarna. Sammanlagt uppgår drift- och kapitalkostnaderna till 269 mnkr, varav närmare 200 mnkr berör skattekollektivet, resterande kostnader avser taxekollektivet.

Exploateringsprojekt redovisas separat. Föreliggande planering visar ett stort antal exploateringsprojekt, varav vissa inte är självbärande. Om ett projekt inte går med vinst eller jämnt upp uppstår en kostnad som ska lånefinansieras och betalas som kapitalkostnader för all framtid. Det kan därför finnas motiv för att framdeles göra en översyn av exploateringsbudgeten syftande till omprioritering. Därvidlag behöver bedömas om budgeterade utgifter och inkomster är heltäckande eller om det finns ytterligare ekonomiska aspekter att ta i beaktande för respektive projekt.

Investeringar finansieras i första hand direkt genom likviditet som uppstår av kommunens driftresultat och avskrivningar eller via upplåning. En del lösning kan dessutom vara att frigöra bundet kapital genom att avyttra kommunägda fastigheter som inte behövs för att bedriva kommunal verksamhet. I ett skede med ökade investeringar är det logiskt att se över vilka fastigheter som är möjliga att sälja. Samtidigt ska man vara medveten om att Värmdö kommun inte har särskilt stor tillgångsmassa att frigöra, i jämförelse med vissa andra kommuner. Förvaltningen betonar att med förslaget avses inte försäljning av verksamhetslokaler, den frågan avfördes från agendan hösten 2016.

Kommunens lokalinvesteringar uppgår 2018 till 336 mnkr 2018 och sammanlagt 1 070 mnkr för hela perioden 2018-2020. Bland satsningarna noteras bl a följande:

- Ramen för reinvesteringar i fastigheter uppgår till 35,0 mnkr årligen, vidare budgeteras 10 mnkr per år för underhåll. För energiåtgärder avsätts 12 mnkr 2018, ytterligare energiinvesteringar planeras åren därefter, avsikten är att ersätta de största återstående oljepannanläggningarna.
- Årligen satsas 5 mnkr för att förbättra den yttre miljön för kommunens förskolor och skolor. Vidare avsätts 3 mnkr per år för tillgänglighetsanpassningar av verksamhetslokaler samt 5 mnkr årligen för brandskyddsåtgärder.

- En förskola byggs 2018 i Charlottendal, investering 40 mnkr. Ytterligare en förskola, 40 mnkr, avses etableras senare i planperioden. I slutet av perioden, 2019-2020, avsätts ett investeringsutrymme på 320 mnkr för skolinvestering i Gustavsberg.
- Byggnationen av det nya upplevelse- och kulturhuset Porslinsfabriken har gjort uppehåll beroende på projektering av tak. Därmed kommer, som sagt, tidpunkten för inflyttning att bli senare än tidigare beräknat; troligen en bit in på 2019.
- I planeringen förutsätts att kommunen övertar anläggningarna vid Ekvallen från föreningsregi, vilket är beaktat i tidigare budget. Inriktningen är också att anläggning med konstgräs på Ingarö övergår till kommunen.
- Enligt tidigare planering kommer 2018-2019 att uppföras trygghetsboende på Djurö, 100 mnkr, samtidigt utökas antalet platser i särskilt boende på Djurö, 40 mnkr. Vidare planeras för ett särskilt boende vid Pilhamn, Ingarö. I investeringsbudgeten markeras projektet med 125 mnkr, dock ska betonas att det ännu inte är avdömt om investeringen ska fullföljas i kommunens regi eller om annan intressent kommer att svara för byggnationen.
- I flerårsplanen avsätts utrymme för investeringar i gruppboende LSS, gruppboende SoL, beroendeboende samt lokaler för daglig sysselsättning.

Bland övriga investeringar noteras bl a följande:

- VA-utbyggnaden är prioriterad, under perioden 2018-2020 planeras investeringar för brutto 489 mnkr.
- Kretsloppscentralen Kil innebär en investering på totalt 100 mnkr, varav merparten infaller åren 2018-2020.
- Investeringarna inom fritidssektorn 2017-2020 domineras av satsningar på konstgräsplaner. Efter investeringar innevarande år i nya konstgräsplaner, Ösby och Mörtnäs, koncentrerar sig kommunen främst på att rusta befintliga konstgräsplaner, bl a på Värmdövallen.
- Omfattande investeringar planeras rörande gator och vägar, fördelat på ett stort antal projekt. Bl a fortskrider utbyggnaden av gång- och cykelvägar med 30 mnkr 2018-2020.
- Det finns tankar och idéer, kopplade till utvecklingen av centrala Gustavsberg, om att flytta idrottsanläggningarna vid Ekvallen. I föreliggande budgetunderlag har inte gjorts någon finansiell analys av sådan flyttning, inte heller beaktats några kostnader.

Investeringsbudget 2018 och ramar för 2019-2020

Sammanfattande tabell	Budgetmedel		Genomförande				Drift/kap kostn
	Budget	Budget					Tot 2018-2020
	2017	2018	2017	2018	2019	2020	
Lokalförsörjningsplan	604 000	343 000	377 241	336 000	484 000	250 000	99 216
Kommunen exkl taxefinansierad verksamhet	205 911	90 272	132 782	150 942	82 050	79 150	89 056
Kommunen taxefinansierad verksamhet	123 511	197 450	196 439	149 813	71 863	102 400	70 585
Exploatering, netto	32 873	87 682	32 873	80 682	44 960	85 231	10 220
TOTALT	966 295	718 404	739 335	717 437	682 873	516 781	269 077

Lokalförsörjningsplan	Årsbudget		Genomförande			
Objekt (mnkr)	Budget	Budget				
	2017	2018	2017	2018	2019	2020
Reinvesteringar fastigheter	70 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Energiåtgärder	20 000	12 000	10 833	12 000	12 000	12 000
Yttre miljö skolor	10 000	5 000	8 627	5 000	5 000	5 000
Brandskyddsåtgärder SBA	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000	5 000
Underhåll fastigheter	20 000	10 000	9 697	10 000	10 000	10 000
Tillgänglighetsanpassningar	6 000	3 000	3 000	3 000	3 000	3 000
Ingarö föreningshus			15 419			
Reservkraft -Äldreboenden			1 825			
Kattholmen			30 864			
Omb/renov Gustavsgården			24 387			
Omb Skärgårdsvägen 17			1 200			
Förskola Charlottendal	35 000	5 000	5 000	35 000		
Förskola Värmdö					40 000	
Farstaviken/Kvarnbergsskolan	170 000	25000	170 000	25 000		
Skola Farstaviken/Ekedal	80 000				160 000	160 000
Porlinsfabriken	48 000	100 000	48 000	100 000	10 000	
Särskilt boende Pilhamn		125 000			125 000	
Gruppboende LSS					16 000	
Gruppboende SoL						20 000
Beroendeboende		5 000		5 000		
Daglig sysselsättning Hemmesta		10 000		10 000		
Djurö Trygghetsboende	100 000		4 720	50 000	45 000	
Djurö Särskilt boende	40 000		3 669	18 000	18 000	
Ingarö IP, Köp (övertagande av lån)		3 000		3 000		
Ekvallen, återköp idrottsplats				20 000		
Ekvallen reinv. Inom Reinv.fastigheter ovan						
Totala fastighetsinvesteringar	604 000	343 000	377 241	336 000	484 000	250 000

Kommunen exkl. taxefinansierad verksamhet	Budgetmedel		Genomförande			
	Budget 2017	Budget 2018	2017	2018	2019	2020
Objekt (tkr)						
Kommunstyrelse	38 042	38 112	38 042	38 112	37 800	37 000
Investeringsram mark och exploatering	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000	35 000
Detaljplaner egen mark	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
Grönstrukturplan		150		150		
Naturvårdsskötsel Farsta Gravk. och Ebbalund	950		950			
<i>Bidrag naturvårdsskötsel</i>	-475		-475			
Naturresevat	567	962	567	962	800	
Teknisk nämnd	105 407	37 860	74 090	61 306	28 450	21 450
Reinvesteringar kommunala vägar	4 524	4 500	4 524	4 500	4 500	4 500
Tillgänglighetsanpassningar busshållplatser	3 360		3 360			
<i>Statlig medfinansiering busshållplatser</i>	-1 440		-1 440			
Tjustvik lokalutveckling	4 500	3 000	4 500	3 000		
Cirkulationsplats Mölnvik	6 000		1 500	4 446		
Möblering offentlig miljö	1 000	300	538	300	300	300
Uppbyggnad elladdningsstolpar	930					
Utveckling naturområdet runt simhallen del 2	1 736					
Lekplatser	1 900	500	1 707	500	500	500
Cykelparkeringar	404		404			
<i>Statlig medfinansiering cykelparkeringar</i>	-96		-96			
Gång- och cykelvägar	3 500		3 500			
Gång- och cykelvägar, kommunala vägar	42 709	15 500	42 709	15 500	10 500	4 500
Trafiksäker övergång Hagaberg	20 000		1 000	19 000		
Sandsilo Mörkdalen		600		600		
Belysningsarmaturer	2 000	1 000	1 380	1 000	1 000	
Trafiksäkerhetsåtgärder	7 700	3 000	5 508	3 000	3 000	3 000
Gångbroar	1 000	500	628	500		
Projekt med medfinansieringar		11 080		11 080	10 000	10 000
<i>Medfinansiering till projekt</i>		-4 220		-4 220	-3 500	-3 500
Offentliga toaletter					800	800
Ingarö lokal		500		500		
Belysning GC Ålstäket-Hemmesta	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Ekobacken. lordningsställande av inköpt fastigh.	1 000		1 000			
Latrintömningsstationer	1 750		842			
Övriga investeringar skattekollektiv inkl. t.ex. stomnät, upprustningar	1 930	600	1 526	600	350	350
Utbildningsnämnd	22 462	2 100	7 400	8 062	1 600	7 500
Inventarier mm. Kvarnbergsskolan	13 962		7 000	6 962		
Inventarier mm. Ekedalsskolan	7 500					7 500
Inventarier mm. Charlottendal		2 100		500	1 600	
IKT-utrustning	1 000		400	600		
Vård och omsorgsnämnd		1 200		1 200	1 200	1 200
Inventarier		1 200		1 200	1 200	1 200
Kultur- och fritidsnämnd	40 000	11 000	13 250	42 262	13 000	12 000
Beslutade inv. tom 2016			11 600	4 662		
Ram för idrotts-, fritids-, och kulturanläggning.	3 000	3 000	1 650	2 600	3 000	3 000
Konstgräsplaner	12 000			12 000		9 000
Ingarö IP byte konstgräs mm		8 000		8 000		
Inredning/inventarier Porslinsfabriken	25 000			15 000	10 000	
Totalt Kommunen	205 911	90 272	132 782	150 942	82 050	79 150

Bilaga 6a

Kommunen Taxefinansierad verksamhet	Budgetmedel				Genomförande			
	Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020-	2017	2018	2019	2020-
Renhållning								
Direktinvesteringar	1 693	1 000	1 000	1 000	1 693	1 000	1 000	1 000
Reinvestering ÅVC Skärgård	1 502	200	200	200	1 502	200	200	200
Kretsloppscentral KIL	10 000	50 000	30 000	10 000	10 000	50 000	30 000	10 000
S:a Renhållning	13 195	51 200	31 200	11 200	13 195	51 200	31 200	11 200
Vatten och avlopp								
Direktinvestering	900	950	1 000	1 050	900	950	1 000	1 050
Driftövervakning, LTA ledningsrätt	2 050	2 100	2 150	2 200	2 828	2 100	2 150	2 200
Reningsverk	6 000	2 000	0	7 000	6 000	2 000	0	7 000
Vattenverk	3 250	0	3 000	500	5 342	0	3 000	500
Dagvatten	4 000	8 400	5 000	3 500	19 391	8 400	5 000	3 500
VA-utbyggnad	131 700	168 050	153 000	121 800	166 538	126 038	750	121 800
Utbyggnad huvudledningar	47 650	22 500	29 250	35 600	46 122	16 875	21 938	35 600
Pumpstationer	7 200	6 300	3 400	3 500	28 557	6 300	3 400	3 500
VA-anslutningsinkomst	-92 434	-64 050	-110 575	-83 950	-92 434	-64 050	575	-83 950
S:a vatten och avlopp	110 316	146 250	86 225	91 200	183 244	98 613	40 663	91 200
Summa Taxefinansierad verksamhet	123 511	197 450	117 425	102 400	196 439	149 813	71 863	102 400

Exploateringsbudget			Budgetmedel				Genomförande			
Projektnamn	Planerad tid för avslut		Budget 2017	Budget 2018	Budget 2019	Budget 2020-	2017	2018	2019	2020-
Munkmora 70005	2020-12-31	Utgifter	570	1 000	4 000	1 000	570	1 000	4 000	1 000
		Inkomster			-4 600				-4 600	
		Netto	570	1 000	-600	1 000	570	1 000	-600	1 000
Ösby 1:65, ny handel i Mölnvik 70009	2020-12-31		0	0	557	4 780	0	0	557	4 780
Stavsnäs 1:20 expl fastighet 70010	N/A			150				150		
Stavsnäs 1:562 m. fl. 70011	2021-12-31	Utgifter	500	10 400	15 400	15 300	500	10 400	15 400	15 300
		Inkomster			-15 400	-15 300			-15 400	-15 300
		Netto	500	10 400	0	0	500	10 400	0	0
Älvsby industriområde 99260	2020-12-31	Utgifter	8 540	29 350	4 400	4 400	8 540	29 350	4 400	4 400
		Inkomster		-3 235	-3 500			-3 235	-3 500	
		Netto	8 540	26 115	900	4 400	8 540	26 115	900	4 400
Älvsby industriområde Mex 70005	2020-12-31									
Värmdö-Löknäs Motorsportb. 98750	2018-12-31		150	150			150	150		
Gustavsgården 99540	2021-12-31	Utgifter	390	240	3 100	2 870	390	240	3 100	2 870
		Inkomster				-6 961				-6 961
		Netto	390	240	3 100	-4 091	390	240	3 100	-4 091
Infartsparkering Näsuddsvägen 99550	2017-12-31		2 632				2 632			
Brunn Särskilt boende 50066	2018-12-31		2 000	5 420			2 000	5 420		
Brunn Seniorboende Vargbacken 99560	2021-12-31	Utgifter	14 640	1 690	450	300	14 640	1 690	450	300
		Inkomster	-756	-1 512	-1 867	-1 867	-756	-1 512	-1 867	-1 867
		Netto	13 884	178	-1 417	-1 567	13 884	178	-1 417	-1 567
Brunn Centrum 99570	2020-12-31	Utgifter	1 250	8 120	7 630		1 250	8 120	7 630	
		Inkomster			-400	-701			-400	-701
		Netto	1 250	8 120	7 230	-701	1 250	8 120	7 230	-701
Norra Lagnö väg (21718)	2020-12-31	Utgifter		3 200	7 200			3 200	7 200	
		Inkomster			-10 400				-10 400	
		Netto	0	3 200	-3 200	0	0	3 200	-3 200	0
Östra Charlottendal				7 000				7 000		
Ingarökryset till infartsparkering				5 000				5 000		
G:a Skärgårdsvägen, idrottsv o Aspviksv genomförande			100		12 610	32 060	100		12 610	32 060
Charlottendal 1:7 Genomförande		Utgifter		750	4 920			750	4 920	
		Inkomster			-5 670				-5 670	
		Netto	0	750	-750	0	0	750	-750	0
Ösby Genomförande 99572	2019-12-31	Utgifter	2 327	5 969	500		2 327	5 969	500	
		Inkomster			-5 954				-5 954	
		Netto	2 327	5 969	-5 454	0	2 327	5 969	-5 454	0
Ösby Sveiatomten 99600	2021-12-31	Utgifter	1 500	2 000	35 000	35 000	1 500	2 000	35 000	35 000
		Inkomster								
		Netto	1 500	2 000	35 000	35 000	1 500	2 000	35 000	35 000
Östra Mörnäs 98710	2019-12-31	Utgifter	8 630	5 110	1 140		8 630	5 110	1 140	
		Inkomster	-9 800		-6 600		-9 800		-6 600	
		Netto	-1 170	5 110	-5 460	0	-1 170	5 110	-5 460	0
Hemmesta centrum (Skärgårdsvägen och allmän platsmark)	2022-12-31 2023-12-31	Utgifter		2 680	18 150	41 650		2 680	18 150	41 650
		Inkomster			-14 226	-30 000			-14 226	-30 000
		Netto	0	2 680	3 924	11 650	0	2 680	3 924	11 650
Torsby 1:177		Utgifter		1 000				1 000		
		Inkomster		-1 000				-1 000		
		Netto	0	0	0	0	0	0	0	0
Ösby allmän plats - väg 1:88		Utgifter		4 200	4 250	2 700		4 200	4 250	2 700
		Inkomster			-12 730				-12 730	
		Netto	0	4 200	-8 480	2 700	0	4 200	-8 480	2 700
Hemmesta sjöäng, etapp 2 99593	2017-12-31	Utgifter	200				200			
		Inkomster								
		Netto	200	0	0	0	200	0	0	0
Summa netto:			32 873	87 682	37 960	85 231	32 873	80 682	44 960	85 231

Bilaga 6a

Gustavsbergsprojektet

Efterfrågan på att bo i Gustavsberg är stor med närhet till både skärgård och storstad. De spännande industrihistoriska miljöerna i centrala Gustavsberg utvecklas till en unik boendemiljö med både kultur och skärgård. Inom projektet planeras för cirka 4000 nya bostäder, gator, parker med promenadstråk och en äventyrslek.

Flera detaljplaner

Projektet har delats upp i flera olika delområden och detaljplaner som är i olika faser i planering och genomförande. Mariaterrassen är färdigbyggt och därmed avslutat. I Porslinskvarteren (f d Fabriksstaden) pågår utbyggnaden, Strandvik är i genomförandeskede och utbyggnad beräknas påbörjas i slutet av 2017. Detaljplanen för Stallet har antagits i april och för andra delområden pågår planeringen. Följande områden ingår i Gustavsbergsprojektet; Porslinskvarteren, Seglarbyn, Stallet, Gustavsbergs hamn, Strandvik, Kvarnbergsterrassen, Gustavsbergs centrum, Kyrkparken, Mariaterrassen, Vattentornsberget, Idrottsområdet och Kråkberget.

Projektbudget 2018

Gustavsbergsprojektets budget presenteras i bifogad tabell enligt principen förväntade likvidmässiga ut- och inbetalningar. Totala investeringsutgifter uppgår till 793,7 mnkr och därtill tillkommer 55 mnkr i driftsutgifter. Totala inkomster i form av markförsäljning, exploateringsbidrag, tomträttsavgäld och övriga inkomster uppgår till – 854,8 mnkr.

Investeringar

Gemensamma anläggningar

Investeringar för gemensamma anläggningar uppgår sammantaget till 205,2 mnkr för hela projektet. Gemensamma anläggningar avser större infrastrukturella investeringar vilka bedöms vara till nytta för hela centrala Gustavsberg. Beloppen inkluderar utgifter för bland annat gator, gång- och cykelvägar, parker, strandpromenad, äventyrslek samt omläggning av befintliga VA-ledningar men innefattar inte investering i nya ledningar och anslutningsavgifter.

Totala inkomster för gemensamma anläggningar beräknas till 190 mnkr, denna siffra har stigit jämfört med tidigare budget på grund av att inkomsterna till gemensamma anläggningar för de byggrätter som ligger på kommunens mark tidigare inte redovisats i budgeten.

Kostnaderna för gemensamma anläggningar har stigit med 12,1 mnkr sedan förra budgeten antogs. De totala utgifterna har stigit på grund av äventyrsleken, Strandpromenaden vid Strandvik och Gustavsbergs allé.

Den stora investeringen som hittills är nedlagd är utgifter för ombyggnaden av Gustavsbergs allé som ligger inom Porslinskvarterens detaljplan, vägen beräknas vara klar i juni 2017. Utgiften för Gustavsbergs allé har stigit med 9,6 mnkr och totalt budgeteras 52,6 mnkr. Utgifterna har stigit på grund av entreprenörsmarknaden och för att kalkylen som budgeten grundar sig på gjordes i ett tidigt skede.

I Strandvik kommer en park norr om Farstaviken samt en strandpromenad längs Farstavikens norra strand att byggas inom ramen för gemensamma anläggningar. Strandpromenaden ligger inom detaljplanen för Strandvik samt utanför detaljplanens gräns och fram till Kalsongberget. Genom att inte anlägga strandpromenaden längs den sista sträckan runt Kalsongberget, kan projektet fortsätta inom en rimlig utökning av budgeten på 1 mnkr. Detta resulterar i en total budget på 19 mnkr för strandpromenaden och parken vid Strandvik.

Utbyggnaden för äventyrsleken vid Ösby träsk är prioriterad, under 2016 har en programhandling tagits fram och markundersökningar gjorts. Under våren 2017 har en kalkyl för äventyrsleken tagits fram, denna visar att vi inte kommer kunna bygga äventyrsleken inom ramen för befintlig budget. För att klara av att bygga äventyrsleken enligt programhandlingen behöver budgeten utökas med 1 mnkr, vilket resulterar i en total budget på 6,6 mnkr. Utbyggnaden för äventyrsleken beräknas påbörjas 2018.

Investeringarna i gemensamma anläggningar kommer efter avslutat genomförande att medföra kapitaltjänstkostnader, som belastar kommunens driftbudget. De beräknade årliga kapitaltjänstkostnaderna netto är 17,9 mnkr.

Större delen av utgifterna för gemensamma anläggningar finansieras genom exploateringsbidrag från byggherrarna. Bokföringsmässig periodisering av dessa inkomster framåt i tiden kommer att göras.

Övriga investeringar

Utbyggnaden av gator, torg och parker inom respektive detaljplan som inte ingår i de gemensamma anläggningarna benämns allmänna anläggningar. Fastighetsägarna inom respektive detaljplan betalar för de allmänna anläggningarna inom aktuellt planområde.

Utgifterna för de allmänna anläggningarna i Porslinskvarteren har ökat med 20,2 mnkr på grund av entreprenörsmarknaden och för att kalkylen som budgeten grundar sig på gjordes i ett mycket tidigt skede. Totalt beräknas kommunens ersättning för gatukostnader i detta område uppgå till 18,8 mnkr eftersom kommunen har byggrätter inom planområdet.

Totala nettoutgifter för de övriga investeringarna inom delprojekten är 305,2 mnkr. Denna har ökat på grund av att en del utgifter som tidigare inte redovisats i budgeten har lagts till, till exempel utgifter för busstorget vid Runda huset samt utgifter för de allmänna anläggningar inom respektive detaljplan. Nettoutgiften varierar över åren beroende på utfall av utgifter och inkomster.

Budgeten redovisar inte utgifter som en eventuell flytt av idrottsområdet skulle medföra till exempel rivning av vissa anläggningar.

Investeringsbudgeten består både av anläggningstillgångar och omsättningstillgång, dessa redovisas sammanslaget.

Drift

Totalt avsätts 5,6 mnkr för driftbudgeten 2018. Driftbudgeten består av administration 1,5 mnkr, kommunikation 0,3 mnkr, Kråkberget 0,3 mnkr, Vattentornsberget 1,3 mnkr, Centrum 1,2 mnkr, Strandvik 0,2 mnkr och Porslinskvarteren 0,8 mnkr. Utgifterna för Vattentornsberget, Centrum, Strandvik och Porslinskvarteren avser de utgifter som enligt detaljplanernas fördelningsnyckel motsvarar driftutgifter, det kan till exempel motsvara utgifter för utredningar i detaljplaneskedet eller projektledning.

Fastigheter

Projektet beräknas innebära markförsäljning för kommunen med förväntade inkomster på 412,2 mnkr. Inkomsten har ökat i jämförelse mot tidigare år främst beroende på att parallella arkitektuppgifter som genomfördes 2016 resulterade i fler byggrätter än tidigare förslag.

På grund av projektets storlek och utbredning över tid finns det en stor osäkerhet när det gäller vilken slutgiltig exploateringsnivå respektive område kommer att hamna på. De siffror som ligger som underlag till budgeten har därför uppskattats med en försiktighet både gällande markförsäljningspriset och även exploateringsnivå.

Kommunen kommer att köpa in sig i en gemensamhetsanläggning som avser ett garage i sin roll som ägare av fastigheten Gustavsberg 1:178. Investeringen motsvarar en inträdessumma på ca 10 miljoner. Gemensamhetsanläggningen beräknas ge ett överskott varje år vilket skulle motsvara en inkomst på 780 000 kr/år för kommunen.

Kommunens förvärv av fastigheter uppgår till 130,4 mnkr. Kommunen har bland annat förvärvat mark i Porslinskvarteren för att tillförsäkra hyresrätter i området. Dessa kommer att upplåtas med tomträtt. Avkastning för mark som upplåtas för hyresrätt med tomträtt motsvarar en inkomst på 2,7 miljoner per år och har redovisats som en nuvärdesberäkning i budgeten.

Hantering i budget 2018

Projektets driftutgifter och inkomster kommer att påverka kommunens ekonomiska resultat. Projektets särart och den osäkerhet, som får sägas råda kring denna typ av projekt när det gäller tidplan mm, motiverar att det budgeteras separat från kommunens budget i övrigt. Det ligger också i linje med sedan flera år tillämpad princip i Värmdö, d v s att markförsäljningar inte ska tas upp i budget.

Gustavsbergprojektet - Projektbudget

		Nedlagt tom 2016	Prognos 2017	2018	2019	2020	2021 -	Summa
Investeringar Mnkr								
Gemensamma anläggningar	Huvuddel							
Gustavsbergsvägen del A och Idrottsvägen	A	50,1	2,5	0	0	0	0	52,6
Gustavsbergsvägen del B	B	0,4	0	0	0	0,2	23,7	24,3
Värmdögatan mm	B	0	0	0,6	0	0	14	14,6
Park Strandvik, strandpromenad mm	D	0,4	7,3	11,3	0	0	0	19,0
Överdäckning Farstaviken	C	0	0	0	0	1	41,7	42,7
Centrala parken	B	0,4	0,4	0,2	0,8	1,1	17,5	20,4
Äventyrslek	E	0,3	0,8	5,5	0	0	0	6,6
Blekängsvägen mm	E	0	0	0,3	0	1,6	20,4	22,3
GC-väg till Munkmora	E	0	0	0	0	0,1	2,6	2,7
Summa gemensamma anl		51,6	11,0	17,9	0,8	4,0	119,9	205,2
Inkomster gemensamma anläggningar (1000kr/BTA)		-74,2	-4,1	0,0	0,0	-5,5	-106,2	-190,0
Summa inkomster gemensamma anl.								-190,0
Netto gemensamma anläggningar								15,3

Övriga Investeringar

Porslins kvarteren

Allmänna anläggningar Porslins kvarteren - utgift	40,6	21,9	30,4	0,0	0,0	0,0	92,9
Allmänna anläggningar Porslins kvarteren - inkomst	-10,3	-29,5	0,0	-53,2	0,0	0,0	-92,9

Projektledning	2,6	0,3	0,2	0,2	0,1	0,1	3,5
Gatuutgift för kommunens fastigheter	1,7	6,0	0,0	11,1	0,0	0,0	18,8
Netto	34,6	-1,3	30,7	-41,9	0,1	0,1	22,3

Kvarnbergsterrassen

Allmänna anläggningar Kvarnbergsterrassen- utgift	0,0	0,0	0,0	0,5	7,5	2,0	10,0
Allmänna anläggningar Kvarnbergsterrassen- inkomst						-10,0	-10,0

DP utgifter	4,2	0,1	3,0	2,0	0,0	0,0	9,3
DP inkomst	0,0	-0,1	-3,0	-2,0	0,0	0,0	-5,1
Projektledning genomförande totalt					0,4	2,5	2,9
Netto	4,2	0,0	0,0	0,5	7,7	-6,8	5,7

Idrottsparken

Detaljplanekostnader	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4
Netto	1,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	1,4

Strandvik							
Allmänna anläggningar Strandvik - utgift	0,4	5,1	11,7	1,5	0,0	0,0	18,7
Allmänna anläggningar Strandvik - inkomst	0,0	0,0	-1,4	0,0	0,0	0,0	-1,4
Detaljplane utgifter	2,7						2,7
Detaljplane inkomster	-3,4						-3,4
Projektledning genomförande	0,2	0,5	0,4	0,3	0,1	0,0	1,5
Netto	-0,2	5,4	10,5	1,7	0,1	0,0	17,5
Centrum inkl Idrottsområdet							
Allmänna anläggningar Centrum- utgift	0,0	0,0	0,3	0,5	2,5	161,7	165,0
Allmänna anläggningar Centrum- inkomst	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-8,1	-8,3
DP utgifter totalt	6,6	0,5	3,0	3,0	0,0	0,0	13,1
DP inkomst	0,0	0,0	-0,9	-0,9	0,0	0,0	-1,8
Projektledning genomförande totalt	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	3,0	5,0
Ombyggnad ammoniak	0,0	0,0	1,2	16,0	0,0	0,0	17,2
Netto	5,5	0,3	2,6	18,2	3,0	155,5	185,2
Vattentornsberget							
Allmänna anläggningar Vattentornsberget- utgift	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	50,0	50,0
Allmänna anläggningar Vattentornsberget- inkomst	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-15,0	-15,0
DP utgifter totalt	0,0	0,2	2,5	2,5	0,0	0,0	5,2
DP inkomst	0,0	-0,1	-1,3	-1,3	0,0	0,0	-2,6
Projektledning genomförande totalt	0,0	0,0	0,0	1,0	1,0	3,0	5,0
Netto	0,0	0,0	0,2	0,6	0,4	36,2	37,3
Gustavsbergs hamn							
Utredningar och projektledningskostnader	2,3						2,3
Del i garage för Gustavsbergs hamn	0,0	7,0	3,2	0,0	0,0	0,0	10,2
Netto	2,3	7,0	3,2	0,0	0,0	0,0	12,5
Kråkberget							
Allmänna anläggningar Kråkberget- utgift	0,0	0,0	0,0	1,0	15,0	14,0	30,0
Allmänna anläggningar Kråkberget- inkomst	0,0	0,0	0,0	-0,4	-6,0	-5,6	-12,0
DP utgifter	0,0	0,5	1,4	1,4	0,0	0,0	3,2
DP inkomst	0,0	-0,1	-0,2	-0,2	0,0	0,0	-0,4
Projektledning genomförande totalt	0,0	0,0	0,0	0,0	1,0	2,0	3,0
Netto	0,0	0,4	1,2	1,8	9,6	9,6	22,6
Mariagatan (avslutad)							
Netto	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,3
Hållbara städer							
Netto	0,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,5
Netto Övrig Investering							
Netto Övrig Investering	48,7	11,9	48,4	-19,1	20,8	194,6	305,2

Fastigheter, mnkr

Förvärv, Mnkr

Porslins kvarteren	97,2	9,0					106,2
Centrum	24,2						24,2

Försäljning , mnkr

Försäljning av mark	-43,2	0,0	0,0	0,0	-66,5	-302,5	-412,2
---------------------	-------	-----	-----	-----	-------	--------	--------

Övriga inkomster, mnkr

Tomträttsavgälder	-0,5	-2,2	-2,7	-2,7	-2,7	-79,0	-89,8
Del i garage för Gustavsbergs hamn, inkomst						-10,0	-10,0

Netto

-381,7

Driftbudget, mnkr

Porslins kvarteren, markföreningar	2,9	1,1	0,5	0,5	0,0	0,0	5,0
Porslins kvarteren	3,1	0,3	0,3	0,2	0,1	0,1	4,1
Kvarnbergsterrassen	0,1	0,2			0,2	1,3	1,8
Strandvik	0,1	0,2	0,2				0,5
Centrum	1,1	0,2	1,2	1,6	0,4	1,1	5,5
Vattentornsberget	0,0	0,1	1,3	1,9	0,6	1,8	5,7
Kråkberget	0,0	0,0	0,3	0,1	0,4	0,8	1,8
Seglarbyn, markföreningar	5,7						5,7
Stallet	0,4	-0,4					0,0
Mariagatan, markföreningar	3,2						3,2
Administration	8,0	1,5	1,5	1,5	1,5	3,0	17,0
Kommunikation	1,0	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	2,5
Parallella arkitektuppdrag	2,3						2,3
Summa driftsutgifter	27,9	3,5	5,6	6,1	3,5	8,4	55,0

Sammanfattning

Summa Investeringsutgifter **793,7**

Utbyggnad gemensamma anläggningar och detaljplaneutgifter 663,3

Köp fastighet 130,4

Summa Driftsutgifter **55,0**

Totala utgifter **848,7**

Inkomster

Inkomst gemensamma anläggningar -190,0

Markförsäljning -412,2

Övriga inkomster (tomträttsavgäld, garage och övrig investering) -252,6

Totala inkomster **-854,8**

**Värmdö kommuns
Pengbilaga 2018
Bilaga 7 till
till budget 2018**

Innehåll

1. Utbildning – pengnivåer	3
2. Ersättning till anordnare av vuxenutbildning	9
3. Äldreomsorg – pengnivåer	10

Pengbilaga 2018

Värmdö kommun fördelar resurser genom *peng* till ett flertal verksamhetsområden, såväl till enheter i egen regi som till fristående enheter. *Pengen* är per definition schablonmässig och ska representera en genomsnittskostnad för verksamheten den ska finansiera. I nästa steg, inom respektive utförande enhet, förutsätts att resurserna riktas och fördelas utifrån specifika behov och individuella hänsynstaganden, när så erfordras.

Utbildning – pengnivåer 2018

Förskola skolpeng

Peng i kr per barn och år	Peng 2017	Peng 2018 exkl adm pålägg	Lokal- ersättning 2018	Adm pålägg 3%	Peng 2018	Peng 2018 fristående anordnare	Förändring jämfört med föregående år
				3,0%			
1-3 år	134 322	116 427	15 287	3 951	135 665	143 805	1,0%
1-3 år, 25 tim	110 574	93 139	15 287	3 253	111 679	118 380	1,0%
4-5 år	110 054	92 630	15 287	3 238	111 155	117 824	1,0%
4-5 år, 25 tim	91 159	74 102	15 287	2 682	92 071	97 595	1,0%
Allmän förskola, 15 tim	54 011	45 319	7 644	1 589	54 552	57 825	1,0%

Socioekonomiskt bidrag inom förskolan

Föräldrars utbildningsnivå	
Andel föräldrar i % med icke eftergymnasial utbildning	Belopp per barn och år i kronor
15-25	0
26-30	530
31-35	1 060
36-40	1 590
41-45	2 120
46-50	2 650
51-55	3 180
56-60	3 710
61-65	4 240
66-70	4 770
71-75	5 300

Pedagogisk omsorg (t ex familjedaghem) skolpeng

Kommunala anordnare

Peng i kr per barn och år	Peng 2017	Peng 2018 exkl adm pålägg	Adm pålägg 3%	Peng 2018	Förändring jämfört med föregående år
1-3 år	134 322	131 714	3 951	135 665	1,0%
1-3 år, 25 tim	110 574	108 427	3 253	111 680	1,0%
4-5 år	110 055	107 919	3 238	111 157	1,0%
4-5 år, 25 tim	91 159	89 389	2 682	92 071	1,0%

Pedagogisk omsorg (t ex familjedaghem) skolpeng**Fristående anordnare**

Peng i kr per barn och år	Peng 2017	Peng 2018 exkl adm pålägg	Adm pålägg 1%	Peng 2018	Förändring jämfört med föregående år
1-3 år	139 617	131 714	1 317	141 013	1,0%
1-3 år, 25 tim	114 932	108 427	1 084	116 082	1,0%
4-5 år	114 393	107 919	1 079	115 538	1,0%
4-5 år, 25 tim	94 752	89 389	894	95 700	1,0%

Grundskola skolpeng

Peng i kr per elev och år	Peng 2017	Peng 2018 exkl adm pålägg	Lokal-ersättning 2018	Särskild satsning Matematik	Adm pålägg 3%	Peng 2018	Moms kompensation 6%	Peng 2018 fristående anordnare	Förändring jämfört med föregående år
					3,0%		6,0%		
Fklass	67 431	55 192	10 929		1 984	68 105	4 086	72 191	1,0%
Åk 1-3	70 184	57 787	11 034		2 065	70 886	4 253	75 139	1,0%
Åk 4-6	73 200	57 224	14 555	967	2 182	74 928	4 496	79 424	2,4%
Åk 7-9	81 337	63 889	15 869		2 393	82 151	4 929	87 080	1,0%
Tilläggsbelopp, modersmål	7 968	7 813			234	8 047	483	8 530	1,0%
Tilläggsbelopp, svenska som andraspråk	7 665	7 516			225	7 741	464	8 206	1,0%
Tilläggsbelopp, särskilt stöd helt tilläggsbelopp	196 369					198 333		198 333	1,0%
Tilläggsbelopp, särskilt stöd halvt tilläggsbelopp	98 185					99 166		99 166	1,0%
Tilläggsbelopp, individuellt tilläggsbelopp									

Fritidshem skolpeng

Peng i kr per elev och år	Peng 2017	Peng 2018 exkl adm pålägg	Lokal-ersättning 2018	Adm pålägg 3%	Peng 2018	Peng 2018 fristående anordnare	Förändring jämfört med föregående år
				3,0%			
Fklass, Fritidshem	37 145	31 275	5 149	1 093	37 517	39 768	1,0%
Åk 1-3, Fritidshem	36 360	30 505	5 149	1 070	36 724	38 927	1,0%
Fritidsklubb	12 142	8 122	3 783	357	12 262	12 998	1,0%

Socioekonomisk differentiering av skolpengen

Nivåindelad differentierat bidrag inom grundskolan: Ersättningsbelopp per elev och år.

Föräldrars utbildningsnivå	
Andel föräldrar i % med icke eftergymnasial utbildning	Belopp per elev och år i kronor
15-25	0
26-30	660
31-35	1 320
36-40	1 980
41-45	2 640
46-50	3 300
51-55	3 960
56-60	4 620
61-65	5 280
66-70	5 940
71-75	6 600

Prislistan för gymnasieskolan i denna bilaga är den som beslutades för budget 2017.
Denna prislista kommer att bytas ut senare i budgetprocessen mot en prislista för 2018.

Prislista för gymnasieskolan i Stockholms län 2017

Länspriser per program 2017, bestämda av KSL

Belopp i kr

	Kommunala Skolor Belopp 2017
Program och inriktningar i (gy 11)	
Barn- och fritidsprogrammet (BF) Fritid och hälsa (BFFRI) Pedagogiskt arbete (BFPED) Socialt arbete (BFSOC)	79 300
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA) Husbyggnad (BAHUS) Mark och anläggning (BAMAR) Måleri (BAMAL) Plåtslageri (BAPLA) Anläggningsfordon (BAANL), ej årskurs 1 från HT 2017	110 839 174 955
Ekonomiprogrammet (EK) Ekonomi (EKEKO) Juridik (EKJUR)	75 422
EI- och energiprogrammet (EE) Automation (EEAUT) Dator- och kommunikationsteknik (EEDAT) Elteknik (EEELT) Energiteknik (EEENE)	105 851 112 360
Estetiska programmet (ES) Bild och formgivning (ESBIL) Dans (ESDAN) Teater (ESTEA) Estetik och media (ESEST) Musik (ESMUS)	102 934 107 080 119 596
Fordons- och transportprogrammet (FT) Godshantering (FTGOD) Karosseri och lackering (FTKAR) Lastbil och mobila maskiner (FTLAS) Personbil (FTPER) Transport (FTTRA), ej årskurs 1 från HT 2017	130 344 174 881
Handels- och administrationsprog. (HA) Administrativ service (HAADM) Handel och service (HAHAN)	83 155
Hantverksprogrammet (HV) Finsnickeri (HVFIN) Florist (HVFLOR) Frisör (HVFRIS) Textil design (HVTEXT) Övriga hantverk (Skolv. har koder)	103 557

Hotell- och turismprogrammet (HT) Hotell och konferens (HTHOT) Turism och resor (HTTUR)	83 421
Humanistiska programmet (HU) Kultur (HUKUL) Språk (HUSPR)	75 715
Industri tekniska programmet (IN) Driftsäkerhet och underhållstek. (INDRI) Processteknik (INPRO) Produkt och maskinteknik (INPRK) Svetssteknik (INSVE)	136 766
Naturbruksprogrammet (NB) Djur (NBDJU) Lantbruk (NBLAN) Berga - SLL Skog (NBSKO) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller Trädgård (NBTRA) - erbjuds inte av kommunal skola inom samverkansområdet, riksprislistan gäller	159 826 198 184
Naturvetenskapsprogrammet (NA) Naturvetenskap (NANAT) Naturvetenskap och samhälle (NANAS)	83 394
Restaurang- och livsmedelsprog. (RL) Bageri och konditori (RLBAG) Färsvaror, delikatess och catering (RLFAR) Kök och servering (RLKOK)	122 687
Samhällsvetenskapsprogrammet (SA) Beteendevetenskap (SABET) Samhällsvetenskap (SASAM) Medier, inform. och kommunika. (SAMED) ej år 1 från HT 2017	75 249 84 928
Teknikprogrammet (TE) Design och produktutveckling (TEDES) Informations- och medieteknik (TEINF) Produktionsteknik (TEPRO) Samhällsbyggande och miljö (TESAM) Teknikvetenskap (TETEK)	87 586
VVS- och fastighetsprogrammet (VF) Fastighet (VFFAS) Kyl- och värmepumpsteknik (VFKYL) Ventilationsteknik (VFFVEN) VVS (VFFVVS)	107 223
Vård- och omsorgsprogrammet (VO) inga nationella inriktningar	83 488
Nationellt godkända idrottsutbildningar Ett stort antal godkända utbildningar Tilläggsbelopp Lagidrott Tilläggsbelopp Individuell idrott	16 822 20 187

Interkommunal ersättning för elever som går i klass med hörselanpassning, ersättning utöver programpris (kr/elev/läsår). Bestämnda av KSL

Program och inriktningar	2017
Vård- och omsorgsprogrammet - Kungsholmens västra gymnasium	220 089
Naturvetenskapliga programmet - Kungsholmens västra gymnasium	219 998
Samhällsvetenskapliga programmet, beteende - Kungsholmens västra gymnasium	212 005
Samhällsvetenskapliga programmet, samhälle Kungsholmens västra gymnasium	212 005
Ekonomiprogrammet - Thorildsplans gymnasium	209 869
Teknikprogrammet - Thorildsplans gymnasium	221 884
El- och energiprogrammet - Thorildsplans gymnasium	239 807

Prislista för Introduktionsprogrammet - Programinriktat individuellt val

Yrkesprogram och inriktning	2017
Barn- och fritidsprogrammet (BF)	82 472
Bygg- och anläggningsprogrammet (BA)	114 434
El- och energiprogrammet (EE)	108 873
Fordons- och transportprogrammet (FT)	134 013
Handels- och administrationsprogrammet (HA)	86 597
Hantverksprogrammet (HV)	106 520
Hotell- och turismprogrammet (HT)	86 597
Industritekniska programmet (IN)	139 391
Naturbruksprogrammet (NB)	162 098
Restaurang- och livsmedelsprogrammet (RL)	125 683
VVS- och fastighetsprogrammet (VF)	110 665
Vård- och omsorgsprogrammet (VO)	86 597

* Ersättningen består av programpris för yrkesprogram enligt ovanstående tabell samt det belopp som bestäms av skolverket per ämne som eleven ej är behörig i

Struktur tillägg för kalenderår 2017

Struktur tillägg 2017		2017
*Elever som går introduktionsprogram, gymnasiesärskola samt på program där priser inte har fastställts av KSL omfattas inte av struktur tillägg.		
Meritvärdesintervall	Motiv	2017
0 - saknar meritvärde	Elever som går på ett nationellt program (elever med utländska betyg)	3 510
1 - 79	Elever som vid första antagningen saknar behörighet och som inte har ett uppdaterat meritvärde efter studier på ett introduktionsprogram	4 955
80 - 119	Här börjar gräns för behörighet till Yrkesprogram	4 955
120 - 159	Här börjar gräns för behörighet till Högskoleförberedande program	4 335
160 - 199	Sista intervall innan tak på 200 i meritvärde	2 787
Modersmålsundervisning		8 322

Priser bestämda av Värmdö kommun

Program och inriktningar i (gy 11)	Kommunala Skolor Belopp 2017
Introduktionsprogram	
Preparandutbildning	101 000
Yrkesintroduktion	100 000
Individuellt alternativ	121 200
Språkintroduktion	133 926
Tilläggsbelopp	
Nivå C	75 000 - 99 000
Nivå D	100 000 - 199 000
Nivå E	200 000-

Ersättning till anordnare av vuxenutbildning 2018

	Kronor per poäng
Grundläggande vuxenutbildning	
Kurser inom grundläggande vuxenutbildning	50,2
Orienteringskurser	50,2
Gymnasial vuxenutbildning	
Allmänna gymnasiala kurser	46,2
Kurser inom Barn- och fritidsprogrammet	46,2
Kurser inom Handelsprogrammet	46,2
Kurser inom Omsorgsprogrammet	46,2
Orienteringskurser	51,3
Naturkunskap	51,3
Fysik, kemi och biologi	64,5
Övriga yrkesinriktade kurser	69,7
Kurser på distans	38,8

Svenska för invandrare	Kronor per slutförd kurs
Kurs A	20 504
Kurs B	16 198
Kurs C och D	12 713

Äldreomsorg – pengnivåer 2018

Särskilt boende

Vårdnivåpeng i kr per dygn	År 2017	År 2018			
	Intern utförare	Intern utförare	Extern utförare	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)
Medboende	116	117	122	7	640
Somatisk avd	1 589	1 605	1 663	141	82 588
Demens avd	1 764	1 781	1 845	108	70 218
Tillfälligt boende	1 968	1 987	2 059	11	7 979
Ej belagd plats högst 14 dagar (tidigare nivå 1)	1 116	1 128	1 168		
				267	161 425

Måltiderna inräknade i ersättningsnivåerna

För extern utförare tillkommer 3,6 % i momskompensation

Hemtjänstpeng

Peng i kr per timme	År 2017			År 2018		
	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig	Zon 3 glesbygd	Zon 1 tätort	Zon 2 övrig	Zon 3 glesbygd
Dag kl 06.00 – 19.00	416	455	534	420	460	539
Kväll kl 19.00 – 22.00	444	481	569	448	486	575
Helg fred kl 19.00 – månd kl 06.00	475	519	610	480	524	616
Storhelg	530	578	678	536	584	685
Natt * månd - torsd kl 22.00 – 06.00	464	507	594	469	512	600

* utöver årsavtalet avseende nattpatrull m.a.o. främst kl.22.00-23.00

För extern utförare tillkommer 1,6 % i momskompensation

Startersättning ny vårdtagare	kronor
biståndsbedömda insatser	1 200
service, tex larm	400

Demensdagvård

Peng i kr per dag	År 2017	År 2018			
	Intern utförare	Intern utförare	Extern utförare	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)
Ersättning/dag	1 287	1 300	1 346	18	5 849

I peng ingår ersättning för måltider med 57 kr/dag

För externa utförare tillkommer 3,6 % i momskompensation

Demensdagvård helg

Peng i kr per dag	År 2017	År 2018			
	Intern utförare	Intern utförare	Extern utförare	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)
Ersättning/dag	1 342	1 355	1 404	8	2 808

I peng ingår ersättning för måltider med 57 kr/dag

Vanlig ersättning demensdagvård + 55 kr extra per dag för helgverksamhet

För externa utförare tillkommer 3,6 % i momskompensation

Avser nivåbedömda platser inom kommunen

Funktionsnedsättning gruppboväder LSS, peng per år

1,06

	År 2017	År 2018				
	Intern utförare	Intern utförare	Förändring (kr)	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)	Extern utförare
Nivå 1	353 685	357 222	3 537	0	0	378 655
Nivå 2	487 066	491 937	4 871	6	2 952	521 453
Nivå 3	613 280	619 413	6 133	14	8 672	656 578
Nivå 4	873 719	882 456	8 737	16	14 119	935 403
Nivå 5	1 168 540	1 180 225	11 685	10	11 802	1 251 039
Totalt				46	37 545	

För extern utförare tillkommer 6 % i momskompensation

Funktionsnedsättning daglig verksamhet LSS, peng per år

1,025

	År 2017	År 2018				
	Intern utförare	Intern utförare	Förändring (kr)	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)	Extern utförare
Nivå 1	65 988	66 648	660	23	1 533	68 314
Nivå 2	159 304	160 897	1 593	27	4 344	164 919
Nivå 3	222 990	225 220	2 230	24	5 405	230 850
Nivå 4	295 797	298 755	2 958	26	7 768	306 224
Nivå 5	386 807	390 675	3 868	11	4 297	400 442
Totalt				111	23 347	

För extern utförare tillkommer 2,5 % i momskompensation

Funktionsnedsättning servicebostad LSS, peng per år

	År 2017	År 2018			
	Intern utförare	Intern utförare	Förändring (kr)	Prognos antal	Prognos kostnad (tkr)
Nivå 1	243 519	245 954	2 435	18	4 427
Nivå 2	326 634	329 900	3 266	1	330
Nivå 3	422 368	426 592	4 224	2	853
Nivå 4	602 105	608 126	6 021	2	1 216
Nivå 5	804 149	812 190	8 041	6	4 873
Totalt				29	11 700

**Värmdö kommuns
taxor och avgifter
2018
Bilaga 8 till
till budget 2018**

Innehåll

1. Trygghetsboende	5
2. Kopieringstaxa	5
3. Borglig vigsel	5
4. Funktionshinder	6
5. Äldreomsorg	7
6. Individ- och familjeomsorg	8
7. Alkoholtillstånd	9
8. Pedagogisk måltid	10
9. Maxtaxa barnomsorg	
10. Kultur och fritid	12
11. Karttaxa	17
12. Plantaxa	23
13. Renhållningstaxa	34
14. Slamtaxa	44
15. Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet	53
16. Bygglovstaxa	102
17. Vatten- och avloppstaxa	119
18. Regional vatten- och avloppstaxa	130
19. Trafik- och fordonstaxa	132
20. Taxa för upplåtelse av offentlig plats	133

Kort om taxor och avgifter 2018

De taxor och avgifter som ingår i bilaga 8 till budget 2018 beskrivs här i korthet. Vidare beskrivs de större förändringar som gjorts inom respektive taxa mellan år 2017 till 2018.

Trygghetsboende

Denna avgift innehåller kö- och förmedlingsavgift för trygghetsboende. Dessa avgifter är oförändrade jämfört med 2017.

Kopieringstaxa

Kommunens kopieringstaxa följer avgiftsförordningen (SFS 1992:191) och är oförändrade jämfört med 2017.

Borglig vigsel

Taxa för borglig vigsel är oförändrad jämfört med 2017.

Funktionshinder och äldreomsorg

Kommunens rätt att ta ut avgifter inom äldreomsorg och funktionsnedsättning regleras i socialtjänstlagen, lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade samt hälso- och sjukvårdslagen. Socialstyrelsen fastställer varje år utifrån prisbasbeloppet ett maxbelopp, den s.k. maxtaxan. Värmdö kommuns taxor och avgifter inom äldreomsorg samt funktionsnedsättning är för 2018 uppräknade med 1 % enligt den generella höjningen förutom i de fall där socialtjänstlagens bestämmelser om högkostnadsskyddet gäller.

Individ- och familjeomsorg

I dessa ingår taxor och avgifter gällande placering i familjehem, egenavgift vid vuxenplacering, familjerådgivningsbesök och kostnader för obligatorisk föräldrautbildning för adoptivföräldrar. Samtliga avgifter är uppräknade med 1% förutom avgiften för placering i familjehem som baseras på samma kostnad som försörjningsstöd (ingen höjning för 2018 per 17052).

Alkohollagen och serveringstillstånd

Här ingår taxor och avgifter för ansökningar, avgifter för kunskapsprov samt årliga tillsynsavgifter. Dessa avgifter har inte räknats upp för 2018 genom en bedömning av avgiftsnivån jämfört med andra kommuner.

Pedagogisk måltid

En pedagogisk måltid är en måltid som personal vid förskola, skola, äldreomsorg, gruppboende och daglig verksamhet äter tillsammans med barn/elever/brukare under sin arbetstid. Denna måltid förmånsbeskattas inte. Övriga måltider för personal ska förmånsbeskattas. Avgiften för lunch gällande övriga gäster inom skolan har höjts från 55 kr till 70 kr. Övriga avgifter är oförändrade jämfört med föregående år.

Kultur och fritid

Elevavgifterna för kommunala kulturskolans ämneskurser är samma som föregående år. För biblioteket tas avgiften bort för hyra av filmer. Även meddelandeavgift för lärare, förskolelärare och dagbarnvårdare tas bort. Övriga biblioteksavgifter är desamma som föregående år. Biljettpriset för familjeföreställningar är oförändrat. Kommunens idrotts- och fritidsanläggningar samt skol- och kulturlokaler kan hyras av föreningar och privat. Avgifterna för olika kategorier är desamma som föregående år.

Karttaxa

Den som nyttjar tjänster av Kart- och GIS gruppen betalar avgifter för utförda åtgärder enligt gällande taxor från 2017-01-01. För ett antal taxor har korrigerats för felaktigt i tidigare taxor tagit ut 6%

moms, där det borde varit 25%. Detta har justerats i den nya taxan. För produkterna flygbild, ortofoto samt laserdata har momsen korrigerats från 6% till 25%. Koordinatförteckningen föreslås bli kostnadsfri, vid enstaka uttag.

Plantaxa

Denna taxa innehåller taxor och avgifter avseende lov, tillstånd och tillsyn. Timtaxa höjs från 1 050 kr till 1 200 kr.

Renhållningstaxa

För den renhållning kommunen ansvarar för enligt gällande lagstiftning utgår avgifter enligt en avfallstaxa. Avgifterna för hantering av hushållsavfall består av en fast årlig avgift och en rörlig avgift beroende på behållarstorlek och antal hämtningar. Dessutom finns särskilda avgifter för tilläggstjänster. Renhållningstaxan höjs 2018 med 9 %.

Slamtaxa

Kommunen har fastställda taxor och avgifter för slamhämtning. Dessa är uppdelade på slamavgifter för fastlandet respektive skärgården. Slamtaxan höjs 2018 med 10 %.

Prövning och tillsyn inom miljö- och hälsoskyddsområdet

Denna taxa gäller avgifter för Värmdö kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU-förordningar samt strålskyddslagen. För både bygglovs- och miljötaxan föreslås timavgifterna vara oförändrade i förhållande till föregående år.

Bygglovstaxa

Kommunens taxor och avgifter inom bygglovstaxa återfinns inom kap 12 i plan- och bygglagen (2010:900) (PBL). I bygglovstaxan är de föreslagna ändringarna i 2018 års bilaga framförallt språkliga samt innehåller en revidering av hänvisningen till den lagstiftning som anger hur dröjsmålsavgift ska tas ut och beräknas. Dessa uppgifter har även korrigerats i miljötaxan.

Vatten- och avloppstaxa

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och brukningsavgifter (periodiska avgifter). Avgift tas ut för vattenförsörjning, spillvattenavlopp, dag- och dräneringsvatten från fastighet och dagvattenavlopp från allmänna platser såsom gator, vägar, torg och parker. VA-taxan ändras inte jämfört med 2017.

Regional vatten- och avloppstaxa

Regional anläggningsavgift specificeras för vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata. Regional avgift avses huvudsakligen för fastigheter som ansluter sig till det kommunala ledningsnätet. Denna taxa är oförändrad jämfört med 2017.

Trafik- och fordonstaxa

Avgifter specificeras för felparkering, timavgift för trafik- och fordonsärenden, flyttning av fordon och taxa för trafikordningsplan. Taxan är oförändrad jämfört med 2017.

Taxa för upplåtelse av offentlig plats

Avgifter tas ut för kiosker, torgplatser, affischer, evenemang, försäljningsändamål och byggändamål enligt gällande avgifter. Ingen avgift tas för tillfällig försäljning av ideell karaktär eller kommunalt finansierad verksamhet. Justeringar har gjorts från tidigare års taxa i form av avrundade avgiftsnivåer. En text där det uttalat står att ingen avgift tas ut för tillfällig försäljning av ideell karaktär eller kommunalt finansierad verksamhet har också lagts till.

Taxor och avgifter år 2018

Kommunernas rätt att ta ut avgifter allmänt sett framgår av 8 kap. 3b § kommunallagen (1991:900) (KomL), som har följande lydelse:

”Kommuner och landsting får ta ut avgifter för tjänster och nyttigheter som de tillhandahåller.

För tjänster och nyttigheter som kommuner och landsting är skyldiga att tillhandahålla, får de ta ut avgifter bara om det är särskilt föreskrivet”.

Första stycket ger kommunerna rätt att ta ut avgifter inom hela den sektor som regleras i kommunallagen. Det enda kravet är att kommunen tillhandahåller en tjänst eller nyttighet som motprestation. Det gäller även ”frivilliga uppgifter” som tillhandahålls inom ramen för en obligatorisk verksamhet (se prop. 1993/94:188 s.79-80). Detta innebär att kommunerna har möjlighet att ta ut avgifter för frivillig uppdragsverksamhet.

Taxor och avgifter Trygghetsboende 2018

Köavgiften är 225 kronor per år.

Förmedlingsavgiften är 1 000 kronor och tas ut efter det att kontraktsskrivning har skett.

Taxor och avgifter Kopieringstaxa 2018

I Värmdö kommun har kommunfullmäktige beslutat att kommunens kopieringstaxa ska följa avgiftsförordningen (SFS 1992:191):

- Kopiering av allmän handling, allmän handling som sänds med telefax, eller utskrift från dataregister – under tio sidor ingen avgift, för tio sidor är avgiften 50 kronor samt för varje sida utöver tio sidor är avgiften 2 kronor.
- Avskrift av allmän handling, utskrift av ljudupptagning – avgiften är 90 kronor per påbörjad fjärdedels arbetstimme.
- Kopia av videobandsupptagning – avgiften är 600 kronor per band.
- Kopia av ljudbandsupptagning – avgiften är 120 kronor per band.

Kostnader för att plocka fram handlingarna får inte ingå i taxan, oavsett hur tidskrävande det kan bli.

Taxor och avgifter Borglig vigsel 2018

Par där minst en av parterna är kommunmedlem	800 kr
Par som inte är kommunmedlemmar	1 000 kr

Taxor och avgifter inom funktionshinder 2018

		2017 (kr)	2018 (kr)	
Eget boende SOL				
Omvårdnadsavgift vardagar dagtid	månad	562	567	
Omvårdnadsavgift heldygn	månad	1 123	1 135	
Trygghetslarm	månad	246	248	
Städning	timme	251	253	
Inköp	månad	251	253	
Tvätt	månad	251	253	
Avgift för utebliven avbokning	tillfälle	251	253	
Maximal sammanlagt avgift	månad	1 991	2 013	
Matlådor	styck	52	52	
Särskilt boende SOL				
Omvårdnadsavgift inkl städ och trygghetslarm	månad	1 991	2 013	
Kost	månad	3 126	3 157	
Boende	månad	2 045	2 068	
Korttidsboende SOL				
Kost	dygn	103	104	
Omvårdnad	dygn	1 991	2 013	
Kollo/korttidsvistelse				
Avgift för mat vid korttidsplacering/vistelse barn och ungdom under 16 år	dygn	75	76	
över 16 år	dygn	103	104	
Daglig verksamhet/Dagverksamhet, kost				
LSS-beslut inkl moms		57	57	inkl. moms 64
SOL-beslut exkl moms		57	57	
Gruppboendestäder				
Helpension*	månad	3 282	3 314	3 712
Modifierad helpension 1**	månad	2 231	2 253	2 524
Modifierad helpension 2***	månad	1 740	1 757	1 968
Modifierad helpension 3****	månad	2 789	2 817	3 155
Styckpris middag	styck	67	68	76
Avgift på kaffe	kopp	8	8	9
Avgift på kaffe alternativ 8 kr/kopp	månad	210	212	238
<i>Moms läggs på priset för mat när det gäller LSS beslut.</i>				
El Rödhakevägen	månad	355	359	
El Ösby Skolväg 1 och 3	månad	355	359	
El Värmdö gruppboendestad	månad	246	248	
Prisbasbelopp				
	2017	2016	53,92%/mån 55,39%/mån	
	44 800	44 300	2017	1 991 2 045
			2018	2 013 2 068

* Alla mål

** Alla mål utom lunch måndag-fredag

*** Middag alla dagar och lunch lördag-söndag

**** Lunch och middag alla dagar

Taxor och avgifter inom äldreomsorg 2018

		2017 (kr)	2018 (kr)
Eget boende			
Omvårdnadsavgift vardagar dagtid	månad	562	568
Omvårdnadsavgift heldygn	månad	1 123	1 135
Trygghetslarm	månad	246	248
Förenklat bistånd (service)	timme	251	254
Städning	timme	251	253
Inköp	månad	251	253
Tvätt	månad	251	253
Avgift för utebliven avbokning	tillfälle	251	253
Vårdboende			
Omvårdnadsavgift inkl städ och trygghetslarm	månad	1 991	2 013
Avlösningsplats/korttidsplats			
Omvårdnad	dygn	60	60
Maximal sammanlagd avgift			
	månad	1 991	2 013
Kost:			
I dagvård/dagverksamhet	dag	57	57
I vårdboende	månad	3 126	3 157
I avlösningsplats	dygn	103	104
Matlådor			
	styck	52	52
Avgift för transport till bårhus		Betalas av dödsbo Betalas av dödsbo	
<i>Prisbasbelopp</i>	<i>2017</i>	<i>2016</i>	<i>53,92%/mån</i>
	44 800	44 300	2017
			2018
			1 991
			2 013

Taxor och avgifter inom IFO, individ- och familjeomsorgen 2018

IFO , individ- och familjeomsorgen	2018
Placering i familjehem eller institution kr/månad betalas av föräldrar utifrån förmåga	1 573
Egen avgift vid vuxenplacering kr/dygn	88
Familjerådgivning kr/besök	286
Obligatorisk föräldrautbildning för adoptivföräldrar (kostnad avser per person)	2 200

Taxor och avgifter Alkohollagen, serveringstillstånd 2018

Avgifter Värmdö kommun: Alkohollagen, serveringstillstånd	2018
<i>Ansökningsavgifter</i>	
Nya ansökningar permanenta tillstånd	10 500
Nytt stadigvarande tillstånd (inkl ägarskifte)	4 700
Ändrade ägarförhållanden i bolag	4 700
Permanent utökad serveringstid	4 700
Tillfälligt utökning av tider, ytor m.m	800
Öppethållande efter kl. 01.00	1 200
Tillfälligt tillstånd för allmänheten	3000-5500
Tillfälligt tillstånd för slutna sällskap	800
<i>Avgifter för kunskapsprov</i>	
Stadigvarande verksamhet till allmänheten samt catering för slutna sällskap	1 500
Tillfällig verksamhet till allmänheten samt stadigvarande servering slutna sällskap	800
Tillfällig servering till slutna sällskap	500
Pausservering och provsmakning	500
<i>Tillfälligt tillstånd till allmänhet</i>	
7 dagar i följd på samma plats (ansökan för längre period – nyansökn. avgift)	5 500
Tre dagar i följd på samma plats	4 000
En dag	3 000
Paustillstånd vid konsert/revy o. liknande	4 200
<i>Tillsynsavgifter, anmälning om ändring</i>	
Anmälan om ändrade ägarförhållanden och personer med betydande inflytande	4 700
Påminnelseavgift restaurangrapport	700
<i>Tillsynsavgift försäljning öl</i>	
Helårsöppna försäljnings/serveringsställen	1 900
<i>Tillsynsavgift tobak</i>	
Enbart tobak	1 700
Nikotinläkemedel	1 500
Försäljning av två olika av ovanstående varuslag	2 000
Försäljning av folköl, tobak och receptfria läkemedel inklusive nikotinläkemedel	2 400
<i>Årlig tillsynsavgift</i>	
Fast avgift, inre tillsyn, allmänheten	2 600
Fast avgift, slutna sällskap	2 600
<i>Timavgift</i>	
Extra tillsyn utöver ordinarie årsavgift	800
<i>Rörlig del av tillsynsavgift</i>	
Den rörliga delen av tillsynsavgiften debiteras utifrån verksamhetens årsomsättning. Årsomsättningen redovisas av tillståndshavaren i en årlig restaurangrapport.	
0-10 000 0 0 0	0
10 000-100 000	2 000
100 001-250 000	3 000
250 001-500 000	5 000
500 001-750 000	8 000
750 001-1000 000	10 000
1 000 001-1 500 000	12 000
1 500 001-2 000 000	14 000
2 000 001-3 000 000	16 000
3 001 000-4 000 000	18 000
4 000 001-5 000 000	20 000
> 5 000 001	20 000

Taxor och avgifter för måltider - pedagogisk, skola och äldreomsorg 2018

Pedagogisk måltid

	2017	2018
förskola, gruppboende och daglig verksamhet	18 kr	18 kr
skola och äldreboende	23 kr	23 kr

Personal vid förskola, skola, äldreomsorg, gruppboende och daglig verksamhet som äter tillsammans med barn/elever/brukare under sin arbetstid äter en pedagogisk måltid. En sådan måltid beskattas inte.

Övriga måltider

Skola:

	2017	2018
Lunch		
Personal	55 kr	55 kr
Övriga gäster	55 kr	70 kr

Äldreomsorg:

	2017	2018
Frukost	25 kr	25 kr
Lunch/middag		
Personal	55 kr	55 kr
Gäst pensionär	65 kr	65 kr
Övriga gäster	70 kr	70 kr
Sallad enbart		
liten	20 kr	20 kr
stor	35 kr	35 kr
Matlåda		
Gäst pensionär	52 kr	52 kr
Övriga gäster	57 kr	57 kr
Läsk, lättöl	15 kr	15 kr
Kaffe	15 kr	15 kr
Kaka	15 kr	15 kr
Smörgås	20 kr	20 kr

I samtliga avgifter ingår moms.

Taxor och avgifter Maxtaxa barnomsorg 2018

enligt Skolverket

Förskola och förskolebarn i familjedaghem

Barn 1	1 362 kr	dock högst 3 % av inkomsten
Barn 2	908 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 3	454 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

30 % avdrag på avgiften för 3-5 åringar Allmän förskola
fr.o.m 1 augusti det år barnet fyller 3 år

Fritidshem och skolbarn i familjedaghem

Barn 1	908 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 2	454 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 3	454 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

Fritidsklubb

Barn 1	588 kr	dock högst 2 % av inkomsten
Barn 2	454 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 3	454 kr	dock högst 1 % av inkomsten
Barn 4	ingen avgift	

Avgiften för förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg räknas utifrån hushållets avgiftsgrundande inkomst. I januari 2017 kommer denna summa höjas till 45 390 kr per månad. (en höjning med 1 630 kr jämfört med 2016)

Som barn 1 räknas det yngsta placerade barnet.

Avgift debiteras 12 månader/år

Taxor och avgifter för kultur- och fritid 2018

Idrotts- och fritidsanläggningar - taxor för uthyrning

kronor per timme	Bidragsberättigad förening		Övriga föreningar och kommunala enheter	Privat
	till och med 19 år*	Senior		
Gräsplan - natur/konst				
11-manna	50	185	320	500
Vintertaxa 11-manna 1 dec-31 mars	350	350	700	1 500
5 och 7-manna	30	75	150	350
Friidrott	50	185	320	500
Grusplan				
11-manna	20	50	100	210
5 och 7-manna	15	30	50	100
Gymnastiksal	30	60	100	250
Sporthallar				
A-hall	40	120	180	450
B och C-hall	30	60	100	250
Motionslokal	20	40	100	250
Teorisal	20	40	100	210
Omklädning enbart	20	40	60	80
Ishall / bandybana				
högsäsong - ishall vecka 38-12 och bandybana vecka 44-10	70	240	400	1 300
för- och eftersäsong	900	900	900	900
Isyta under tak				
högsäsong vecka 44-10	60	200	350	500
för- och eftersäsong	600	600	600	600
Grisslinge havsbad				
gräsyta	15	30	50	100

* Även pensionärsföreningar ingår i denna kategori.

Ljud-och ljusanläggning hyrs ut till skolor och föreningar för 300 kr/tillfälle.

Kultur- och samlingslokaler - taxor för uthyrning

Kategori 1: Bidragsberättigade föreningar och organisationer i Värmdö kommun med verksamhet för barn och ungdom till och med 19 år samt pensionärsföreningar. Kulturprogram för barn och ungdom som arrangeras av kulturenheten. Arrangemang med elever som anordnas av kommunens skolor.

Kategori 2: Bidragsberättigade föreningar, organisationer och studieförbund i Värmdö kommun.

Kategori 3: Övriga föreningar samt nämnder och kommunala enheter i Värmdö kommun.

Kategori 4: Företag samt privatpersoner. Föreningar som inte är verksamma i Värmdö kommun.

Lokal	pris i kronor per timme			
	Kategori 1	Kategori 2	Kategori 3	Kategori 4
Gustavsbergsteatern				
Salong + foajé**				
vardag 8-17	80*	180*	550*	850*
kväll och helg	80*	180*	750*	1 100*
Foajé enbart (bokas via handläggare)				
vardag 8-17	30*	100*	300*	400*
kväll och helg	30*	100*	500*	800*
Kristallsalen	40*	80*	150*	300*
Balettsalen	30*	60*	100*	200*
Skollokaler				
Matsalar	40	80	150	300
Specialsalar	20	60	100	210
Lektionssalar	20	40	60	150
Musikens hus				
Stora salen	40	80	150	300
Lilla salen	20	60	100	210
Foajén	20	60	100	210
Gustavsgården				
Samlingslokalen	40	80	150	300
Övriga rum	20	40	60	150
Övriga möteslokaler				
Ekvallen	20	60	100	210
Stavsnäs bygdegård	40	60	150	300
Axel-Sjöberggrummet i Runda huset***	20	40	60	150
Ungkulturhuset Gurraberg ****				
biograf /seminarielokal	20	60	100	210
konferensrum (max 10 pers)	20	40	60	150
konstateljé - bild/keramik	40	80	150	300
textil/hobby	20	60	100	210
replokal musik	40	80	150	-
teaterlokal - black box	40	80	150	300
dansstudio	40	80	150	300
kök	20	60	100	210
café/scen	40	100	300	400

* Vid arrangemang i Gustavsbergsteatern tillkommer kostnad för vaktmästare med 230 kr/tim vardagar fram till kl 17 och övrig tid med 400 kr/tim. För ljud/ljustekniker debiteras 400 kr/tim.

** Kultur- och fritidsnämnden äger, vid tjänstekoncession, rätt att göra avsteg från beslutad taxa.

*** Ingen lokalhyra utgår vid borgerlig vigsel.

**** Uthyrning av Ungkulturhuset Gurraberg, som sker under andra tider än ordinarie öppettider och som kräver personal, debiteras faktisk personalkostnad.

Värmdö kulturskola - elevavgifter

belopp i kr	avgift per termin
Terminskurser	
Ämnesundervisning	1 250 kr
Ensemble/kör enbart	410 kr
Ensemble/kör utöver ämnesundervisning	110 kr
Instrumenthyra	310 kr
Övriga avgifter	
Workshop 2 timmar - avgift per tillfälle	100 kr
Dagläger - avgift per dag	250 kr

Syskonrabatter ges från tredje barnet.

Gustavsbergs Konsthall

Workshops/motsvarande aktiviteter (kr/person/tillfälle)	50 kr
Visningar för skolor	0 kr
Visning för privata sällskap (per tillfälle vardag/helg)	1500 kr/2500 kr

Ungkulturhuset Gurraberg

Aktiviteter (workshops, kortkurser m.m. beroende på utformning och längd)	20-100 kr
--	-----------

Värmdö bibliotek

Förändringar jämfört med föregående år är slopad avgift för hyra av filmer. Även meddelandavgift för lärare, förskolelärare och dagbarnvårdare tas bort.

Beställningsavgifter

- Reservation av media: 10 kr (se avvikelser för fjärrlån)
- Fjärrlån: 20 kr
- Utlandsbeställning och kopior från universitet och högskola: självkostnadsavgift

Undantagna från beställningsavgift är barn och ungdomar under 18 år. Vid beställning av talböcker utgår ingen beställningsavgift.

Förseningsavgifter

- Hyrfilm: 10 kr per försenad dag
- 14-dagars-lån: 5 kr per försenad dag
- Övriga medier: 10 kr per media och påbörjad vecka (inkl tidskrifter, TV- och datorspel)
- Räkningsutskick: 25 kr

- Maxavgift: 350 kr

Barn och ungdomar under 18 år betalar ingen förseningsavgift. Likaså lärare, förskolor och dagbarnvårdare. Vid försening av talböcker utgår ingen förseningsavgift.

Ersättningsavgifter

- Barnmedia: 150 kr
- Vuxenmedia allmänt: 250 kr
- Pocket: 75 kr
- Tidskrifter: 75 kr
- CD-skiva: 200 kr
- DVD och TV/datorspel: 600 kr
- Förlorat lånekort: 20 kr (Barn och ungdomar under 18 år får två lånekort gratis, därefter betalas en avgift 20 kr.)

Barn och ungdomar under 18 år och lärare/förskolelärare betalar inga ersättningsavgifter (undantag för TV- och datorspel).

Övriga avgifter

- Kopia A4: 2 kr/sida (dubbelsidigt 4 kr) Barn och ungdomar under 18 kopierar fem sidor gratis.
- Utskrifter: 2 kr per sida
- Kopia A3: 5 kr/sida (dubbelsidigt 10 kr)
- Påsar: 2 kr
- Författarbesök och andra program: maxavgift 50 kr

Kultur övrigt

Familjeföreställning

70 kr per biljett vuxen och 30 kr per biljett barn

Antikvariska utlåtan

Taxa för antikvariska utlåtan, som en service till bla mäklare, 750 kr per utlåtande.

Bildarkiv – prislista för bildförmedling

Samtliga priser anges exklusive moms.

Expeditionsavgift och leveranssätt

För alla beställningar tillkommer en expeditionsavgift om 100 kr per beställning.

Bilder levereras endast i digital form, i första hand med e-post. Önskas bilderna levererade på CD-skiva tillkommer en kostnad på 50 kr.

Lågupplösta bildfiler 70 kr/bild

Avser bilder lämpliga för digital visning, endast för privat bruk och inte för publicering.

Grundpris för högupplösta bildfiler

Lågupplösta bilder som publiceras måste ovillkorligen redovisas och debiteras som högupplöst bild.

Ett grundpris debiteras för alla levererade bilder.

1:a bilden	300 kr
2:a bilden	250 kr
3:e bilden och fler	175 kr

Bilderna får därefter endast användas för privat bruk, som arbetsmaterial eller för publicering i uppsatser (inte utgivna på förlag).

Ska bilderna publiceras eller offentliggöras på annat sätt se *Bilder för publicering* nedan.

Bilder för publicering

Pris är för ett användningstillfälle i max ett år. Eventuellt redan debiterat grundpris dras av från dessa priser.

Redaktionell användning: böcker, tidskrifter och tidningar, TV och hemsidor, offentlig utsmyckning samt icke-kommersiella utställningar.

1-5:e bilden	1 000 kr/bild
6-10:e bilden	800 kr/bild
11:e bilden och fler	600 kr/bild

Annonser, reklambroschyrer och -affischer, företagskataloger och kundtidningar:

2 000 kr/bild

För övrig användning kontakta kulturenheten för offert.

Övrigt

Mer omfattande bildsökningar enligt överenskommelse 700 kr/tim

Taxor och avgifter karttaxa 2018

Den som nyttjar tjänster av Kart- och GIS-gruppen betalar avgifter i den omfattning som framgår av denna taxa i den mån annan taxa inte är tillämplig.

Utförande av arbete och produktinnehåll finns beskrivet i diverse informationsblad.

Tillämpning

Denna taxa ska tillämpas för åtgärder utförda efter 2017-01-01.

Uppdrag enligt denna taxa utförs i tillämpliga delar i enlighet med föreskrifter och anvisningar i "Handbok till Mätningenskungörelsen" (HMK).

Betalningsskyldighet

Avgiftsskyldighet föreligger för åtgärder:

- a) enligt plan- och bygglagen (SFS 2010:900)
- b) av annan art som Kart- och GIS-enheten utför enligt beställning.

Betalningsskyldig är beställare av uppdrag enligt denna taxa. Betalning för utfört uppdrag ska erläggas av beställaren, såvida inte annat betalningsansvar styrkts vid beställningen. Betalas inte avgiften inom på räkningen föreskriven tid, utgår dröjsmålsränta enligt av kommunfullmäktige antagna regler för kravverksamhet.

Ersättningsnorm

Uppdrag debiteras såsom sakersättning och/eller tidsersättning i enlighet med denna taxa.

Med sakersättning avses fast ersättning för uppdraget som helhet eller summan av fasta å-priser för olika delåtgärder. Med tidsersättning avses debitering per timme för i uppdraget medverkande personal och utrustning.

Kart- och GIS-enheten äger rätt att för särskilda uppdrag träffa avtal om annan debiteringsnorm. Avtalade priser ska grundas på uppskattad resursåtgång och denna taxa med den avvikelse som kan föranledas av uppdragets storlek och karaktär.

Årlig justering

Kommunfullmäktige ska årligen pröva frågan om justering av beloppen enligt denna taxa med hänsyn till inträffade förändringar i lönekostnader m.m.

Särskild ersättning

Utförs arbete utom ordinarie arbetstid, används dyrbarare utrustning eller är materialåtgången större än vanligt eller är annars kostnaderna högre än normalt, till exempel om fältarbetet på beställarens begäran utförs under förhållanden som medför exceptionellt merarbete, utgår särskilda avgifter.

Moms

Alla prisuppgifter i taxan anges i svenska kronor (Kr). Vissa avgifter är momspliktiga. Momsen är 6 eller 25 %, vilket anges i respektive tabell. Andra avgifter är momsbefriade.

Grundprincip för avgifter

Enligt SKL beräknas avgifter för tillfälligt nyttjande av digital geografisk information enligt grundprincipen;

$$\text{avgift} = \text{mPBB} \times \text{F} \times \text{N}$$

där;

mPBB = milliprisbasbelopp (en tusendels prisbasbelopp), för närvarande 44,3 (ett prisbasbelopp är år 2016 44 300 kr).

F = faktor (mättnings- eller kartfaktor), framtagen av SKL

N = justeringsfaktor, bestäms av kommunfullmäktige, för närvarande 1,0

Kartavgift beräknas efter markarea.

Avgiften kan också tas ut genom tidsersättning enligt fastställd timtaxa. Vid tidsersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme. Vid tidsersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Samverkansavtal

Samverkansavtal kan upprättas mellan kommunen och mätkonsult. Det innebär att fria uttag mot att mätleverans kan göras. Kontakta kart- och GIS-enheten vid intresse.

Nyttjanderättsavtal

Nyttjanderättsavtal kan upprättas mellan kommunen och annan part. Det innebär att uttag och nyttjande av data kan ske enligt överenskommet avtal. Kontakta kart- och GIS-enheten vid intresse.

Nybyggnadskarta

Kostnad och leveransformat

För nybyggnadskarta för fastigheter upp till 4 500 kvm gäller:

Typ av karta	Kr (momsbefriad)
Nybyggnadskarta. Levereras som pdf, dwg och utskriven på papper.	8 800
Förenklad nybyggnadskarta. Levereras som pdf eller utskriven på papper, A3. Om kartan önskas levererad som dwg tillkommer en kostnad enligt utdrag ur primärkartan som dwg.	1 000

För större fastigheter gäller tidsdebitering alternativt överenskommelse om fast pris. Vid beställning av nybyggnadskarta för flera närliggande fastigheter kan ett enhetspris överenskommas.

Utdrag ur primärkarta

Kostnad och leveransformat

Leverans i DWG eller TOP-format:

Innehåll i primärkarta	Informationsandel i %	KF	Kr/ha inkl 6 % moms
Fastighetsinformation (gränser och fastighetsbeteckningar)	30	9	424
Byggnader och övriga topografiska objekt	30	9	424
Vägar	20	6	282
Höjdinformation (höjdkurvor 0,5m)	20	6	282
All information	100	30	1410

Lägsta kostnad för utdrag ur primärkartan är 370 kr.

Prisreducering lämnas vid stora arealer:

1-10 ha 0%

10-20 ha 20%

20-30 ha 30%

30-40 ha 40%

>40 ha enligt offert

Leverans på papper eller PDF-format:

Utskrift (normal skala 1:1000)	Kr, inkl 6 % moms
Utskrift på papper, A4 eller A3	370
Utskrift på papper, A2, A1 eller A0	425
PDF	370

Nyttjanderätt

Värmdö kommun har upphovsrätten till levererad information. Nyttjanderätten är begränsad att gälla enbart för i beställningen angivet projekt och ändamål. Beställaren får inte sprida informationen vidare. Dock får informationen lämnas ut till uppdragsgivare/konsult som beställt arbete/anlitas av nyttjaren för aktuellt projekt.

Ansvar

Informationen ur databasen levereras i befintligt skick. Ålder och ajourhållning av kartan varierar i olika områden.

Karta för enskilt avlopp

Kostnad och leveransformat

Karta för enskilt avlopp	Kr, inkl 6 % moms
Utskrift på papper, A3 eller som PDF	550

Om kartan önskas levererad som dwg tillkommer en kostnad enligt utdrag ur primärkartan som dwg.

Tomtkarta

Leveransformat

Tomtkartan levereras som pdf-fil eller i pappersformat.

Kostnad

Tomtkarta	Kr, inkl 6 % moms
Uttag av tomtkarta själv via kommunens webb-karta	Kostnadsfritt
Utskrift på papper, A3 eller som PDF	318

Flygbild

Leveransformat

Flygfoton levereras som digital fil i TIFF eller JPG-format. De kan också levereras som utskrift på papper.

Kostnad

	KF	kr, inkl 6 % moms
Kommersiellt bruk (digital bild)	25	1175
Privat bruk (digital bild)	6	282
Privat bruk (utskrift A4 eller A3)		95

Lägsta kostnad för flygfoton är 370 kr/ leverans.

Ortofoto

Leveransformat

Ortofoto levereras som digital fil i TIFF eller JPG-format.

Ortofoton från 2014: 1 fil = 100 ha (1000 m x 1000 m på marken).

Ortofoton från 2011: 1 fil = 4 ha (200 m x 200 m på marken).

Kostnad

Ortofoton från 2014 säljs i bladindelning motsvarande 1000 m x 1000 m på marken

Ortofoton från 2011 säljs i bladindelning motsvarande 200 m x 200 m på marken.

	Kr/fil, inkl 6 % moms
Ortofoto från 2014	470
Ortofoto från 2011	20

Lägsta kostnad för ortofoton är 370 kr/leverans.

Laserdata

Leveransformat

Laserdata levereras som LAS-fil vilket innehåller komplett data, eller som XYZ-fil där datat filtrerats ner på marknivå. Datat levereras i filer som motsvarar en yta på 200 x 200 m.

Kostnad

	Kr/fil, inkl 6 % moms
XYZ-filer, kostnad per fil	940
LAS-filer, kostnad per fil	940

Prisreducering lämnas vid stora arealer:

1-10 ha 0%

10-20 ha 20%

20-30 ha 30%

30-40 ha 40%

>40 ha enligt offert

Lägeskontroll

Kostnad

Huvudbyggnad nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	Kr, inkl 25 % moms
<199 m ²	75	4 150
200-499 m ²	90	4 985
500-999 m ²	110	6 090
1 000-1 999 m ²	130	7 200
2 000-2 999 m ²	150	8 305
>3 000 m ²	170	9 415
Tillägg per punkt utöver 4	2	110

Komplementbyggnad – nybyggnad garage/uthus till en- och tvåbostadshus (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	Kr, inkl 25 % moms
<199 m ²	40	2 215
Tillägg per punkt utöver 4	1	55

Tillbyggnader – nybyggnad (4 punkter)	Mättningsfaktor (MF)	Kr, inkl 25 % moms
<199 m ²	40	2 215
200-1 000 m ²	80	4 430
Tillägg per punkt utöver 4	2	110

Gränsutvisning

Kostnad

Gränsutvisning för fastigheter upp till 4000 kvm	Kr, inkl 25 % moms
Startavgift	4 375
Per punkt	625

Vid större fastigheter samt när många punkter påvisas kan ett enhetspris överenskommas alternativt överenskommelse om tidsdebitering.

Koordinatförteckning

Leveransformat

Enligt överenskommelse.

Kostnad

Stompunkt eller annan koordinatsatt punkt	Kr, momsbefriad
Per punkt	214

Det är enligt lag förbjudet att rubba eller förstöra stompunkter och gränspunkter. Om kommunen måste återställa en förstörd stompunkt tas en avgift ut.

Generell tidsersättning

Tidsersättning debiteras efter total tidsåtgång.

För varje påbörjad halvtimme utgör ersättningen hälften av ersättningen för hel timme.

Kostnad

	Kr, inkl 25 % moms
Tidsersättning fält, inklusive ersättning för mätinstrument och transportmedel	1 500
Tidsersättning kontorsarbete	1 060

Taxor och avgifter Plantaxa 2018

I varje kommun ska det finnas en byggnadsnämnd enligt 12 kap 1 § plan och bygglagen (2010:900) (PBL). I Värmdö kommun har byggnadsnämndens uppgifter fördelats mellan kommunstyrelsen samt bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Kommunstyrelsen ansvarar för planering av mark och vatten och ska se till att bostadsbyggande främjas. Kommunstyrelsen kan vidaredelegera beslut om t ex planbesked och framtagande av detaljplaner till ett utskott.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden fullgör kommunens uppgifter enligt PBL avseende lov, tillstånd och tillsyn.

Självkostnadsprincipen

Kommunala taxor inom PBLs verksamhetsområde regleras i 12 kap 10 § PBL. Det anges att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl a prop 1993/94:188 s 85).

Kostnader för upprättande av tjänsteskrivelser till politiska nämnder omfattas inte av taxebestämmelserna.

Likställighetsprincipen

PBL innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller hur de totala kostnaderna ska fördelas på avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget inom kommunal verksamhet är däremot den s k likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap 2 § KomL.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop 1993/94:188 s 87 och Petersén m fl s 65-66).

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom kommunstyrelsens samt bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens ansvarsområde finns i 12 kap PBL. Där anges i 8 § att byggnadsnämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,

2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. expediering och kungörelse enligt 9 kap. 41–41 b §§, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Kommunstyrelsen eller dess delegat får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan bygglovspliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Kommunstyrelsens samt bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens obligatoriska rådgivningsverksamhet och allmänna övervakningsverksamhet bör vara skattefinansierad (prop 2009/10:170 s 351 f.).

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Det är kommunfullmäktige som ska fatta beslut om grunderna hur avgifterna ska beräknas enligt 12 kap 10 § PBL. Om kommunen väljer att inte avgiftsbelägga viss prövning innebär det att den verksamheten i princip får skattefinansieras.

Den föreslagna taxan hänvisar till milliprisbasbelopp, som utgör tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Kommunens beslut behöver inte vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Viktigt är att nämndens delegationsordning anpassas till gällande regler.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda bör beslut om planavgift innehålla uppgifter om:

- Vilka bestämmelser som ligger till grund för att avgiften har debiterats.
- Hur stor avgift som debiteras.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i § 22-28 förvaltningslagen).
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner kommunstyrelsen att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller sänkning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Kommunstyrelsens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar kommunstyrelsen om skälig avgift grundad på tidsersättning.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgift inom den förfallodag som anges i fakturan utgår dröjsmålsränta enligt räntelagen (1975:635) från förfallodagen tills betalning sker. Avgifter kan tas ut i förskott.

Uttagen avgift för avslagsbeslut återbetalas om beslutet upphävs.

Överklagande av avgiftsbeslut i enskilda fall

Varje beslut om debitering ska förses med en information om hur man överklagar. En kommunal nämnds beslut om påförande av avgift i enskilda fall överklagas enligt 13 kap 3 § PBL hos länsstyrelsen. Den som vill överklaga ska ge in handlingarna till kommunstyrelsen inom tre veckor från den dag denne fick del av beslutet. Överklagandet i det enskilda ärendet kan avse hur avgiften räknats ut men inte den grundtaxa som fastställts av kommunfullmäktige, vilket i så fall får överklagas i särskild ordning.

Justeringsfaktor

Planavgift tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB). Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. Faktor N föreslås i detta underlag utgöras av siffran 0,8 (om kommunen har färre invånare än 20 000), 1,2 (om kommunen har fler invånare än 50 000) och 1 för kommuner med invånarantal däremellan. Kommunfullmäktige kan besluta att faktor N ska vara lägre eller högre, och kan grunda sitt beslut på invånarantal eller på andra faktorer, t ex Sveriges Kommuner och Landstings kommungruppsindelning, dock alltid med beaktande av självkostnadsprincipen.

Tidersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (d.v.s. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan tidersättning tas ut. Total debiterbar arbetstid är 1 200 – 1 400 årsarbetstimmar. I timkostnaden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

För Värmdö kommun är timavgiften 1 200 kr/timme.

Avräkning

Om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda planavgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att bygglovets som planavgiften baseras på har upphört att gälla.

Ränta utgår inte på belopp som återbetalas. Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt preskriptionslagen.

Planbesked

På begäran av någon som avser att vidta en åtgärd som kan förutsätta att en detaljplan antas, ändras eller upphävs eller att områdesbestämmelser ändras eller upphävs, ska kommunen i ett planbesked redovisa sin avsikt i frågan om att inleda en sådan planläggning.

En begäran om planbesked ska vara skriftlig och innehålla en beskrivning av det huvudsakliga ändamålet med den avsedda åtgärden och en karta som visar det område som berörs. Om åtgärden avser ett byggnadsverk, ska begäran också innehålla en beskrivning av byggnadsverkets karaktär och ungefärliga omfattning.

När kommunen har fått en begäran om planbesked som uppfyller kraven ovan ska kommunen ge sitt planbesked inom fyra månader, om kommunen och den som har gjort begäran inte kommer överens om något annat.

Av planbeskedet ska det framgå om kommunen avser att inleda en planläggning. Om kommunen avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange den tidpunkt då planläggningen enligt kommunens bedömning kommer att ha lett fram till ett slutligt beslut om att anta, ändra eller upphäva en detaljplan eller ändra eller upphäva områdesbestämmelser. Om kommunen inte avser att inleda en planläggning, ska kommunen i planbeskedet ange skälen för det.

Planbesked - ärendekategorier

Enkel åtgärd

Med enkel åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

1. Mindre projekt av enklare karaktär: ny- eller tillbyggnad av bostadshus omfattande högst två lägenheter eller ny- eller tillbyggnad av verksamheter upp till totalt 250 kvm bruttoarea eller övriga projekt med en markarea om högst 2 000 kvm eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
2. Projektet ligger inom eller i direkt anslutning till detaljplanerad markanvändning av samma karaktär.

- Eventuellt planarbete kan antas vara möjligt att genomföra med begränsat planförfarande.

Medelstor åtgärd

Med medelstor åtgärd avses projekt som inte uppfyller något av kriterier för enkel åtgärd eller som inte uppfyller något av kriterierna för stor åtgärd.

Stor åtgärd

Med stor åtgärd avses projekt som uppfyller något av följande kriterier:

- Projekt av större omfattning: bostadsprojekt omfattande mer än 100 lägenheter eller verksamhetsprojekt omfattande mer än 5 000 kvm bruttoarea eller övriga projekt omfattande mer än 20 000 kvm markarea eller ändrad markanvändning till något av ovanstående.
- Ärenden som kan antas innebära betydande miljöpåverkan.

Tabell 1p – Planbesked

Avgift tas ut både för positiva och negativa beslut. När handläggning av ärende har påbörjats tas avgift ut även vid återkallande av ansökan.

Åtgärdens art	Formel	Beräkning	Exempel för avgift, mPBB = 44,8 ¹
Enkel	200 * mPBB	200*44,8	8 960 kr
Medelstor	400 * mPBB eller tidsdebitering, dock minst 200 * mPBB	400*44,8	17 920 kr
Stor	700 * mPBB eller tidsdebitering dock minst 200 * mPBB	700*44,8	31 360 kr

Planavgift

Kommunen strävar i första hand efter att teckna planavtal med exploatörer för att specificera betalningsvillkor och parternas övriga åtaganden. Inom stora planområden är alla fastighetsägare och föreningar potentiella intressenter. Att teckna planavtal med många intressenter är inte praktiskt genomförbart varför kommunen i dessa fall väljer att ta ut plankostnaden i efterskott s k planavgift, som tas ut efter att bygglov har beviljats.

Planavgift kan endast tas ut för ärenden som berör planer upprättade med stöd av PBL.

Kommunstyrelsen får ta ut en planavgift för att täcka programkostnader och kostnader för andra åtgärder som behövs för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser. Det krävs dock att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad och den fastighet som bygglovet avser har nytta

¹ Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kr.

av planen eller områdesbestämmelserna. Detta gäller även om det är anläggningar som kräver bygglov.

Avgiften för en viss åtgärd debiteras enligt de tabeller som hör till taxan. Avgifterna beräknas som en funktion av milliprisbasbeloppet, d v s en tusendel av för året gällande prisbasbelopp samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver.

Planavgift kan tas ut i förskott och slutregleras vid beslut om att planen antas, ändras eller upphävs. För plan där avgift inte slutreglerats vid beslut om antagande tas planavgift ut efter att bygglov har beviljats. I planer som annan än kommunen helt eller delvis har utfört och bekostat, t ex på grund av ett exploateringsavtal eller plankostnadsavtal, reduceras planavgiften i motsvarande grad.

Vid ändring av en del av äldre detaljplan (byggnadsplaner och stadsplaner antagna före 1 juli 1987) tas planavgift ut inom det område som ändras.

Planavgift tas inte ut om bygglov har lämnats vid tidsbegränsat bygglov (9 kap 33 § PBL) eller i strid mot plan (9 kap 31 § PBL). Planavgift debiteras dock om det lämnade bygglovet medges med mindre avvikelser från planen (tolkningsutrymme).

Planavgift baseras på åtgärdens sammanlagda bruttoarea (BTA) och öppenarea (OPA). För enbostadshus och tillbyggnader tillämpas enhetstaxa oberoende av area.

För bygglovspliktiga anläggningar eftersträvas planavtal med intressenter för att reglera betalningsvillkoren och parternas åtaganden. När planavtal inte tecknats kan planavgift baseras på tidsersättning eller taxa.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

mPPB

Milliprisbasbelopp, justeras årligen, för 2017 gäller 44,8

Np

Justeringsfaktor planavgift = 1,0

OF

Objektfaktor, baseras på summan av bruttoarea (BTA) och öppenarea (OPA)

Tidsersättning

1 200 kr/timme

PF

Planfaktor

Grundprincip för beräkning av avgift: $mPPB \cdot OF \cdot PF \cdot Np$.

Nybyggnad

Uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad enbostadshus

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. För tillbyggnad som överstiger 100 % av befintliga byggnadens area tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Tillbyggnad övriga byggnader och anläggningar

Ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym. För tillbyggnad som överstiger 50 % av befintliga byggnadens eller anläggningens area tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Ombyggnad Ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring En eller flera åtgärder som ändrar byggnadens konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger. Vid definition av byggnadshöjd, slutningsvåning, källare m m ska beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

För bygglovspliktiga anläggningar, t ex parkeringsplatser, småbåtshamnar och materialgårdar beräknas avgiften på anläggningens utbredning på marken. Avgift för skylt, mur och plank baseras på anläggningens fasadyta.

Avgiften kan också tas ut genom tidsersättning enligt fastställd timtaxa (1 200 kr/tim). Vid tidsersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme. Vid tidsersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Exempel på planavgifter för olika åtgärder:

Åtgärd	Tabell	Formel Beräkning	Avgift kr då mPBB = 44,8 ²
Nybyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad oberoende av area.	3.1p	mPBB*PF ₁ *N 44,8*1200*1	53 760
Tillbyggnad av enbostadshus och komplementbyggnad inom 5 år från det datum bygglov för nybyggnad av enbostadshuset har beviljats. Detta under förutsättning att planavgift för nybyggnad av enbostadshus har erlagts.	3.1p		Ingen avgift
Tillbyggnad av enbostadshus om 120 kvm med 100 kvm.	3.1p	mPBB* PF ₁ *N 44,8*600*1	26 880
Nybyggnad av komplementbyggnad om 30 kvm.	3.1p	mPBB*PF ₁ *N 44,8*250*1	11 200
Tillbyggnad av enbostadshus med 15 kvm.	3.1p	mPBB* PF ₁ *N 44,8*125*1	5 600
Nybyggnad av flerbostadshus om 600 kvm, detaljplan utan program.	2p och 3.2p	mPBB*OF*PF ₂ *N 44,8*20*200*1	179 200
Nybyggnad av handel om 1 500 kvm, detaljplan utan program.	2p och 3.2p	mPBB*OF*PF ₂ *N 44,8*36*200*1	322 560
Nybyggnad av verksamheter, 13 000 kvm, detaljplan med program.	2p och 3.2p	mPBB*OF*PF ₂ *N 44,8*125*220*1	1 232 000

² Prisbasbeloppet för år 2017 är 44 800 kr.

Nyanläggning av småbåtshamn om 900 kvm, detaljplan utan program.	3.3p	mPBB*PF ₃ *1 44,8*3 000*1	134 400
--	------	---	---------

Tabeller

Tabell 2p – Objektsfaktorer (OF), övriga byggnader

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika byggnader beroende på storlek. Formel för planavgift övriga byggnader (förutom enbostadshus, se tabell 3.1p):

$mPBB \times OF \times PF \times Np$

Byggnader	
Area kvm = BTA + OPA	OF
0-20	1
21-40	2
41-60	3
61-129	6
130-199	8
200-299	10
300-499	14
500-799	20
800-1199	26
1 200-1 999	36
2 000-2 999	46
3 000-3 999	56
4 000-4 999	64
5 000-5 999	72
6 000-7 999	88
8 000-9 999	100
10 000-14 999	125
15 000-24 999	170
25 000-49 999	235
50 000-100 000	400
Därutöver (exempel: 101 000 kvm=405, 102 000 kvm=410)	+ 5/1000 m ²

Tabell 3.1p – Planfaktor för enbostadshus och komplementbyggnad (PF₁)

Formel för planavgift: $mPBB * PF_1 * N_p$

För nybyggnad av enbostadshus gäller enhetstaxa oberoende av husets storlek.

För stor tillbyggnad eller ändring som överstiger 100 % av byggnadens befintliga area (BTA+OPA) tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Med tillbyggnad avses tillkommande area om 50 – 100 % av byggnadens befintliga area.

Med mindre tillbyggnad och ändring avses tillkommande area som understiger 50 % av byggnadens befintliga area men överstiger 15 kvm (BTA+OPA).

Med mycket liten tillbyggnad och ändring avses tillkommande area om högst 15 kvm (BTA+OPA).

Befrielse från ytterligare planavgift under 5 år gäller när planavgift för nybyggnad av enbostadshus har erlagts. Tiden räknas från det datum bygglov för nybyggnad av enbostadshus har beviljats.

Planfaktor (PF ₁), nybyggnad, stor tillbyggnad och ändring av enbostadshus med tillhörande komplementbyggnad i samma ansökan		
PF₁ Nybyggnad oberoende av area	PF₁ Stor tillbyggnad som överstiger 100 % av befintlig area	PF₁ Ändring som överstiger 100 % av befintlig area
1200	1200	1200
Planfaktor (PF ₁), tillbyggnad och ändring av enbostadshus		
PF₁ Tillbyggnad och ändring som understiger 100 % av befintlig area men överstiger 50 % av befintlig area	PF₁ Mindre tillbyggnad och ändring som understiger 50 % av befintlig area men överstiger 15 kvm (BTA+OPA)	PF₁ Mycket liten tillbyggnad och ändring om högst 15 kvm (BTA+OPA)
600	250	125
Planfaktor, nybyggnad, tillbyggnad och ändring av komplementbyggnad		

PF₁ Nybyggnad oberoende av area	PF₁ Tillbyggnad och ändring om större än 15 kvm (BTA+OPA)	PF₁ Mycket liten tillbyggnad och ändring om högst 15 kvm (BTA+OPA)
250	250	125

Tabell 3.2p – Planfaktor för övriga byggnader (PF₂)

Formel för planavgift: $mPBB * OF * PF_2 * N_p$

För tillbyggnad eller ändring som överstiger 50 % av befintlig area (BTA+OPA) tillämpas planfaktor som för nybyggnad.

Plantyp	Planfaktor Nybyggnad	PF Tillbyggnad	PF Ändring
Detaljplan exklusive program	200	100	100
Detaljplan inklusive program	220	110	110

Tabell 3.3p – Planfaktor för anläggningar (PF₃)

Formel för planavgift: $mPBB * PF_3 * N_p$

Åtgärd	Nybyggnad	Tillbyggnad	Ändring
Parkeringsplatser, småbåtshamnar, materialgårdar, murar och plank, fasta cisterner, transformatorstationer mm. åtgärder angivna i plan- och byggförordningen 6 kap 1 §.			
Anläggningar med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 15 kvm.	125	125	125
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 60 kvm.	250	250	250
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 100 kvm	500	250	250
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 200 kvm	1000	500	500
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 1 000 kvm	2000	1000	1000
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) upp till 2 000 kvm	3000	1500	1500

Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) över 2000 kvm upp till 10 000 kvm	5000	2500	2500
Anläggning med area (fasadyta för mur, plank mm.) över 10 000 kvm	8000	4000	4000
Enstaka radio- och telemast, torn, vindkraftverk	3000	--	--
Grupp av radio- och telemaster, torn, vindkraftverk (upp till 4 st)	6000	3000	3000
Vindkraftpark, grupp av radio- och telemaster, torn (5 st eller flera)	10 000	5000	5000

Övrigt

Kommunen får ta ut kostnad för kopiering eller utskrift av allmän handling enligt beslut i kommunfullmäktige. Sådan taxa, ”kopiering av allmän handling”, beslutas i särskild ordning.

Avgift för kopiering, utplottning och maskinkostnad får också tas ut för handlingar (digitala och analoga kartor m m), som ska upplåtas med nyttjanderätt. Även sådana avgifter beslutas av kommunfullmäktige.

I de fall moms ska utgå tillkommer denna utöver angivna priser.

Taxor och avgifter Renhållningstaxa 2018

Allmänt

För den renhållning kommunen ansvarar för enligt gällande lagstiftning utgår avgifter enligt denna avfallstaxa, inklusive moms.

Gällande bestämmelser för hantering av hushållsavfall finns i Värmdö kommuns renhållningsordning som innehåller Avfallsföreskrifter för Värmdö kommun.

Avgifterna för hantering av hushållsavfall består av en fast årlig avgift och en rörlig avgift beroende på behållarstorlek och antal hämtningar. Dessutom finns särskilda avgifter för tilläggstjänster.

Avgiftsskyldighet

Avgift ska betalas för den insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall som utförs genom kommunens försorg och i enlighet med föreskrifter som kommunen har meddelat med stöd av 27 kap 4 § miljöbalken. Fastighetsinnehavaren är betalningsansvarig.

Begreppsförklaringar

Avfall

Med avfall avses, enligt Miljöbalken 15 kap 1 § st 1, varje föremål eller ämne som innehavaren gör sig av med eller avser eller är skyldig att göra sig av med.

Behållare

Med behållare avses säck, kärl av plast, latrinbehållare eller någon annan anordning för uppsamling av hushållsavfall.

Elavfall

Elavfall avser sådant hushållsavfall som utgörs av elektriska och elektroniska produkter.

Enbostadshus

En- eller tvåbostadshus med enskild sophämtning.

Farligt avfall

Med farligt avfall menas avfall vilket innehåller ämnen som enligt Avfallsförordningen (SFS 2011:927) räknas som farligt avfall.

Fast avgift företag

Avgift som ska täcka kommunens kostnader för kundservice, avfallsplanering, utveckling, information med mera.

Fast avgift hushåll

Med fast avgift avses avgift som ska bidra till kommunens kostnader för drift- och underhåll av återvinningscentraler samt behandling av avfall som lämnas på centralerna, insamling och

behandling av farligt avfall samt kostnader för kundservice, avfallsplanering och utveckling, information med mera.

Fastighetsinnehavare

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som enligt 1 kap. 5 § fastighetstaxeringslagen (SFS 1979:1152) ska anses som fastighetsägare.

Flerbostadshus

Bostadshus med fler än två bostäder som har gemensam sophämtning.

Grovavfall

Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärl. Exempel på grovavfall är kasserade möbler, cyklar och barnvagnar.

Hushållsavfall

Med hushållsavfall avses, enligt Miljöbalken 15 kap 2 § st 1, avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.

Kompostering

Med kompostering avses biologisk behandling där organiskt avfall bryts ner aerobt (under förbrukning av syre).

Matavfall

Med matavfall avses lättnedbrytbart organiskt avfall som samlas in separat, enligt renhållarens instruktioner, för biologisk behandling.

Restavfall

Det avfall som återstår efter att farligt avfall, grovavfall, elavfall, förpackningar och matavfall har sorterats ut.

Rörlig avgift

Med rörlig avgift avses avgift som ska täcka kommunens kostnader för insamling och behandling av kärl- och säckavfall.

Uppsamlingsplats

Fastighetsinnehavaren i enbostadshus som beviljats rätt att använda gemensam uppsamlingsplats, betalar förutom en grundavgift per hushåll en tömningsavgift för del i uppsamlingsplats enligt denna taxa. Kommunen bestämmer typ och antal behållare efter samråd med fastighetsägarna. På uppsamlingsplatsen kan flera kärl ställas beroende på antalet anslutna hushåll.

Verksamheter

Skolor, förskolor, affärer, restauranger m m som inte utgörs av boende.

Avgifter

Samtliga angivna avgifter i tabellerna nedan anges i svenska kronor (Kr) och är inklusive moms.

Fast avgift

Alla hushåll har en fast årlig avgift.

	Avgift
Enbostadshus, permanentboende och fritidshus. Delar kärl med grannfastighet.	1 099
Flerbostadshus, kostnad per lägenhet. Bostadsrättsföreningar och samfällighetsföreningar med gemensam faktura.	943
Verksamheter och företag.	621

Rörlig avgift

Enbostadshus, fastland

Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling och hämtning inom 1,5 meters avstånd från kärl till bilens stoppställe.

Enbostadshus på fastlandet får soptömning efter behov, sopkärlet och matavfallskärlet körs ut när det ska tömmas. På fastlandet har alla privatkunder möjlighet till varannan veckas hämtning av både matavfall och restavfall med undantag mellan vecka 25–34, då soporna hämtas varje vecka om behovet finns.

Rörlig avgift, källsorterat matavfall

Matavfall sorteras ut i ett brunt kärl (140 l). Matavfallskärl, påsar och påshållare ingår i abonnemanget för enbostadshus. Fast årlig avgift tillkommer.

Avgift per tömning

Kärl	Rörlig avgift	
	Restavfall	Matavfall 140 l
130 l	38	11
190 l	41	11
240 l	51	11
370 l	69	11

Rörlig avgift, kärl osorterat avfall

Restavfall och matavfall läggs osorterat i samma kärl. Fast årlig avgift tillkommer.

Avgift per tömning

Kärl	Rörlig avgift
130 l	49
190 l	54
240 l	64

370 l	86
660 l	158

Uppsamlingsplats, fastland

Uppsamlingsplats

Gemensamma kärl töms vid särskild uppsamlingsplats. Avgifterna inkluderar kärlnkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe. Fast årlig avgift tillkommer.

	Avgift
31 hämtningar, årskostnad/fastighet.	746
Kompostrabatt vid uppsamlingsplats.	-102
Gäller områden med uppsamlingsplats och 31 hämtningar/år.	

Flerbostadshus, fastland

Avgifterna inkluderar kärlnkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe. Fast årlig avgift tillkommer.

Rörlig avgift, källsorterat matavfall

Kärlabonnemang matavfall innebär att matavfall sorteras ut i bruna kärl (140 l).

Avgift per kärl och år.

Kärl	Rörlig avgift restavfallskärl			
	31 ggr/år	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
240 l	1128	1796	3591	-
370 l	1760	3016	5904	9173
660 l	3399	5277	9990	15455

Kärl	Rörlig avgift matavfallskärl			
	31 ggr/år	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
140 l (matavfall)	355	595	1190	1785

Rörlig avgift, kärl osorterat avfall

Kärlabonnemang osorterat avfall innebär att restavfall och matavfall läggs osorterat i samma kärl.

Avgift per kärl och år.

Kärl	Rörlig avgift kärl osorterat						Rörlig avgift, säck
	16 ggr/år	31 ggr/år	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka	5 ggr/vecka	
240 l	-	1492	2355	-	-	-	
370 l	1256	2201	3769	7381	11467	18249	
660 l	2513	4250	6597	12488	19319	30571	

Avgifterna inkluderar säck, säckkostnad, behandling samt hämtning inkl. 10 meter gångväg.

Avgift per säck och år.

Säck	Rörlig avgift		
	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
160 l	1901	4712	5969
240 l	2669	5103	8009

Bottentömmande behållare

Bottentömmande behållare är underjordsbehållare och markbehållare.

Årsavgift = Årskostnad = (fast årlig avgift per lägenhet x antal lägenheter) + (avgift per behållare x antal tömningar). Avgift tömning och behandling av avfall från bottentömmande behållare, exklusive avgift för innersäck.

Rörlig avgift, källsorterat matavfall

Kärlabonnemang matavfall innebär att matavfall sorteras ut i separat behållare.

Schemalagd hämtning

Behållarstorlek	Avgift kronor per tömning	Rörlig avgift,
Behållare upp till 3 m ³	236	
Behållare från 3,1 till 5 m ³	391	

osorterat avfall

Kärlabonnemang osorterat innebär att restavfall och matavfall läggs osorterat i samma behållare.

Behållarstorlek	Avgift kronor per tömning
Behållare upp till 3 m ³	536
Behållare från 3,1 till 5 m ³	892

Bottentömmande behållare, övrigt

	Avgift
Tilläggsavgift för säck	63
Tilläggsavgift vid budning	315

Verksamheter, fastland

Avgifterna inkluderar kärllkostnad, behandling samt hämtning inom 10 m avstånd från kärl till bilens stoppställe. Fast årlig avgift tillkommer.

Rörlig avgift, källsorterat matavfall

Kärlabonnemang matavfall innebär att matavfall sorteras ut i bruna kärl (140 l).

Avgift per kärl och år.

Kärl	Rörlig avgift restavfallskärl			
	31 ggr/år	1	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
Kärl	Rörlig avgift matavfallskärl			
	31 ggr/år	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
140 l (matavfall)	355	595	1190	1785

Rörlig avgift, kärl

osorterat avfall

Kärlabonnemang osorterat avfall innebär att restavfall och matavfall läggs osorterat i samma kärl.

Avgift per kärl och år.

Kärl	Rörlig avgift kärl osorterat					
	16 ggr/år	31 ggr/år	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka	5 ggr/vecka
240 l	-	1492	2355	-	-	-
370 l	1256	2201	3769	7381	11467	18249
660 l	2513	4250	6597	12488	19319	30571

Rörlig avgift, säck

Avgifterna inkluderar säck, säckkostnad, behandling samt hämtning inkl. 10 meter gångväg.

Avgift per säck och år.

Säck	Rörlig avgift		
	1 ggr/vecka	2 ggr/vecka	3 ggr/vecka
160 l	1901	4712	5969
240 l	2669	5103	8009

Bottentömmande behållare

Bottentömmande behållare är underjordsbehållare och markbehållare.

Årsavgift = Årskostnad = (fast årlig avgift per lägenhet x antal lägenheter) + (avgift per behållare x antal tömningar). Avgift tömning och behandling av avfall från bottentömmande behållare, exklusive avgift för innersäck.

Rörlig avgift, källsorterat matavfall

Kärlabonnemang matavfall innebär att matavfall sorteras ut i separat behållare.

Schemalagd hämtning

Behållarstorlek	Avgift kronor per tömning
Behållare upp till 3 m ³	236
Behållare från 3,1 till 5 m ³	391

Rörlig avgift,

osorterat avfall

Kärlabonnemang osorterat innebär att restavfall och matavfall läggs osorterat i samma behållare.

Behållarstorlek	Avgift kronor per tömning
Behållare upp till 3 m ³	536
Behållare från 3,1 till 5 m ³	892

Bottentömmande behållare, övrigt

	Avgift
Tilläggsavgift för säck	63
Tilläggsavgift vid budning	315

Enbostadshus i skärgården, permanentboende och fritidshus

	Avgift
Vid fastighetsgräns/angöringsplats hämtning 19 ggr/år Hämtning vid fastighetsgräns/angöringsplats. Där sjöhämtning tillämpas måste bryggan vara tillräckligt dimensionerad för att renhållaren ska kunna lägga till säkert.	1926
Gemensam behållare och uppsamlingsplats Hämtning 21 ggr/år (kostnad per hushåll) 5 eller flera abonnenter. ³	1205
Delat sopkärl med granne, hämtning 19 ggr < 5 abonnenter Gemensam behållare som delas av max 4 fastighetsägare där man i samförstånd kommit överens om att lägga sitt hushållsavfall i en gemensam behållare. Hämtning vid en fastighetsgräns/angöringsplats.	1205
Komposteringsrabatt (gäller endast skärgård) Frågor om undantag och dispens prövas av bygg-miljö- och hälsoskyddsnämnden enligt 49 § i avfallsföreskrifterna.	-102
Fastlandslämning Fastigheter i område A som saknar fast vägförbindelse, fastigheter i skärgården med svåra hämtförhållanden. Placeringen av den gemensamma uppsamlingsplatsen bestäms i samråd med kommunen.	386

³ Ett gemensamt hämtställe för hushållsavfall från fem eller flera fastighetsägare där man i samförstånd kommer överens om att lägga sitt hushållsavfall i gemensamma behållare. Man kommer överens om placering och gemensam skötsel av behållaren t.ex. snöskottning, sandning, rengöring m.m. enligt föreskrifterna för avfallshantering. Kommunen ser däremot till att storlek och antal behållare dimensioneras efter antalet fastigheter och typ av fastigheter som är anslutna. Kommunen betalar ingen ersättning för platsen där behållaren/behållarna placeras och placeringen av behållaren/behållarna bestäms i samråd med kommunen.

Verksamheter i skärgården

	Avgift
Storkund/verksamheter i skärgården , t ex skärgårdsstiftelsen, restauranger, båtklubbar, hotell, vandrarhem, kursgårdar, café, affärer, kontorsverksamhet, skolor. Kronor per säck.	159

Fastland

	Avgift
Gångvägstillägg Avgift vid dragväg/gångväg, per påbörjat 10-tal meter över 10 meter. Gäller per hämtning.	50
Byte av kärlestorlek (inte till 130 l)	296
Tilläggstjänst, extra säck/kärl Hämtning av extra säck/kärl som sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	135
Tilläggstjänst, extra säck/kärl Hämtning av extra säck/kärl som inte sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	296
Återställande av kärl	201
Hämtning av grovavfall och el-avfall Framkörningsavgift. Sker efter beställning, hämtas vid Fastighetsinfart. Antal kubikmeter tillkommer.	457
Rörlig avgift grovavfall och el-avfall, kronor per kubikmeter.	319

Skärgård

	Kr
Budning, grovavfall upp till 5 m³ Hämtning vid anföringsplats. Bryggan måste vara tillräckligt dimensionerad. Farligt avfall hämtas ej.	3852
Rabatt för gemensam faktura vid uppsamlingsplats Gäller föreningar som är ekonomiskt ansvariga och registrerade hos bolagsverket. Placeringen av den gemensamma uppsamlingsplatsen bestäms i samråd med kommunen (Gäller inte privatpersoner).	-231
Gångvägstillägg Avgift vid dragväg/gångväg, per påbörjat 10-tal meter över 10 meter. Gäller per hämtning.	50
Tilläggstjänst, extra säck/kärl Hämtning av extra säck/kärl som sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	135

Tilläggstjänst, extra säck/kärl Hämtning av extra säck/kärl som inte sker vid ordinarie hämtning. Tömningsavgift tillkommer.	296
	Avgift
Latrinbudning per behållare inom 10 meter från körbar väg/brygga, max 15 kg.	1199
Gångvägstillägg för latrinbudning, påbörjat 10-tal meter utöver 10 meter från körbar väg/brygga.	166

Fastland och skärgård

Övrigt

För särskilda tjänster som inte ryms inom angiven taxa kan samhällsbyggnadsavdelningen sätta en avgift utifrån kostnader. Särskilda tjänster kan t ex tillämpas vid större evenemang. Följande kostnadsposter ingår i avgiften:

	Avgift
Administrativ merkostnad, per gång.	315
Transportkostnad: Beroende på avfallets karaktär och volym. Dock baserat på minst 1 m ³ . Hänsyn tas även till avstånd mellan kommungräns och behandlingsanläggning.	
Behandlingskostnad: Baserat på verklig behandlingskostnad.	

Taxor och avgifter Slamtaxa 2018

För den renhållning kommunen ansvarar för enligt gällande lagstiftning utgår avgifter enligt denna avfallstaxa, inklusive moms.

Gällande bestämmelser för hantering av hushållsavfall finns i Värmdö kommuns renhållningsordning som innehåller Avfallsföreskrifter för Värmdö kommun.

Kommunen har fastställda taxor och avgifter för slamhämtning. Avgifterna för tömning och hämtning (med olika hämtningsintervall) av slam är uppdelade på slamavgifter för fastlandet respektive skärgården.

Reningsverk och slamavskiljare med ansluten WC ska tömmas minst en gång per år för att funktionen inte ska äventyras. Slamavskiljare med enbart bad-, disk- och tvättavloppsvatten ska tömmas minst vartannat år eller enligt beslut från bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden. Extra tömning av slamavskiljare och slutna tank sker genom särskild beställning.

Begreppsförklaringar

Avfall

Med avfall avses varje föremål, ämne eller substans som ingår i en avfallskategori och som innehavaren gör sig av med eller avser, eller är skyldig att göra sig av med.

Fastighetsinnehavare

Med fastighetsinnehavare avses den som är fastighetsägare eller den som, enligt 1 kap 5 § fastighetstaxeringslagen (SFS 1979:1 152), ska anses som fastighetsägare.

Fett

Fettavfall är fast avfall som samlas upp i fettavskiljare i restauranger, storkök och liknande. Fettavskiljare kan vara placerade både inomhus och utomhus. Fett ingår i definitionen för hushållsavfall.

Hushållsavfall

Med hushållsavfall avses, enligt 15 kap 2 § miljöbalken (MB), avfall som kommer från hushåll och därmed jämförligt avfall från annan verksamhet.

Renhållaren

Med renhållaren avses den nämnd i kommunen som har verksamhetsansvar för renhållning.

Slam

Med slam avses slam från slamavskiljare, slutna tankar, sopmajor och oavvattnat slam från kommunala reningsverk i förekommande fall. Insamling kan förekomma både vid bostäder och vid verksamheter. Slam ingår i definitionen för hushållsavfall.

Slamavskiljare

Behållare där fasta partiklar och fett avskiljs från avloppsvattnet.

Slutna tank

Tank som samlar upp klosettvattnet.

Avgifter

Samtliga angivna avgifter i tabellerna nedan anges i svenska kronor (Kr) och är inklusive moms

Slam fastland

Abonnemangstömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	609
2 m ³	833
3 m ³	1056
4 m ³	1279
5 m ³	1501
6 m ³	1723
7 m ³	2467
8 m ³	2636
9 m ³	2805
10 m ³	2974
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m3	3311

Abonnemangstömning av slam från minireningsverk

I avgiften ingår tömning, transport och behandling.

	Avgift
Framkörningsavgift	1000
Tömningsavgift	2544
Behandlingsavgift	325

Hämtning inom 8 kalenderdagar, av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Vid beställning innan kl 16:00 måndag–fredag räknas dagen som dag ett, annars är dag ett nästkommande arbetsdag.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	700
2 m ³	942
3 m ³	1184
4 m ³	1426
5 m ³	1668

6 m ³	1908
7 m ³	2670
8 m ³	2859
9 m ³	3046
10 m ³	3234
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m3	3609

Hämtning inom 8 kalenderdagar, av slam från minireningsverk

I avgiften ingår tömning, transport och behandling. Vid beställning innan kl. 16:00 måndag–fredag räknas dagen som dag ett, annars är dag ett nästkommande arbetsdag.

	Avgift
Framkörningsavgift	1250
Tömningsavgift	3389
Behandlingsavgift	325

Hämtning nästa arbetsdag, av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Första dag räknas vid beställning hos kundservice före kl 12:00, annars är dag ett nästkommande arbetsdag.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	1126
2 m ³	1369
3 m ³	1610
4 m ³	1853
5 m ³	2093
6 m ³	2334
7 m ³	3097
8 m ³	3285
9 m ³	3472
10 m ³	3660
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m3	4034

Hämtning inom 24 timmar (akut tömning), av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Efter kontorstid görs beställning hos entreprenören.

Tankvolym	
1 m ³	1184
2 m ³	1426
3 m ³	1668
4 m ³	1910
5 m ³	2151
6 m ³	2392
7 m ³	3154
8 m ³	3341
9 m ³	3530
10 m ³	3718
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m ³	4093

Rabatt vid tömning av slam från flera slamavskiljare/slutna tankar som är belägna inom samma fastighet och där bilen inte behöver flyttas.	Kronor
Gäller från tank nr 2 och per tank. Endast slamsugningsavgift per angiven m ³ ingår. (gäller inte akut tömning)	-502

Filtermaterial från fosforfällor fastland

Hämtning av filtermaterial från fosforfällor. Inför tömning av fosforfällor ska fastighetsinnehavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske genom slamsugning eller med kranbil. Avstånd mellan fosforfälla och transportfordon får vara max 5 m. Avgift per tömningstillfälle.

	Avgift
Hämtning av filtermaterial	1031
Byte av filtermaterial inkl behandling (endast arbete, nytt filtermaterial ingår ej)	1031

Tömning av fett fastland

Tömning av fett från fettavskiljare ska ske minst en gång var tredje månad eller oftare vid behov, alternativt efter överenskommelse med den tillsynsansvariga nämnden.

Abonnemangstömning av fett från fettavskiljare

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och tömningsavgift per angiven m³

Tankvolym	Avgift
1 m ³	1646
2 m ³	2191
3 m ³	2624
4 m ³	3057

Tömning av fett från fettavskiljare

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och tömningsavgift per angiven m³

Tankvolym	Avgift
1 m ³	4201
2 m ³	5826
3 m ³	6764
4 m ³	7703

Hämtning inom 24 timmar (akut tömning), av fett från fettavskiljare

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och tömningsavgift per angiven m³. Efter kontorstid görs beställning hos entreprenören.

	Avgift
Tömning	8937
Tillkommer per kubik	275

Övrigt fastland

	Avgift
Dragavstånd per 10 meter över 15 meter Avståndet mäts som enkelt slangdragningsavstånd. I det fall tömningsfordonet kör in på fastigheten mäts slangdragningsavståndet mellan fordonets angöringsplats och slamavskiljarens/tankens placering.	192
Bomkörningsavgift Tömning kan inte utföras på grund av hinder eller andra omständigheter som fastighetsinnehavaren råder över.	346
Avisering till fastighetsinnehavare inför tömning dagen innan tömning via telefon eller SMS.	12
Tillkommande ersättning för mindre slamsugningsfordon inklusive förare Pris per timme. Minimum avgift är 2 timmar.	115
Rabatt på beställning via Internet Rabatt per beställningstillfälle.	-50

Slam skärgård

Abonnemangstömning av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	3691
2 m ³	3860
3 m ³	4030
4 m ³	4198
5 m ³	4367
6 m ³	4536
7 m ³	4705
8 m ³	4874
9 m ³	5043
10 m ³	5211
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m3	5550

Hämtning inom 8 kalenderdagar, av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Vid beställning innan kl. 16:00 måndag–fredag räknas dagen som dag ett, annars är dag ett nästkommande arbetsdag.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	7261
2 m ³	7450
3 m ³	7637
4 m ³	7825
5 m ³	8012
6 m ³	8200
7 m ³	8388
8 m ³	8576
9 m ³	8763
10 m ³	8951
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m3	9327

Hämtning inom 24 timmar (akut tömning) av slam från slamavskiljare/slutna tankar

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³. Efter kontorstid görs beställning hos entreprenören.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	11954
2 m ³	12141
3 m ³	12330
4 m ³	12517

5 m ³	12705
6 m ³	12892
7 m ³	13080
8 m ³	13267
9 m ³	13456
10 m ³	13643
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m ³	14018

Samtidig tömning av slam från flera slamavskiljare/slutna tankar som är belägna inom samma fastighet och där slamsugningsfordonet inte behöver flyttas

Gäller från tank nr 2. Endast slamsugningsavgift per angiven m³ ingår.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	187
2 m ³	375
3 m ³	562
4 m ³	751
5 m ³	938
6 m ³	1126
7 m ³	1313
8 m ³	1501
9 m ³	1689
10 m ³	1877
12 m ³ För större volym tillkommer 188kr per m ³	2252

Tömning av minireningsverk skärgård

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och slamsugningsavgift per angiven m³

Tankvolym	Avgift
Framkörningsavgift	2500
Tömningsavgift	3125
Behandlingsavgift	325

Filtermaterial från fosforfällor skärgård

Hämtning av filtermaterial från fosforfällor. Inför tömning av fosforfällor ska fastighetsinnehavaren förbereda anläggningen så att tömning kan ske genom slamsugning eller med kranbil. Avstånd mellan fosforfälla och transportfordon får vara max 5 m. Avgift per tömningstillfälle

Tankvolym	Avgift
Hämtning av filtermaterial	6250
Byte av filtermaterial (endast arbete, nytt filtermaterial ingår ej)	6250

Tömning av fett skärgård

Tömning av fett från fettavskiljare ska ske minst en gång var tredje månad eller oftare vid behov, alternativt efter överenskommelse med den tillsynsansvariga nämnden.

Abonnemangstömning av fett från fettavskiljare

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete tömningsavgift per angiven m³.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	4071
2 m ³	4447
3 m ³	4822
4 m ³	5197

Tömning av fett från fettavskiljare

I avgiften ingår framkörningsavgift, administrativt arbete och tömningsavgift per angiven m³.

Tankvolym	Avgift
1 m ³	8316
2 m ³	8691
3 m ³	9067
4 m ³	9442

För särskilda tjänster som inte ryms inom angiven taxa kan samhällsbyggnadsavdelningen sätta en avgift utifrån kostnader. Särskilda tjänster kan till exempel tillämpas vid större evenemang. Följande kostnadsposter ingår i avgiften:

	Avgift
Administrativ merkostnad, per gång	318
Transportkostnad: Beroende på avfallets karaktär och volym.	

Dock baserat på minst 1 m ³ . Hänsyn tas även till avstånd mellan kommungräns och behandlingsanläggning.	
Behandlingskostnad: Baserad på verklig behandlingskostnad.	

Taxor och avgifter för prövning och tillsyn inom miljö och hälsoskyddsområdet 2018

Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller avgifter för Värmdö kommuns kostnader för prövning och tillsyn enligt miljöbalken eller bestämmelser meddelade med stöd av miljöbalken eller med anledning av EU-förordningar inom följande områden samt strålskyddslagen:

- Natur- och kulturvård, skydd av områden
- Miljöfarlig verksamhet
- Hälsoskydd
- Verksamheter som orsakar miljöskada
- Vattenverksamhet
- Kemiska produkter och biotekniska organismer
- Avfall och producentansvar
- Tillsyn och prövning enligt strålskyddslagen

Utöver vad som anges i denna taxa kan ersättning till kommunen utgå bl.a. enligt 26 kap. 22 § miljöbalken för undersökningskostnader m.m. och enligt 25 kap. 2 § miljöbalken för rättegångskostnader.

Avgift enligt denna taxa tas ut för:

1. Handläggning och andra åtgärder med anledning av ansökningar om tillstånd, dispens eller undantag.
2. Handläggning och andra åtgärder med anledning av anmälan av verksamhet eller åtgärd.
3. Handläggning och andra åtgärder vid övrig tillsyn.

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. Tillsyn av klagomål där olägenhet inte föreligger och verksamhetsutövaren har uppfyllt kravet på egenkontroll.
2. Tillsyn av klagomål som är obefogat och inte kräver utredning.
3. Överklaganden av nämndens eller överinstans beslut.

Kommunfullmäktige beslutar om taxan

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja de i denna taxa angivna fasta avgifterna och timavgifterna med en procentsats som motsvarar de tolv senaste månadernas förändring i konsumentprisindex (totalindex) räknat fram till den 1 oktober året före avgiftsåret. Basmånad för indexuppräknning är oktober månad 2006.

Beslut om avgift eller om nedsättning eller efterskänkande av avgift i enskilda fall fattas av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

När avgiftsuttag sker

Enligt 27 kap. 3 § miljöbalken är alla som är skyldiga att betala avgift enligt denna taxa eller enligt 26 kap. 22 § miljöbalken skyldiga att lämna de uppgifter som behövs för att avgiftens eller ersättningens storlek ska kunna bestämmas.

Avgiftsuttag sker:

1. För den handläggningstid som i taxan bestämts för ärendet (fast avgift)
2. För den årliga handläggningstid som anläggningen eller verksamheten tilldelats (årlig tillsynsavgift)
3. För den faktiskt nedlagda handläggningstiden i det enskilda ärendet (timavgift)
4. Enligt andra grunder som anges i taxan.

Avgift för prövning och tillsyn

Avgift för prövning av ansökan om tillstånd, dispens, tillsyn eller undantag tas ut enligt vad som framgår i taxorna nedan med angivet belopp (fast avgift) eller med 1 050 kronor per timme för faktisk nedlagd handläggningstid i ärendet (timavgift), eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan.

Avgift för prövning ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som ansökan avser.

Kostnad granskning av utförd anläggning och uppföljning av åtgärder efter tillsyn

Om det i ett beslut om tillstånd föreskrivs att en anläggning inte får tas i bruk förrän dokumentation har redovisats till och godkänts av nämnden ingår kostnaden för den granskningen i den fasta avgiften. Detta avser tillstånd till enskilda avloppsanläggningar och värmepumpar. Kan anläggningen därvid inte godkännas, varför en besiktning av anläggningen behöver ske tas en separat avgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden. Exempelvis att miljöinspektören är tvungen att åka ut en gång till för att slutbesikta en avloppsanläggning eller att en så kallad redovisning av utförd avloppsanläggning inte är godkänd och kräver uppföljning.

Tillsyn av enskild avloppsanläggning debiteras med en fast avgift. Om tillsynen av anläggningen resulterar i krav på åtgärder och det därmed behövs en uppföljning av utförda åtgärder på anläggningen tas en separat timavgift ut för kommunens kostnader med anledning av den tillkommande handläggningstiden.

Timavgift

Timavgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, platsbesök, restid, beredning i övrigt av ärendet, skrivelser, föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma resetillfälle överstiger fyra timmar.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00 lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med dubbel ordinarie timavgift.

Avgift för prövning

Avgift för prövning ska tas ut av sökanden. Avgiften tas ut även om ärendet återkallas men då med timdebitering för faktisk nedlagd handläggningstid.

Avgift tas ut med timdebitering för faktisk nedlagd handläggningstid för ärenden som påbörjas men av någon anledning inte fullföljs, t ex om begärda handlingar inte

inkommer.

Ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet

I ärenden om ansökan om tillstånd till miljöfarlig verksamhet som prövas av kommunen är sökanden i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader enligt 19 kap. 4 och 5 § miljöbalken för sakkunniga som har tillkallats av kommunen och för kungörelser i ärendet. Sökanden är även skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser i ärenden om tillstånd eller dispens enligt 7 kap. miljöbalken eller förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m.

Avgift för tillsyn

Utöver avgift för prövning, kan avgift för tillsyn även tas ut för den verksamhet eller åtgärd prövningen avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift med anledning av anmälan

Avgift för handläggning av anmälan av verksamhet eller åtgärd tas ut enligt vad som framgår i taxebilaga 3 med angivet belopp eller med 1050 kronor per timme för faktisk nedlagd handläggningstid i ärendet (timavgift) eller enligt de grunder i övrigt som anges i taxan. Avgift med anledning av anmälan ska betalas för varje avgiftsbelagt ärende som anmälan avser.

Timavgift vid handläggning av anmälan

Timavgift vid handläggning av anmälan tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, platsbesök, restid, beredning i övrigt av ärendet, skrivelser, föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma resetillfälle överstiger fyra timmar.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med dubbel ordinarie timavgift.

Betalning av avgift för handläggning av anmälan

Avgift för handläggning av anmälan ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamheten eller vidta åtgärden.

I ärenden om anmälan av miljöfarlig verksamhet med beteckningen C i miljöprövningsförordning (2013:251) är denne i förekommande fall också skyldig att ersätta kommunens kostnader för kungörelser, enligt 19 kap. 4-5 § miljöbalken, i ärendet.

Utöver avgift med anledning av handläggning av anmälan, kan avgift för tillsyn i övrigt komma att tas ut för den verksamhet eller åtgärd anmälan avser enligt vad som anges i denna taxa.

Avgift för tillsyn i övrigt

Avgift för tillsyn i övrigt tas ut enligt vad som framgår i taxebilaga 1, 2 och 3 med angivet belopp (fast årlig avgift) eller med 1050 kronor för faktisk nedlagd arbetstid i ärendet (timavgift) eller enligt de grunder som anges i taxan.

För verksamhet som tillståndsprövats ska avgiften bestämmas med utgångspunkt från vad som föreskrivs i tillståndsbeslutet om tillåten produktionsvolym eller motsvarande.

Miljöfarlig verksamhet

Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 1 ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften, men med ett tillägg av 25 % av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

Fast årlig avgift

Fast årlig avgift omfattar kalenderår och kan tas ut i förskott. Sådan avgift ska betalas från och med det år som beslut om tillstånd/godkännande till verksamheten har meddelats eller anmälan har skett. I de fall tillstånd eller anmälan inte krävs, ska avgift betalas från och med det år som verksamheten har påbörjats. För tillsyn som sker dessförinnan och som inte ingår i avgift för prövning eller för handläggning av anmälan, tas timavgift ut. Fast årlig avgift ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår som verksamheten bedrivs.

Verksamheten behöver meddela bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden när den upphör eller byter ägare för att inte behöva betala årlig avgift för nästkommande år.

Om en fabrik, anläggning eller annan inrättning omfattar flera miljöfarliga verksamheter enligt taxebilaga 1 ska full avgift betalas för den verksamhet som medför den högsta avgiften, men med ett tillägg av 25 % av summan av de belopp som anges för de övriga verksamheterna.

Inspektioner och andra tillsynsåtgärder med anledning av att verksamhetsutövaren bryter mot villkor eller inte åtgärdar förelägganden eller förbud, ingår inte i den fasta årsavgiften. Inspektioner som föranleds av befogade klagomål eller klagomål som först efter utredning konstaterats obefogat ingår inte i den fasta årsavgiften. För sådana åtgärder tas timavgift ut.

Föreligger behov av avhjälpande av miljöskada sedan en verksamhet upphört, utgår full avgift för tillsyn som föranleds därav fr.o.m. året efter det att verksamheten upphört enligt vad som anges i taxebilagorna om avgift för tillsyn över miljöskador enligt 10 kap. miljöbalken.

Timavgift för tillsyn

Timavgift tas ut för faktisk nedlagd handläggningstid. Med handläggningstid avses den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, platsbesök, restid, beredning i övrigt av ärendet, skrivelser, föredragning och beslut. I handläggningstiden ska inte räknas in sådan restid som vid ett och samma resetillfälle överstiger fyra timmar.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med dubbel ordinarie timavgift.

Betalning av avgift för tillsyn

Avgift för tillsyn ska betalas av den som bedriver eller avser att bedriva verksamhet eller

vidta åtgärd som föranleder avgiften. För tillsyn över miljöskador enligt 10 kap miljöbalken, ska tillsynsavgiften betalas av den som enligt 10 kap. 2 eller 3 § miljöbalken är ansvarig för avhjälpande.

Nedsättning av avgift

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till verksamhetens art och omfattning, tillsynsbehovet, nedlagd handläggningstid och övriga omständigheter, får avgift enligt denna taxa sättas ned eller efterskänkas enligt beslut från bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Om verksamhetsutövaren uppvisar en mycket väl fungerande egenkontroll för sin verksamhet kan bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden besluta att sänka den fasta årliga avgiften för tillsyn enligt denna taxa, dock maximalt med 50 %.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning eller tillsynsbehov, får bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden ändra en avgift i ett enskilt ärende enligt denna taxa.

Kostnader för provtagning m.m.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får besluta att myndighetens kostnader för provtagning och undersökning av prov i samband med tillsyn ska ersättas av den vars verksamhet provtagningen avser. En sådan skyldighet kan meddelas med stöd av 27 kap. 2 § miljöbalken (1998:808).

Om betalning av avgiften m.m.

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Värmdö kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i fakturan. Avgiften ska betalas inom den tid och på det sätt som nämnden bestämmer. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift enligt lag (1997:484) om dröjsmålsavgift utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 2, 3, 4, 4 a § i lag (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Verkställighetsfrågor m.m.

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 4 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att en kommunal nämnds beslut om avgift får verkställas enligt utsökningsbalken.

Av 1 kap. 2 § och 9 kap. 5 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, framgår att kommunal nämnd får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Enligt 19 kap. 1 § miljöbalken överklagas kommunal nämnds beslut om avgift hos länsstyrelsen.

Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får, om ändringar vidtas i miljöbalken, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, miljöprövningsförordningen (2013:251) eller förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, göra motsvarande ändring i bilagorna till denna taxa.

Taxa för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område m.m.

Ämnesområde	Avgift
Allmänna hänsynsreglerna	
Tillsyn av miljöbalkens hänsynsregler. <i>Exempelvis tillsyn av energifrågor.</i>	timavgift
Skydd av naturen/områden	
Prövning av ansökan om strandskyddsdispens	8 400 kr
Prövning av ansökan och/eller tillsyn i övrigt av skydd av naturen enligt 7 och 8 kap. miljöbalken. <i>Exempelvis förlängning av dispens som ännu inte löpt ut eller att ändra en medgiven dispens där tiden för genomförande av dispensen ännu inte löpt ut.</i>	timavgift
Tillsyn och prövning enligt 26 kap. 11 § miljöbalken	timavgift
Vattenverksamhet	
Prövning av ansökan om att inrätta grundvattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	4 200 kr
Handläggning av anmälan av befintlig vattentäkt enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 9 kap. 10 § miljöbalken.	3 150 kr
Handläggning av anmälan om vattenverksamhet enligt 19 § i förordningen om vattenverksamhet m m (1998:1388).	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt av vattenverksamhet	timavgift
Miljöfarlig verksamhet – avloppsanläggningar	
Prövning av ansökan om inrättande av avloppsanläggning och anslutning av vattentoalett eller anmälan om ändring av avloppsanläggning enligt 13 och 14 § förordning (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. Gäller prövning av avloppsanläggningar upp till och med 25 personekvivalenter (pe) om inget annat anges i punkterna 1-14.	

1. Inrättande av vattentoalett till slutna tank	4 200 kr
2. Inrättande av annan avloppsanläggning enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter vara tillståndspliktig. <i>Exempelvis avloppsanläggning för bad-, disk- och tvättvatten (BDT).</i>	7 350 kr
3. Inrättande av vattentoalett med utsläpp av avloppsvatten till mark- eller vattenområde. <i>Exempelvis anläggning dit både avloppsvatten från BDT och WC leds såsom minireningsverk eller tät markbädd med efterföljande rening.</i>	8 400 kr
4. Inrättande av flera avloppsanläggningar enligt punkterna 1 och 2 vid samma tillfälle. <i>Exempelvis vid anläggning av slutna tank för WC-avlopp och infiltrationsanläggning för BDT-avlopp på samma fastighet.</i>	8 400 kr
5. Inrättande av annan avloppsanläggning enligt vad kommunen föreskrivit (t ex bad-, disk- och tvättavlopp) samtidigt som prövning sker av ansökan om att inrätta annat slag av toalett än vattenspolande toalett, såsom förmultningstoalett eller därmed jämförbar toalett och torrtoalett med latrinkompostering, enligt vad kommunen föreskrivit med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	8 400 kr
6. Anslutning av vattentoalett till befintlig godkänd avloppsanläggning.	6 300 kr
7. Anmälan om väsentlig ändring av befintlig godkänd avloppsanläggning (avser anläggning som har tillstånd och är slutbesiktigad)	6 300 kr
8. Gemensam tillståndspliktig avloppsanläggning för 6-25 personekvivalenter	9 450 kr
9. Inrättande av avloppsanläggning för 26-200 personekvivalenter	timavgift
10. Inrättande av annan avloppsanläggning enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter vara anmälningspliktig. <i>Exempelvis anläggning för att omhänderta och rena dagvatten eller anläggning för rengöring av båtar såsom borsttvätt eller spolplatta.</i>	timavgift
11. Förlängning av tillstånd som är tidsbegränsat. <i>Exempelvis tillstånd för WC till slutna tank där tillståndet upphört att gälla efter 10 år.</i>	3 150 kr
12. Ändring av tillstånd som ännu inte nyttjats. <i>Exempelvis om verksamhetsutövaren vill ändra tillståndet med avseende på vilken likvärdig teknik och avloppsanläggningen ännu inte har påbörjats och tiden för genomförande fortfarande är giltig.</i>	2 100 kr
13. Ändring av tillstånd där fastighetsägaren behöver ytterligare tid för inrättande av avloppsanläggning. <i>Exempelvis om tillståndet anger att anläggningen ska vara slutförd inom ett år men fastighetsägaren behöver ytterligare tid för att slutföra anläggningen men tidsfristen har löpt ut.</i>	2 100 kr
14. Prövning av ansökan om att inrätta annat slag av toalett än vattenspolande toalett enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd. <i>Exempelvis torrtoalett med latrinkompostering, förmultningstoalett eller därmed jämförbar toalett.</i>	2 100 kr

15. Tillsyn av avloppsanläggning upp till 25 pe. <i>Exempelvis vid inventering av enskild avloppsanläggning.</i>	4 200 kr
16. Tillsyn i övrigt gällande små avlopp upp till 25 pe. <i>Exempelvis vid inspektion då redovisning av utförd anläggning saknas eller uppföljning av en vid inventering icke godkänd anläggning (se punkt 2.1).</i>	timavgift
17. All prövning och tillsyn som tillkommer utöver ovanstående punkter med anledning av Havs- och vattenmyndighetens förslag till ny författning.	timavgift
Miljöfarlig verksamhet- värmepumpsanläggningar	
Prövning av ansökan enligt 17 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd om att inrätta värmepumpsanläggning för utvinning av värme ur mark, ytvatten eller grundvatten enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter.	
1. Bergvärmeanläggning upp till 20 kW men inom kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp	3 150 kr
2. Bergvärmeanläggning upp till 20 kW men utanför kommunalt verksamhetsområde för vatten och avlopp	4 725 kr
3. Övriga anläggningar för utvinning av energi med hjälp av värmepump upp till 20 kW. <i>Exempelvis jordvärme och ytvattenvärme.</i>	4 725 kr
4. Bergvärmeanläggningar över 20 kW men maximalt 10 MW	8 400 kr
5. Anläggning för utvinning av energi ur mark, berg eller ytvatten inom fastställt vattenskyddsområde.	8 400 kr
Miljöfarlig verksamhet – anmälan/ansökan	
Handläggning av anmälan om deponering av muddermassor på land	8 400 kr
Handläggning av anmälan om verksamhet som har beteckningen C i taxebilaga 1.	timavgift
Handläggning i övrigt enligt 9 kap. miljöbalken	timavgift
Handläggning av anmälan av saneringsåtgärd enligt 18 § förordning (2007:19) om PCB m m.	10 500 kr
Handläggning av anmälan enligt 3 § förordningen om anmälningsskyldighet beträffande asbest i ventilationsanläggningar (1985:997)	timavgift
Handläggning av anmälan om samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken	timavgift
Prövning av ansökan om tillstånd för åtgärder inom vattenskyddsområden utifrån fastställda skydds föreskrifter	timavgift

Miljöfarlig verksamhet - kemiska produkter	
Prövning av ansökan om spridning av bekämpningsmedel enligt 2 kap. 40 § i förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	4 200 kr
Handläggning av anmälan om spridning av bekämpningsmedel enligt 2 kap. 41 § i förordning (2014:425) om bekämpningsmedel	4 200 kr
Prövning av ansökan om spridning av bekämpningsmedel inom fastställt vattenskyddsområde enligt 6 kap. Naturvårdsverkets föreskrifter om spridning och viss hantering av växtskyddsmedel	5 250 kr
Tillsyn och prövning i övrigt av kemiska produkter och biotekniska organismer, såsom bekämpningsmedel, enligt miljöbalken och dess följdföreskrifter.	timavgift
Miljöfarlig verksamhet - fluorerade växthusgaser	
Handläggning av information enligt 14 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser.	timavgift
Handläggning av årsrapport för anläggning som innehåller köldmedier och som kräver årlig rapportering enligt 15 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser och där rapporten bedöms vara komplett.	2 100 kr
Handläggning av årsrapport för anläggning som innehåller köldmedier och som kräver årlig rapportering enligt 15 § förordningen (2016:1128) om fluorerade växthusgaser och där rapporten behöver kompletteras och därmed anses vara inkomplett.	3 675 kr
Tillsyn av fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen enligt förordning (2016:1128) samt EU- förordning 2014/517 om växthusgaser.	timavgift
Miljöfarlig verksamhet - brandfarliga varor	
Handläggning av information enligt Naturvårdsverkets föreskrifter (2003:24) om skydd mot mark- och vattenföroreningar vid lagring av brandfarliga vätskor.	
1. Förvaring av 1 m ³ dieselbrännolja eller eldningsolja i öppen cistern	2 100 kr
2. Hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde	timavgift
Handläggning av kontrollrapport för öppen cistern med förvaring av mer än 1 m ³ dieselbrännolja eller eldningsolja eller för hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde som	2 100 kr

bedömts som betryggande enligt besiktningsprotokollet.	
Handläggning av kontrollrapport för öppen cistern med förvaring av mer än 1 m ³ dieselbrännolja eller eldningsolja eller för hantering av mer än 250 liter brandfarlig vätska inom vattenskyddsområde som inte bedömts som betryggande enligt besiktningsprotokoll.	3 675 kr
Miljöfarlig verksamhet - avfall	
Prövning av ansökan om dispens för att själv få återvinna eller bortskaffa avfall enligt lokala föreskrifter meddelade med stöd av 15 kap. 18 § miljöbalken. <i>Exempelvis eget omhändertagande av slam.</i>	1 050 kr
Handläggning av ärenden enligt kommunens avfallsföreskrifter och/eller lokala ordningsföreskrifter i övrigt. <i>Exempelvis vid ansökan om förändrat hämtningsintervall av slam eller annat hushållsavfall.</i>	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt gällande avfallshantering eller producentansvar.	timavgift
Miljöfarlig verksamhet – tillsyn i övrigt	
Tillsyn i av miljöfarlig verksamhet som inte finns angiven i taxebilaga 1.	timavgift
Tillsyn och prövning av verksamheter som orsakar miljöskador i mark- och vattenområden, i byggnader och anläggningar, enligt 10 kap. miljöbalken och dess följdföreskrifter.	timavgift
Hälsoskydd – djurhållning	
Prövning av ansökan om att hålla vissa djur inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 39 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	
1. Nötkreatur, häst, get, får eller svin	5 250 kr
2. Pälsdjur eller fjäderfä som inte är sällskapsdjur	5 250 kr
3. Orm som inte är giftig	2 100 kr
4. Giftig orm	3 150 kr
Hälsoskydd – anmälan/ansökan	
Handläggning av anmälan av verksamhet enligt 38 § förordningen (1998:899) om	

miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	
1. Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercingsverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg. Exempelvis fotvård eller hudvård där stickande/skärande verktyg används, tatuering- eller piercingssalonger.	4 200 kr
2. Bassängbad, med badtunna, kar, floatingtank eller dylikt som är avsedd för vattenaktivitet men inte är en simbassäng eller bubbelpool, som är upplåten åt allmänheten eller som används av många människor.	3 150 kr
3. Bassängbad, med en eller flera simbassänger eller bubbelpooler, som är upplåtna åt allmänheten eller som annars används av många människor.	8 400 kr
4. Förskola, öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet, förskoleklass, grundskola, gymnasieskola, särskola, specialskola, sameskola, fristående skola, riksinternatskola eller resurscenter.	8 400 kr
Prövning av ansökan om spridning av naturlig gödsel, slam och annan orenlighet inom område med detaljplan eller intill sådant område enligt vad kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 40 och 42 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	4 200 kr
Prövning av ansökan om dispens från eldningsförbud för att elda trädgårdsavfall utanför eldningsveckorna som kommunen föreskrivit i lokala föreskrifter med stöd av 40 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	2 100 kr
Prövning och tillsyn i övrigt av kommunala föreskrifter som är meddelade med stöd av 40 och 42 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd	timavgift
Hälsoskydd- tillsyn i övrigt	
Provtagning av badvatten vid anläggning eller strandbad som är upplåtet för allmänheten eller annars utnyttjas av många	timavgift samt kostnad för analys
Tillsyn av bassängbad med kar, badtunna, floatingkar eller liknande	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt av strålskyddslag (1988:220) och dess följdföreskrifter	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt av hälsoskydd	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt	

Tillsyn enligt lagen (2014:799) om sprängämnesprekursorer	timavgift
Tillsyn och prövning i övrigt enligt miljöbalken och/eller tillhörande författningar, förordningar och/eller föreskrifter där det saknas en särskild angiven taxa	timavgift
Anmälan om överträdelser	
Handläggning av miljöstraffavgift enligt 30 kap. miljöbalken	3 150 kr

Taxebilaga 1

Fasta årliga avgifter för tillsyn av miljöfarliga verksamheter

Taxa för tillsyn inom miljöbalkens område – underlag för lokala bedömningar och verksamheter när fast årlig avgift tas ut respektive när tillsyn ska finansieras av timavgift.

B = Tillståndsplikt

C = Anmälningssplikt

U = verksamhet som inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig men omfattas av tillsyn

Klass	Kod	Verksamhetstyp	Avgift/år	Motsvarar antal timmar
JORDBRUK M.M.				
Djurhållning och växtodling m.m.				
C	1.20	Anläggning med stadigvarande djurhållning med mer än 100 djurenheter (DE), dock inte inhägnad.		
		101- 200 DE	8 400 kr	8 timmar
		200- 400 DE	10 500 kr	10,5 timmar
U	1.20-1	Djurhållning 10-100 DE	3 150 kr	3 timmar
C	1.30	Uppodling av annan mark än jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion	6 300 kr	6 timmar
U	1.30-1	Växthus eller plantskola med en odlingsyta som är större än 2 000 kvadratmeter	4 200 kr	4 timmar
U	1.30-2	Odling av jordbruksmark för produktion av foder, livsmedel eller annan liknande jordbruksproduktion	3 150 kr	3 timmar
FISKODLING M.M.				
B	5.10	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 40 ton foder förbrukas per kalenderår	8 400 kr	8 timmar
C	5.20	Fiskodling eller övervintring av fisk där mer än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår, om inte verksamheten är tillståndspliktig enligt 5.10	6 300 kr	6 timmar

U	5.20-1	Fiskodling eller övervintring av fisk där mindre än 1,5 ton foder förbrukas per kalenderår	3 150 kr	3 timmar
UTVINNING, BRYTNING OCH BEARBETNING AV TORV, OLJA, GAS, KOL, MALM, MINERAL, BERG, NATURGRUS OCH ANNAT				
Berg, naturgrus och andra jordarter				
B	10.20	Täkt för annat än markinnehavarens husbehov av berg, naturgrus eller andra jordarter, om verksamheten inte 1. är tillståndspliktig enligt lagen (1966:314) om kontinentalsockeln, 2. är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 10.10 eller 10.11, eller 3. endast innebär uppläggning och bortforsling av redan utbrutet och bearbetat material efter det att tillsynsmyndigheten meddelat beslut om att täkten är avslutad.	18 900 kr	18 timmar
C	10.30	Täkt för markinnehavarens husbehov av mer än 10 000 ton naturgrus (totalt uttagen mängd)	10 500 kr	10 timmar
C	10.40	Täkt för markinnehavarens husbehov av 1. mer än 10 000 ton totalt uttagen mängd berg, 2. torv med ett verksamhetsområde större än 5 hektar, eller 3. mer än 50 000 kubikmeter totalt uttagen mängd torv. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 10.10 eller 10.11	6 300 kr	6 timmar
C	10.50	Anläggning för sortering eller krossning av berg, naturgrus eller andra jordarter 1. inom område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, eller 2. utanför område som omfattas av detaljplan eller områdesbestämmelser, om verksamheten bedrivs på samma	16 800 kr	16 timmar

		plats under en längre tid än trettio kalenderdagar under en tolv månadersperiod.		
C	10.60	Anläggning för framställning, bearbetning eller omvandling av bränsle eller bränsleprodukt som baseras på mer än 500 torv per kalenderår	8 400 kr	8 timmar
Råpetroleum, naturgas och kol				
C	11.30	Industriell tillverkning av briketter av kol eller brunkol	10 500 kr	10 timmar
Annan utvinningsindustri				
C	13.70	Djupborrning som inte är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 11.10 eller 11.20	6 300 kr	6 timmar
LIVSMEDEL OCH FODER M.M.				
Slakterier, animaliska råvaror och rökeri				
C	15.30	Slakteri med en produktion baserad på mer än 50 ton men högst 7 500 ton slaktvikt per kalenderår.	10 500 kr	10 timmar
U	15.30-1	Slakteri för en produktion baserad på mer än 5 ton men högst 50 ton slaktvikt per kalenderår	3 150 kr	3 timmar
C	15.50	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 50 ton men högst 2 000 ton per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten endast avser mjölkprodukter eller glass eller endast innebär paketering.	10 500 kr	10 timmar
C	15.80	Rökeri för en produktion av mer än 50 ton men högst 18 750 ton rökta produkter per kalenderår	7 350 kr	7 timmar
U	15.80-1	Rökeri för en produktion av mer än 10 ton men högst 50 ton rökta produkter per kalenderår	3 150 kr	3 timmar
Livsmedel av vegetabiliska råvaror, kombinerade råvaror och mjölkprodukter				
C	15.101	Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av enbart vegetabiliska	11 550 kr	11 timmar

		<p>råvaror med en produktion av mer än 2 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten</p> <p>1. är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.90,</p> <p>2. endast avser kvarnprodukter, glass, råsprit, alkoholhaltig dryck, malt, maldryck, läskedryck, jäst eller kafferostning eller endast innebär paketering.</p>		
C	15.151	<p>Anläggning för framställning av livsmedel med beredning och behandling av både animaliska och vegetabiliska råvaror, i kombinerade eller separata produkter, med en produktion av mer än 400 ton men högst 5 000 ton per år.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten</p> <p>1. är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.131, eller</p> <p>2. endast avser glass eller endast innebär paketering.</p>	10 500 kr	10 timmar
C	15.180	<p>Anläggning för framställning av mjölkprodukter med en produktion baserad på en invägning av mer än 500 ton per kalenderår men högst 200 ton per dygn som kalenderårsmedelvärde.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser glass.</p>	10 500 kr	10 timmar
Oljor och fetter och glass				
C	15.200	<p>Anläggning för framställning eller raffinering av vegetabiliska eller animaliska oljor eller fetter eller produkter av sådana oljor eller fetter med en produktion av mer än 100 ton men högst 5 000 ton per kalenderår.</p>	10 500 kr	10 timmar

		Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt verksamhetskod 15.40, 15.45, 15.50, 15.90, 15.95, 15.101, 15.125, 15.131, 15.141 eller 15.151 eller om verksamheten endast avser mjölkprodukter.		
C	15.220	Anläggning för tillverkning av glass med en produktion av mer än 10 ton men högst 15 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 15.40, 15.90, 15.95, 15.131 eller 15.170.	7 350 kr	7 timmar
Drycker m.m.				
C	15.240	Anläggning för framställning av råsprit eller alkoholhaltig dryck genom jäsning eller destillation motsvarande en årlig produktion av mer än 10 ton men högst 5 000 ton ren etanol per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.90.	10 500 kr	10 timmar
U	15.240 -1	Anläggning för framställning av råsprit eller av alkoholhaltiga drycker genom jäsning eller destillation, motsvarande 1-10 ton ren etanol per kalenderår	5 250 kr	5 timmar
C	15.260	Anläggning för framställning av malt, maltdryck eller läskedryck med en produktion av mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.90.	21 000 kr	20 timmar
Annan livsmedelstillverkning				
C	15.280	Anläggning för rostning av mer än	10 500 kr	10 timmar

		100 ton men högst 75 000 ton kaffe per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.90.		
C	15.310	Anläggning för yrkesmässig industriell förpackning av animaliska eller vegetabiliska produkter som inte sker i någon tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet enligt någon av verksamhetskoderna 15.10 - 15.280.	7 350 kr	7 timmar
Foder				
C	15.340	Anläggning för framställning av foder med beredning och behandling av enbart animaliska råvaror med en produktion av mer än 500 ton men högst 18 750 ton foder per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten 1. är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 15.330, eller 2. endast avser mjölk eller endast innebär paketering.	12 600 kr	12 timmar
TEXTILVAROR				
C	17.30	Anläggning för förbehandling, färgning eller annan beredning av mer än 10 ton men högst 200 ton textilmaterial per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 17.10.	10 500 kr	10 timmar
PÅLS, SKINN OCH LÄDER				
C	18.30	Anläggning för garvning eller annan beredning av mer än 2 ton men högst 100 ton hudar eller skinn per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om	10 500 kr	10 timmar

		verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 18.10.		
TRÄVAROR				
C	20.10	<p>Anläggning för behandling av trä och träprodukter med kemikalier med en produktion av högst 75 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per dygn eller högst 18 750 kubikmeter behandlat trä eller träprodukter per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten endast avser behandling mot blånadssvamp.</p> <p>Anläggning för yrkesmässig behandling av trä och träprodukter med träskyddsmedel, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 39.10 eller 39.20</p>	15 750 kr	15 timmar
C	20.30	<p>Sågverk eller annan anläggning för tillverkning av träprodukter genom sågning, hyvling eller svarvning för en produktion av mer än 6 000 kubikmeter per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 20.20</p>	16 800 kr	16 timmar
C	20.40	<p>Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. <p>Anmälningsplikten gäller inte tillfällig</p>	8 400 kr	8 timmar

		<p>flisning.</p> <p>Anläggning för framställning eller bearbetning av träbaserat bränsle, eller av bränsleprodukter som är baserade på skogs- eller jordbruksprodukter, i form av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. träull, trämjöl, flis, spån eller liknande, baserad på mer än 1 000 kubikmeter fast mått eller 3 000 kubikmeter löst mått råvara per kalenderår, eller 2. pellets eller briketter, baserad på mer än 5 000 kubikmeter råvara per kalenderår. <p>Anmälningsplikten gäller inte tillfällig flisning.</p>		
C	20.60	<p>Anläggning för tillverkning av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. fanér eller plywood, eller 2. högst 600 kubikmeter per dygn eller högst 150 000 kubikmeter per kalenderår av OSB-skivor, träfiberskivor, spånskivor eller andra produkter av spån. 	15 750 kr	15 timmar
C	20.80	<p>Anläggning för lagring av</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mer än 2 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land utan vattenbegjutning, 2. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub), om lagringen sker på land med vattenbegjutning och inte är tillståndspliktig enligt 20.70 eller 3. mer än 500 kubikmeter timmer fast mått under bark (m³ fub) i vatten, om lagringen inte är tillståndspliktig enligt 20.70 	10 500 kr	10 timmar
C	20.90	<p>Anläggning för lagring av timmer som inte sker i eller nära vattentäkt, om lagringen har pågått mer än sex veckor, behövs med anledning av storm eller orkan och omfattar</p>	15 750 kr	15 timmar

		1. mer än 20 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) på land med begjutning av vatten, eller 2. mer än 10 000 kubikmeter timmer fast mått under bark (m ³ fub) i vatten.		
FOTOGRAFISK ELLER GRAFISK PRODUKTION				
C	22.10	Rulloffsettryckeri där tryckning sker med heatsetfärg. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt verksamhetskod 39.10, 39.15 eller 39.30.	26 250 kr	25 timmar
C	22.20	Anläggning med tillverkning av metallklichéer	10 500 kr	10 timmar
C	22.40	Anläggning 1. utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, eller 2. med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 22.30	8 400 kr	8 timmar
U	22.40-1	Med utsläpp av processavloppsvatten där mer än 1 000 kvadratmeter men högst 5 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	6 300 kr	6 timmar
U	22.40-2	Utan utsläpp av processavloppsvatten där mer än 15 000 kvadratmeter men högst 50 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	6 300 kr	6 timmar

U	22.40-3	Utän utsläpp av processavloppsvatten där mer än 5 000 kvadratmeter men högst 15 000 kvadratmeter fotografiskt material i form av film eller papperskopior framkallas per år.	4 200 kr	4 timmar
KEMISKA PRODUKTER				
C	24.44	Anläggning för att genom kemiska eller biologiska reaktioner yrkesmässigt tillverka organiska eller oorganiska ämnen, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala.	21 000 kr	20 timmar
C	24.46	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer i industriell skala tillverka 1. naturläkemedel genom extraktion ur biologiskt material, 2. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.45 3. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.45 4. mer än 5 000 ton gasformiga kemiska produkter per kalenderår, om tillverkningen sker genom destillation, eller 5. andra kemiska produkter, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 24.45 Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 39.20.	36 750 kr	35 timmar
C	24.47	Anläggning för att genom endast fysikaliska processer, i försöks-, pilot- eller laboratorieskala eller annan icke industriell skala, yrkesmässigt tillverka	17 850 kr	17 timmar

		<p>1. sprängämnen,</p> <p>2. pyrotekniska artiklar,</p> <p>3. ammunition, eller</p> <p>4. mer än 10 ton färg eller lack per kalenderår,</p> <p>5. mer än 10 ton rengöringsmedel eller kroppsvårds-, kosmetik- eller hygienprodukter per kalenderår, eller</p> <p>6. andra kemiska produkter.</p>		
C	24.40	<p>Anläggning för att genom endast fysikaliska processer tillverka läkemedel (farmaceutisk tillverkning).</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte</p> <p>1. apotek och sjukhus, eller</p> <p>2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 39.15.</p>	47 250 kr	45 timmar
C	24.41	<p>Anläggning för behandling av mellanprodukter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt verksamhetskod 24.01-24.40 eller 24.42-24.47.</p>	21 000 kr	20 timmar
GUMMI- OCH PLASTVAROR				
C	25.11	<p>Anläggning för att genom vulkning tillverka gummivaror, om produktionen baseras på mer än 1 ton ovulkad gummiblandning per kalenderår. Anmälningssplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningsspliktig enligt 25.10, 39.15 eller 39.30.</p>	12 600 kr	12 timmar
C	25.30	<p>Anläggning för att genom ytterligare polymerisation tillverka produkter av plast, om</p> <p>1. produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår, och</p>	6 300 kr	6 timmar

		2. verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 25.20		
C	25.50	Anläggning där produktionen baseras på mer än 1 ton plastråvara per kalenderår och inte omfattar ytterligare polymerisation, för 1. tillverkning av produkter av plast förutom endast mekanisk montering eller mekanisk bearbetning, eller 2. beläggning eller kalandrering med plast. Anmälningsplikt enligt denna beskrivning gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.15 eller 39.30.	9 450 kr	9 timmar
MINERALISKA PRODUKTER				
Glas, glasvaror och keramiska produkter				
C	26.30	Anläggning för tillverkning av glas eller glasvaror som omfattar blandning av glasråvaror (mängd), smältning eller syrabehandling av glas, om verksamheten innebär att 1. mer än 500 kilogram glasråvaror med tillsats av bly- eller arsenikföreningar förbrukas per kalenderår, eller 2. mer än 5 ton andra glasråvaror förbrukas per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 26.05, 26.10 eller 26.20	10 500 kr	10 timmar
C	26.40	Anläggning för tillverkning av glasfiber, om verksamheten inte är tillståndspliktig enligt 26.05	21 000 kr	20 timmar
B	26.50	Anläggning för att tillverka keramiska produkter genom bränning, särskilt takpannor, tegel, eldfast sten, kakel, stengods eller porslin, med en 1. produktion av mer än 75 ton per	42 000 kr	40 timmar

		dygn eller mer än 18 750 ton per kalenderår, eller 2. ugnskapacitet på mer än fyra kubikmeter och med en satsningsdensitet på mer än 300 kilogram per kubikmeter.		
C	26.60	Anläggning för tillverkning av mer än 100 ton keramiska produkter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 26.50 eller 26.51	36 750 kr	35 timmar
Cement, betong, kalk, krita och gips				
C	26.100	Anläggning för tillverkning av mer än 5 ton kalk, krita eller kalkprodukter per kalenderår. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 26.70–26.90	16 800 kr	16 timmar
U	26.100 -1	Anläggning för tillverkning av kalk, krita eller kalkprodukter för en produktion av mindre än 5 ton per år.	8 400 kr	8 timmar
C	26.110	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton 1. betong eller lättbetong per kalenderår, eller 2. varor av betong, lättbetong eller cement per kalenderår.	15 750 kr	15 timmar
C	26.120	Anläggning för tillverkning av mer än 500 ton varor av gips per kalenderår.	36 750 kr	35 timmar
Andra mineraliska produkter				
C	26.150	Asfaltverk eller oljegrusverk		
		1. som ställs upp inom område med detaljplan eller områdesbestämmelser, eller	21 000 kr	20 timmar
		2. som ställs upp utanför område med detaljplan eller områdesbestämmelser i mer än 90	12 600 kr	12 timmar

		kalenderdagar under en tolv månaders period.		
C	26.160	Anläggning för tillverkning av varor av asfalt.	10 500 kr	10 timmar
STÅL OCH METALL				
C	27.60	Anläggning för att gjuta järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 10 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 27.40, 27.50 eller 27.101.	8 400 kr	8 timmar
C	27.140	Anläggning för att gjuta andra metaller än järn, stål, aluminium, zink eller magnesium, om produktionen är mer än 1 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 27.100, 27.101 och 27.130.	10 500 kr	10 timmar
METALL- OCH PLASTYTBEHANDLING, AVFETTNING OCH FÄRGBORTTAGNING				
C	28.40	Anläggning för annan beläggning med metall än genom kemisk eller elektrolytisk ytbehandling, om verksamheten ger upphov till mer än 1 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte 1. beläggning med metall som sker med vakuummetod, eller 2. om verksamheten är tillståndspliktig enligt 28.30	9 450 kr	9 timmar
C	28.71	Blästringsarbete omfattande mer än 500 kvadratmeter yta, om verksamheten inte är anmälningspliktig enligt verksamhetskod 28.95.	8 400 kr	8 timmar
C	28.90	Anläggning för att med kemiska eller termiska metoder yrkesmässigt ta bort lack eller färg, om	15 750 kr	15 timmar

		verksamheten inte är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 28.80, 39.10 eller 39.15.		
C	28.95	Anläggning för 1. vattenbaserad avfettning som ger upphov till mer än 10 kubikmeter avloppsvatten per kalenderår, om verksamheten inte är en fordonstvätt eller tillståndspliktig enligt verksamhetskod 39.10, 39.15, 39.30 eller 39.50, 2. betning med mer än 50 kilogram betpasta per kalenderår, om verksamheten ger upphov till avloppsvatten, 3. blästring av mer än 500 kvadratmeter yta per kalenderår, 4. våttrumling av mer än 1 ton metaller per kalenderår eller härdning av mer än 1 ton gods per kalenderår, 5. termisk ytbehandling med en metallförbrukning av mer än 50 kilogram men högst 2 ton per kalenderår, eller 6. metallbeläggning med vakuummetod med en metallförbrukning av mer än 500 kilogram per kalenderår.	15 750 kr	15 timmar
ELEKTRISKA ARTIKLAR				
C	31.30	Anläggning för att tillverka eller repararera ljuskällor som innehåller kvicksilver.	10 500 kr	10 timmar
C	31.60	Anläggning för tillverkning av elektrisk tråd eller elektrisk kabel.	15 750 kr	15 timmar
METALLBEARBETNING				
Motorer, turbiner och reaktorer				
C	34.10	Anläggning för tillverkning av fler än 100 fordonsmotorer per kalenderår.	15 750 kr	15 timmar

C	34.20	Provbänk för motorer, turbiner eller reaktorer.	8 400 kr	8 timmar
Motorfordon				
C	34.40	Anläggning för tillverkning och sammansättning per kalenderår av 1. fler än 100 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till högst 3,5 ton, eller 2. fler än 10 motorfordon med en totalvikt per fordon som uppgår till mer än 3,5 ton. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 34.30	78 750 kr	75 timmar
Järnvägsutrustning och flygplan				
C	34.50	Anläggning för 1. tillverkning av järnvägsutrustning, 2. tillverkning av flygplan, eller 3. reparation av flygplan.	94 500 kr	90 timmar
Maskinell metallbearbetning				
C	34.80	Anläggning där det förekommer maskinell metallbearbetning och där total tankvolym för skärvätskor, processoljor och hydrauloljor i metallbearbetningsmaskinerna är större än 1 kubikmeter, om verksamheten inte är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt verksamhetskod 34.10, 34.20, 34.30, 34.40, 34.50, 34.60, 34.70, 35.10 eller 35.20.	8 400 kr	8 timmar
Skeppsvarv				
C	35.20	Skeppsvarv.	8 400 kr	8 timmar
FÖRBRUKNING AV ORGANISKA LÖSNINGSMEDEL				
C	39.30	Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med 1. mer än 1 ton i ytrensning, om lösningsmedlet innehåller någon kemisk produkt, som a) enligt föreskrifter som har	10 500 kr	10 timmar

		<p>meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med riskfraserna "misstänks kunna ge cancer" (R40), "kan ge cancer" (R45), "kan ge ärftliga genetiska skador" (R46), "kan ge cancer vid inandning" (R49), "kan ge nedsatt fortplantningsförmåga" (R60) eller "kan ge fosterskador" (R61), eller</p> <p>b) enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1272/2008 av den 16 december 2008 om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar, ändring och upphävande av direktiven 67/548/EEG och 1999/45/EG samt ändring av förordning (EG) nr 1907/2006 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", eller "reproduktionstoxicitet kategori 1B",</p> <p>2. mer än 2 ton i annan ytrenigöring, 3. mer än 500 kilogram i fordonslackering, eller 4. mer än 1 kilogram i kemtvätt.</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 39.10 eller 39.15.</p>		
C	39.35	<p>Anläggning där organiska lösningsmedel förbrukas per kalenderår med mer än 500 kilogram i lackering av vägfordon till följd av reparation, underhåll eller dekoration som sker utanför tillverkningsanläggningar.</p> <p>Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig</p>	8 400 kr	8 timmar

		enligt verksamhetskod 39.10 eller 39.15.		
C	39.50	<p>Anläggning där det per kalenderår förbrukas</p> <p>1. mer än 1 ton halogenerade organiska lösningsmedel, eller</p> <p>2. mer än totalt 5 ton organiska lösningsmedel.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt verksamhetskod 39.10, 39.15 eller 39.30.</p>	10 500 kr	10 timmar
HANTERING AV BRÄNSLEN OCH ANDRA KEMISKA PRODUKTER				
C	39.70	<p>Anläggning för lagring av</p> <p>1. gasformiga eller flytande petrokemiska produkter, oljor, petroleumprodukter eller brännbara gaser, om det i anläggningen lagras mer än 5 000 ton vid ett och samma tillfälle,</p> <p>2. andra kemiska produkter än som avses i 1, om anläggningen avser verksamhet för energiproduktion eller kemisk industri och har kapacitet för lagring av mer än 1 ton vid ett och samma tillfälle och</p> <p>a) någon produkt enligt föreskrifter som har meddelats av Kemikalieinspektionen har klassificerats med de riskfraser som ingår i faroklasserna "mycket giftig", "giftig", "frätande", "cancerframkallande", "mutagen", "reproduktionstoxisk" eller "miljöfarlig", eller</p> <p>b) någon produkt enligt förordning (EG) nr 1272/2008 uppfyller kriterierna för att klassificeras i faroklasserna "akut toxicitet kategori 1", "akut toxicitet kategori 2", "akut</p>	12 600 kr	12 timmar

		<p>toxicitet kategori 3", "specifik organtoxicitet enstaka exponering kategori 1", "specifik organtoxicitet upprepad exponering kategori 1", "frätande för huden kategori 1A", "frätande för huden kategori 1B", "frätande för huden kategori 1C", "cancerogenitet kategori 1A", "cancerogenitet kategori 1B", "cancerogenitet kategori 2", "mutagenitet i könsceller kategori 1A", "mutagenitet i könsceller kategori 1B", "mutagenitet i könsceller kategori 2", "reproduktionstoxicitet kategori 1A", "reproduktionstoxicitet kategori 1B", "reproduktionstoxicitet kategori 2", "farligt för vattenmiljön kategori akut 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 1", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 2", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 3", "farligt för vattenmiljön kategori kronisk 4" eller "farligt för ozonskiktet", eller</p> <p>3. andra kemiska produkter än som avses i 1 och 2, om det i anläggningen lagras mer än 50 000 ton vid ett och samma tillfälle.</p>		
C	39.90	Anläggning för lagring av mer än 5 000 ton kol, torv eller bränsleflis eller annat träbränsle per kalenderår.	6 300 kr	6 timmar
GAS- OCH VÄTSKEFORMIGA BRÄNSLEN, EL, VÄRME OCH KYLA				
Gas- och vätskeformiga bränslen				
C	40.20	Anläggning för att uppgradera eller för att på annat sätt än genom anaerob biologisk behandling tillverka högst 1 500 megawattimmar gas eller vätskeformigt bränsle per kalenderår.	16 800 kr	16 timmar
Förbränning				

A	40.40	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 300 megawatt.	78 750 kr	75 timmar
B	40.50	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av minst 50 megawatt men högst 300 megawatt.	36 750 kr	35 timmar
B	40.51	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av mer än 20 megawatt men mindre än 50 megawatt.	36 750 kr	35 timmar
C	40.60	Anläggning för förbränning med en total installerad tillförd effekt av 1. mer än 500 kilowatt men högst 20 megawatt, om annat bränsle används än enbart fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas, eller 2. mer än 10 megawatt men högst 20 megawatt, om inget annat bränsle används än fossil eldningsolja eller biogen eller fossil bränslegas. Anmälningssplikten gäller inte om verksamheten är anmälningsspliktig enligt verksamhetskod 40.70 eller avser en stationär förbränningsmotor avsedd endast som reservaggregat vid elavbrott.	11 550 kr	11 timmar
C	40.70	Gasturbinanläggning med en total installerad tillförd effekt av högst 20 megawatt.	12 600 kr	12 timmar
Vindkraft				
B	40.90	Verksamhet med 1. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre 150 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller	14 700 kr	14 timmar

		3. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 150 meter och står tillsammans med ett annat sådant vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades.		
B	40.95	Verksamhet med 1. sju eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), om vart och ett av vindkraftverken inklusive rotorblad är högre än 120 meter, 2. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med en sådan gruppstation som avses i 1, eller 3. ett eller fler vindkraftverk som vart och ett inklusive rotorblad är högre än 120 meter och står tillsammans med så många andra sådana vindkraftverk att gruppstationen sammanlagt består av minst sju vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten eller verksamheterna med de andra vindkraftverket påbörjades.	14 700 kr	14 timmar
C	40.100	Verksamhet med 1. ett vindkraftverk som inklusive rotorblad är högre än 50 meter, 2. två eller fler vindkraftverk som står tillsammans (gruppstation), eller 3. ett vindkraftverk som står tillsammans med ett annat vindkraftverk, om verksamheten påbörjas efter det att verksamheten med det andra vindkraftverket påbörjades. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 40.90 eller 40.95		
		125 kW- 4 MW	6 300 kr	6 timmar
		4,1 MW- 25 MW	9 450 kr	9 timmar

Värme- och kylanläggningar				
C	40.110	Värmepump eller kylanläggning för uttag eller tillförsel av värmeenergi från mark, vattenområde, grundvatten eller avloppsvatten för en uttagen eller tillförd effekt av mer än 10 megawatt. Anmälningsplikten gäller inte uttag eller tillförsel genom vattentäkt.	16 800 kr	16 timmar
C	40.120	Anläggning för lagring av värme i mark, vattenområde eller i grundvatten för en tillförd energimängd av mer än 3 000 megawattimmar.	6 300 kr	6 timmar
FORDONSSERVICE OCH DRIVMEDELSHANTERING				
C	50.10	Anläggning för tvättning av 1. fler än 5 000 personbilar per kalenderår, 2. fler än 100 tåg eller flygplan per kalenderår, 3. fler än 500 tågagnar eller lok per kalenderår, eller 4. fler än 1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår.	9 450 kr	9 timmar
U	50.10-1	Anläggning för tvättning 1. mellan 500-5 000 personbilar per kalenderår 2. 50-100 tåg eller flygplan per kalenderår 3. 200-500 tågagnar eller lok per kalenderår 4. 200-1 000 andra motordrivna fordon per kalenderår	6 300 kr	6 timmar
U	50.10-2	Anläggning för tvättning av icke skrovrena båtar		
		1. tvätt av färre än 50 båtar per kalenderår	2 100 kr	2 timmar
		2. tvätt av fler än 50 båtar per kalenderår	3 150 kr	3 timmar

U	50.10-3	Uppställningsplats för upp till 50 båtar där rengöring, slipning och/eller målning av båtbottnar förekommer	2 100 kr	2 timmar
U	50.10-4	Uppställningsplats för fler än 50 båtar där rengöring, slipning och/eller målning av båtbottnar förekommer	3 150 kr	3 timmar
C	50.20	Anläggning där det per kalenderår hanteras 1. mer än 1 000 kubikmeter flytande motorbränsle, eller 2. mer än 1 miljon normalkubikmeter gas avsedd som motorbränsle. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt 39.60-39.80.		
		Anläggning där mellan 1 000- 5 000 kubikmeter flytande motorbränslen eller 1 miljon normalkubikmeter gas avsett som motorbränsle hanteras.	5 250 kr	5 timmar
		Anläggning där mer än 5 000 kubikmeter flytande motorbränslen hanteras	9 450 kr	9 timmar
U	50.20-1	Anläggning där upp till och med 1 000 kubikmeter flytande motorbränslen hanteras	3 150 kr	3 timmar
HAMNAR OCH FLYGPLATSER				
Hamnar				
C	63.20	Fiskehamn eller hamn för Försvarsmakten. Anmälningsplikt gäller inte fiskehamn som är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 63.10.	14 700 kr	14 timmar
U	63.20-1	Hamn eller motsvarande med godsterminal där minst 20 anlöp sker per år	10 500 kr	10 timmar
Flygplatser				

C	63.50	Flygplats för motordrivna luftfartyg där mer än 500 flygrörelser per kalenderår äger rum. Anmälningsplikt gäller inte om flygplatsen är tillståndspliktig enligt 63.30 eller 63.40.	10 500 kr	10 timmar
LABORATORIER				
C	73.10	Kemiska eller biologiska laboratorier med en total golvyta som är större än 5 000 kvadratmeter. Anmälningsplikten gäller inte laboratorier som 1. ingår i verksamhet som är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt någon annan bestämmelse i miljöprövningsförordning, 2. är tillstånds- eller anmälningspliktiga enligt 13 kap. miljöbalken, eller 3. ingår i utbildningslokaler som är anmälningspliktiga enligt 38 § förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd.	15 750 kr	15 timmar
TANKRENGÖRING				
C	74.20	Anläggning för rengöring av cisterner, tankar eller fat som används för förvaring eller för transport av kemiska produkter. Anmälningsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 74.10	12 600 kr	12 timmar
HÄLSO- OCH SJUKVÅRD				
C	85.10	Sjukhus med fler än 200 vårdplatser.	42 000 kr	40 timmar
C	85.20	Anläggning för sterilisering av sjukvårdsartiklar, om etylenoxid används som steriliseringsmedel.	10 500 kr	10 timmar
U	85.20-1	Tandläkarmottagning	2 100 kr	2 timmar
RENING AV AVLOPPSVATTEN				

B	90.10	Avloppsreningsanläggning som omfattas av lagen 2006:412 om allmänna vattentjänster och som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 2000 personekvivalenter.	52 500 kr	50 timmar
B	90.11	Avloppsreningsanläggning med en anslutning av 2 000 personer eller fler. Tillståndsplikten gäller inte om verksamheten är tillståndspliktig enligt 90.10.	52 500 kr	50 timmar
C	90.16	Avloppsreningsanläggning som tar emot avloppsvatten med en föroreningsmängd som motsvarar mer än 200 men högst 2 000 personekvivalenter.	12 600 kr	12 timmar
U	90.16-1	Avloppsreningsanläggning som är dimensionerad för 26- 200 personekvivalenter (PE)	6 300 kr	6 timmar
U	90.16-2	Anläggning för att omhänderta och rena dagvatten	8 400 kr	8 timmar
U	90.16-3	Ledningsnät för avloppsvatten som inte tillhör en anmälnings- eller tillståndspliktig avloppsreningsanläggning.	12 600 kr	12 timmar
AVFALL				
Förbränning				
C	90.230	Samförbrännings- eller avfallsförbränningsanläggning där icke-farligt avfall förbränns yrkesmässigt, om den tillförda mängden är högst 50 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte anläggning som endast förbränner rent träavfall eller avfall som anges i 17 § 1–3 och 5 i förordningen (2013:253) om förbränning av avfall.	6 300 kr	6 timmar
Deponering				
C	90.281	Deponering av icke-farliga	8 400 kr	8 timmar

		<p>muddermassor längs små sund, kanaler eller vattenvägar som massorna har muddrats från, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mängden massor är högst 1 000 ton, eller 2. föroreningsrisken endast är ringa. 		
B	90.300	<p>Deponering av icke-farligt avfall som inte är inert, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. den tillförda mängden är mer än 2 500 ton men högst 100 000 ton avfall per kalenderår, eller 2. mängden avfall som deponeras är mer än 25 000 ton. <p>Tillståndsplikten gäller inte om deponeringen är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 90.290.</p>	26 250 kr	25 timmar
C	90.341	<p>Sluttäckt deponi där sluttäckningen har godkänts enligt 32 § förordningen (2001:512) om deponering av avfall, fram till dess åtgärder inte längre behöver vidtas enligt 33 § samma förordning.</p>	21 000 kr	20 timmar
Återvinning eller bortskaffande av avfall som uppkommit i egen verksamhet				
C	90.391	<p>Återvinning av farligt avfall som har uppkommit i egen verksamhet, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår, och 2. behandlingen leder till materialåtervinning. 	8 400 kr	8 timmar
Biologisk behandling och animaliskt avfall				
C	90.171	<p>Behandling av icke-farligt avfall genom biologisk behandling, om</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. avfallet inte är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 10 ton men högst 500 ton per kalenderår, eller 2. avfallet är park- och trädgårdsavfall och den tillförda mängden är mer än 50 ton men 	6 300 kr	6 timmar

		högst 18 750 ton per kalenderår. Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är tillstånds- eller anmälningspliktig enligt verksamhetskod 40.01 eller 40.02.		
C	90.251	Yrkesmässig behandling av animaliskt avfall på annat sätt än genom biologisk behandling eller förbränning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 ton per dygn eller högst 2 500 ton per kalenderår.	12 600 kr	12 timmar
Återvinning för anläggningsändamål				
C	90.141	Återvinning av icke-farligt avfall för anläggningsändamål på ett sätt som kan förorena mark, vattenområde eller grundvatten, om föroreningsrisken är ringa.	2 100 kr	2 timmar
Uppgrävda massor				
C	90.370	Behandling av avfall som utgörs av uppgrävda förorenade massor från den plats där behandlingen sker, om behandlingen pågår under högst en tolv månadersperiod och inte är tillståndspliktig enligt verksamhetskod 90.300, 90.310, 90.320, 90.330 eller 90.340.	16 800 kr	16 timmar
Avvattning				
C	90.375	Avvattning av icke-farligt avfall, om mängden avfall som behandlas är högst 2 000 ton.	16 800 kr	16 timmar
Mekanisk bearbetning och sortering				
C	90.80	Sortering av icke-farligt avfall, om mängden avfall är 1. mer än 1 000 ton per kalenderår och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 1 000 ton men högst 10 000 ton per kalenderår i andra fall.	12 600 kr	12 timmar

C	90.110	<p>1. yrkesmässig återvinning av icke-farligt avfall genom mekanisk bearbetning, om den tillförda mängden avfall är högst 10 000 ton per kalenderår, eller</p> <p>2. genom krossning, siktning eller motsvarande mekanisk bearbetning återvinna avfall för byggnads- eller anläggningsändamål.</p>		
		Anläggning där upp till och med 3000 ton icke-farligt avfall hanteras per år	8 400 kr	8 timmar
		Anläggning där mellan 3001 -10 000 ton icke-farligt avfall per år hanteras	12 600 kr	12 timmar
		Anläggning där över 10 000 ton icke-farligt avfall per år hanteras	16 800 kr	16 timmar
Elavfall				
C	90.90	<p>Yrkesmässig sortering, demontering eller på annat sätt behandling av avfall från elektriska och elektroniska produkters innan ytterligare behandling.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte behandling av komponenter eller utrustning som innehåller isolerolja.</p>	12 600 kr	12 timmar
Uttjänta fordon				
C	90.120	<p>Verksamhet som innefattar att tömma, demontera eller på annat sätt yrkesmässigt återvinna</p> <p>1. uttjänta bilar som omfattas av bilskrotningsförordningen (2007:186), eller</p> <p>2. andra uttjänta motordrivna fordon vars totalvikt inte överstiger 3 500 kilogram, om fordonen återvinns av en bilskrotare som är auktoriserad enligt bilskrotningsförordningen.</p>	12 600 kr	12 timmar
Förberedelse för återanvändning				
C	90.29	Förbereda avfall för återanvändning.	8400 kr	8 timmar

Lagra som en del av att samla in avfall				
B	90.30	Vid lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.	23 100 kr	22 timmar
C	90.40	Vid lagring av icke-farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 10 ton men högst 30 000 ton och avfallet ska användas för byggnads- eller anläggningsändamål, eller 2. mer än 10 ton men högst 10 000 ton annat icke-farligt avfall i andra fall.	12 600 kr	12 timmar
B	90.50	Vid lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 5 ton och utgörs av olja, 2. mer än 30 ton och utgörs av blybatterier, 3. mer än 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter, 4. mer än 30 ton och utgörs impregnerat trä, 5. mer än 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller 6. mer än 1 ton i andra fall.	21 000 kr	20 timmar
C	90.60	Vid lagring av farligt avfall som en del av att samla in det, om mängden avfall vid något tillfälle är 1. mer än 200 kilogram men högst 5 ton och utgörs av olja,	6 300 kr	6 timmar

		<p>2. mer än 1 500 kilogram men högst 30 ton och utgörs av blybatterier,</p> <p>3. mer än 1 ton men högst 50 ton och utgörs av elektriska eller elektroniska produkter,</p> <p>4. mer än 200 kilogram men högst 30 ton och utgörs av impregnerat trä,</p> <p>5. högst 50 ton och utgörs av motordrivna fordon, eller</p> <p>6. mer än 200 kilogram men högst 1 ton i andra fall.</p>		
Andra verksamheter med återvinning eller bortskaffande				
C	90.430	<p>Yrkesmässig behandling av icke-farligt avfall, om den tillförda mängden avfall är högst 500 ton per kalenderår.</p> <p>Anmälningsplikten gäller inte om behandlingen är anmälnings- eller tillståndspliktig enligt någon annan bestämmelse i detta kapitel.</p>	8 400 kr	8 timmar
SKJUTFÄLT, SKJUTBANOR OCH SPORTANLÄGGNINGAR				
C	92.20	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för mer än 5 000 skott per kalenderår.	6 300 kr	6 timmar
U	92.20-1	Skjutbana som är stadigvarande inrättad för skjutning utomhus med skarp ammunition till finkalibriga vapen (kaliber mindre än 20 millimeter) för högst 5 000 skott per kalenderår.	2 100 kr	2 timmar
C	92.30	Permanent tävlings-, tränings- eller testbana för motorfordon.	5 250 kr	5 timmar
TEXTILTVÄTTERIER				
C	93.10	Tvätterier för mer än 2 ton tvättgods	10 500 kr	10 timmar

		per dygn. Anmälningsplikten gäller inte om 1. utsläpp av vatten från verksamheten leds till ett avloppsreningsverk som är tillståndspliktigt enligt 90.10 eller 2. verksamheten är anmälningspliktig enligt 39.30		
U	93.10-1	Tvättereri för minst 1 ton men högst 2 ton tvättgodis per dygn.	2 100 kr	2 timmar
ÖVRIGT				
U	95-1	Parkeringsgarage med anslutning till spill- eller dagvattennät där fler än 100 platser för motorfordon finns	3 150 kr	3 timmar
U	95-2	Parkeringsplats med plats för fler än 50 motorfordon	2 100 kr	2 timmar
U	95-3	Parkeringsplats med plats för fler än 100 motorfordon	3 150 kr	3 timmar
U	95-4	Parkeringsplats med plats för fler än 250 motorfordon	4 200 kr	4 timmar
U	95-5	Parkeringsplats med plats för fler än 500 motorfordon	5 250 kr	5 timmar
U	96-1	Golfbana	3 150 kr	3 timmar
U	97-1	Fordonsverkstad överstigande 500 kvadratmeter	3 150 kr	3 timmar
U	97-2	Fordonsverkstad högst 500 kvadratmeter	2 100 kr	2 timmar
U	98-1	Naturresevat och biotopskyddade områden där kommunen har tillsynsansvaret	5 250 kr	5 timmar

Taxebilaga 2

Fasta årliga avgifter för tillsyn av hälsoskydd

Taxa för tillsyn av verksamheter inom miljöbalkens område gällande hälsoskydd.

Verksamhet	Avgift	Antal timmar
Förskolor med plats för högst 30 barn	2 100 kr	2 timmar
Förskolor med plats för mer än 30 men högst 100 barn	3 675 kr	3,5 timmar
Förskolor med plats för mer än 100 barn	5 250 kr	5 timmar
Öppen förskola, fritidshem, öppen fritidsverksamhet	1 575 kr	1,5 timmar
Skolor med plats för högst 75 elever	2 625 kr	2,5 timmar
Skolor med plats för mer än 75 elever men högst 350 elever	4 200 kr	4 timmar
Skolor med plats för mer än 350 elever	7 350 kr	7 timmar
Tillägg för integrerad fritidsverksamhet. Om skolan eller förskolan har fritidshem eller fritidsverksamhet integrerad i lokalen/verksamheten.	1 050 kr	1 timme
Tillägg för integrerad idrottsanläggning. Om skolan eller förskolan har idrottsanläggning integrerad i lokalen/verksamheten.	1 050 kr	1 timme
Bassängbad med simbassäng eller bubbelpool. Omfattar inte bassängbad med kar, badtunna, floatingkar eller liknande.	5 250 kr	5 timmar
Solarium	2 100 kr	2 timmar
Verksamhet där allmänheten yrkesmässigt erbjuds hygienisk behandling som innebär risk för blodsmitta genom användning av skalpeller, akupunktur nålar, piercingverktyg eller andra liknande skärande eller stickande verktyg.	3 150 kr	3 timmar
Lokaler för vård eller annat omhändertagande med upp till och med 50 boende	2 100 kr	2 timmar
Lokaler för vård eller annat omhändertagande med fler än	3 150 kr	3 timmar

50 boende		
Föreningar eller motsvarande som tillhandahåller över 2 m ³ men max 10 m ³ enskilt dricksvatten per dygn och/eller tillhandahåller enskilt dricksvatten till mer än 20 personer men till max 50 personer per dygn.	2 100 kr	2 timmar
Strandbad EU- bad	4 200 kr	4 timmar

Taxebilaga 3

Taxa för kontroll av livsmedelsverksamheter

Inledande bestämmelser

Denna taxa gäller avgifter för Värmdö kommuns kostnader för offentlig kontroll, prövning och registrering enligt livsmedelslagen (2006:804), lagen om foder och animaliska biprodukter (2006:805), de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen.

Avgift enligt denna taxa tas ut för:

1. prövning i ärenden om godkännande av anläggning,
2. registrering av anläggning,
3. handläggning och andra åtgärder vid normal offentlig kontroll och extra offentlig kontroll,
4. uppdragsverksamhet

Avgift enligt denna taxa tas inte ut för:

1. offentlig kontroll som föranleds av klagomål som visar sig obefogat,
2. handläggning som föranleds av överklagande av beslut enligt livsmedelslagen och lagen om foder, de föreskrifter som meddelats med stöd av lagen samt de EU-bestämmelser som kompletteras av lagen,
3. uppgifter som faller inom förvaltningslagens serviceskyldighet,
4. uppgifter som faller utanför kontrollbegreppet, t.ex. remisser.

Rätt att höja taxan

5. Bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får för varje kalenderår (avgiftsår) besluta att höja i denna taxa fastställd timtaxa (timavgift) med en procentsats som motsvarar de 12 senaste månadernas förändring fördelat på en kombination av konsumentprisindex (till en del av 25 %) och lönekostnadsindex (till en del av 75 %) räknat fram till 1 oktober före avgiftsåret.

Beslutsför nämnd

Beslut om att fastställa avgift enligt 6, 14 och 18 § förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter eller andra beslut om avgifter i enskilda fall enligt denna taxa fattas av bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden.

Timtaxa (timavgift)

Vid tillämpningen av denna taxa är timtaxan (timavgiften) 1 075 kronor per timme kontrolltid. Avgiftsuttag sker i förhållande till den kontrolltid som en anläggning tilldelas eller i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid i varje ärende eller enligt de andra grunder som anges i taxan.

I de fall timavgift tas ut i förhållande till faktiskt nedlagd kontrolltid avses med kontrolltid den sammanlagda tid som varje tjänsteman vid nämnden har använt för inläsning av ärendet, kontakter med parter, samråd med experter och andra myndigheter, platsbesök, restid,

beredning i övrigt av ärendet, skrivelser, föredragning och beslut.

Om den sammanlagda kontrolltiden understiger en halv timme per år tas ingen timavgift ut.

För inspektioner, mätningar och andra kontroller som utförs vardagar mellan klockan 19.00 och 07.00, lördagar, söndagar eller helgdagar, tas avgift ut med dubbel ordinarie timavgift.

Avgift för provning

Den som ansöker om godkännande av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet eller för att tillverka snus och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning ska betala en avgift för provningen som motsvarar en årsavgift för anläggningen enligt **8.6** med tillämpning av den riskklass som gäller för den typ av verksamhet som godkännandet avser och den erfarenhetsklass som nämnden bestämmer.

Avgift för provning ska betalas för varje anläggning som ansökningen avser. Avgiften för provning får tas ut i förskott.

Godkännande vid byte av livsmedelsföretagare eller annan ändring

För godkännande av en anläggning med anledning av byte av livsmedelsföretagare eller sådan ändring av verksamheten som kräver godkännande ska, under förutsättning att godkännande för anläggningen tidigare lämnats, betalas halv avgift enligt **8.3**.⁴

Avgift för provning i ärenden om godkännande ska betalas även om ansökan avslås.

Avgift för registrering

Den som anmäler registrering av en anläggning för att driva livsmedelsverksamhet eller för att tillverka snus och tuggtobak eller för dricksvattenförsörjning ska betala avgift för en timmes handläggningstid motsvarande den aktuella timtaxan.

Årlig kontrollavgift

För normal offentlig kontroll av en livsmedelsanläggning ska en årlig kontrollavgift betalas.

Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden tilldelar anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av en *riskklassificering* med hänsyn till typ av företag och verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt en *erfarenhetsklassificering* med hänsyn till nämndens erfarenheter av verksamheten. Tillämpningen görs vid Livsmedelsverkets vägledning beträffande riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter. Den årliga kontrolltiden för varje riskklass och erfarenhetsklass framgår av vägledningens tabell. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

Verksamheten behöver meddela bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden när den upphör eller byter ägare för att inte behöva betala årlig avgift för nästkommande år.

⁴ Om handläggningstiden erfarenhetsmässigt inte är mycket mindre vid denna typ av godkännandeprovningar, kan uttag av full avgift övervägas, eventuellt med möjlighet att i särskilda fall ta ut en t ex en halv avgift

Foderanläggning

För normal offentlig kontroll av foderanläggning ska en fast årlig kontrollavgift betalas. Avgiftens storlek baseras på den kontrolltid bygg-, miljö- och hälsoskyddsmyndigheten tilldelar anläggningen. Kontrolltiden bestäms genom en riskbedömning av anläggningen bestående av en *riskklassificering* med hänsyn till typ av företag och verksamhet, produktionens storlek och konsumentgrupper samt en *erfarenhetsklassificering* med hänsyn till myndighetens erfarenheter av verksamheten. Tillämpningen görs vid Statens jordbruksverks gällande vägledning gällande riskklassificering av livsmedelsanläggningar och beräkning av kontrollavgifter om offentlig kontroll av foder och animaliska biprodukter. Den årliga kontrolltiden för varje riskklass och erfarenhetsklass framgår av vägledningens tabell. Den årliga kontrollavgiften beräknas genom att kontrolltiden multipliceras med timtaxan.

Undantag

Om en tillämpning av **8.6** skulle medföra att kontrolltiden för en anläggning blir uppenbart oriktig i förhållande det faktiska kontrollbehovet enligt myndighetens riskbedömning, ska anläggningen istället tilldelas kontrolltid på grundval av myndighetens bedömning av anläggningens kontrollbehov.

Fast årlig avgift omfattar kalenderår och får tas ut i förskott.

Kalenderår

Av 9 § förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel framgår att den årliga avgiften ska betalas från och med det kalenderår då verksamheten påbörjas och att avgiften därefter ska betalas med helt avgiftsbelopp för varje påbörjat kalenderår.

Om anläggningen placeras i annan avgiftsklass eller annars tilldelas annan kontrolltid, ska den nya avgiften betalas från och med det följande kalenderåret.

Den som enligt **8.8** ska betala en avgift för godkännande av en anläggning, ska dock betala den årliga avgiften från och med kalenderåret efter det att verksamheten har påbörjats.

Betalningsansvarig

Av 4 § förordningen (2006:1166) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter framgår att den årliga kontrollavgiften ska betalas av den som äger eller innehar anläggningen (livsmedels-, eller foderföretagaren) vars verksamhet är föremål för kontroll.

Avgift för extra offentlig kontroll

Om påvisandet av bristande efterlevnad medför offentlig kontroll som går utöver den normala kontrollverksamheten, tas en avgift om 990 kr/tim ut för nedlagd kontrolltid och för de faktiska kostnaderna för provtagning, analys av prover och restid.

Enligt artikel 28 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 882/2004 om offentlig kontroll för att säkerställa kontrollen av efterlevnaden av foder- och livsmedelslagstiftningen samt bestämmelserna om djurhälsa och djurskydd, ska den företagare som har ansvaret för den bristande efterlevnaden eller får den företagare som äger eller innehar produkterna vid den tid då den extra offentliga kontrollen genomförs debiteras de kostnader som den extra offentliga kontrollen medför.

Nedsättning av avgift m.m.

Av 10 § förordningen (2006:1166) om avgift för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter framgår att kontrollmyndigheten får sätta ned eller efterskänka den årliga kontrollavgiften om det finns särskilda skäl. Beslut om att sätta ned eller efterskänka avgiften för kommunens offentliga kontroll fattas av den nämnd som fastställer avgiften enligt **8.1.4** i denna taxa. Om det finns särskilda skäl får nämnden också besluta att sätta ned eller efterskänka avgiften för godkännande, registrering eller bemanning vid styckningsanläggningar.

Om det finns särskilda skäl med hänsyn till en verksamhets art, omfattning eller tillsynsbehov, får bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden i ett enskilt ärende ändra en avgift enligt denna taxa.

Konkurs

Vid en konkurs övergår konkursgäldenärens rättigheter och skyldigheter till konkursboet. Avgifter som förfaller till betalning efter konkursbeslutet ska betalas av konkursboet. Detta gäller oavsett om konkursförvaltaren driver verksamheten vidare eller ej.

Moms

Moms tas inte ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Moms tas däremot ut vid uppdragsverksamhet.

Om betalning av avgiften m.m.

Betalning av avgift enligt denna taxa ska ske till Värmdö kommun. Betalning ska ske inom tid som anges i beslutet om avgift eller i fakturan. Avgiften ska betalas inom den tid och på det sätt som nämnden bestämmer. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift enligt lag (1997:484) om dröjsmålsavgift utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 2, 3, 4, 4 a § i lag (1997:484) om dröjsmålsavgift.

Verkställighetsfrågor m.m.

Av 33 § livsmedelslagen (2006:804) och 33 § lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, framgår att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämnden får förordna att dess beslut om avgift ska gälla omedelbart även om det överklagas.

Av 31 § livsmedelslagen (2006:804) och 31 § lag (2006:805) om foder och animaliska biprodukter, framgår att bygg-, miljö- och hälsoskyddsnämndens beslut om avgift överklagas hos länsstyrelsen.

Taxor och avgifter Bygg- miljö- och hälsoskyddsnämndens bygglovstaxa 2018

Plan- och bygglagen

Särskilda föreskrifter om avgifter för kommunernas verksamhet inom nämndens ansvarsområde finns i 12 kap. plan- och bygglagen (2010:900) (PBL). Där anges i 8 § att nämnden får ta ut avgifter för:

1. beslut om planbesked, förhandsbesked, villkorsbesked, startbesked, slutbesked och ingripandebesked,
2. beslut om lov,
3. tekniska samråd och slutsamråd,
4. arbetsplatsbesök och andra tillsynsbesök på byggarbetsplatsen,
5. upprättande av nybyggnadskartor,
6. framställning av arkivbeständiga handlingar,
7. kungörelser enligt 9 kap. 41 § st 3, och
8. andra tids- eller kostnadskrävande åtgärder.

Nämnden får även enligt 9 § ta ut en planavgift för att täcka kostnader för att upprätta eller ändra detaljplaner eller områdesbestämmelser, om nämnden ger bygglov för nybyggnad eller ändring av en byggnad eller annat bygglov enligt 16 kap. 7 § (skylt eller ljusanordning eller annan lovpliktig anläggning) och den fastighet som bygglovet avser har nytta av planen eller områdesbestämmelserna.

Nämndens rådgivningsverksamhet och allmänna övervakningsverksamhet bör vara skattefinansierad (prop. 2009/10:170 s 351 f).

Självkostnadsprincipen

12 kap. i PBL reglerar nämndens verksamhet. I 12 kap. 8 § framgår vad nämnden får ta ut avgifter för. Av 12 kap. 10 § framgår att en avgift inte får överstiga kommunens genomsnittliga kostnad för den typ av besked, beslut eller handläggning som avgiften avser.

För all kommunal verksamhet gäller dessutom allmänt självkostnadsprincipen som uttrycks i 8 kap. 3c § kommunallagen.

”Kommuner och landsting får inte ta ut högre avgifter än som svarar mot kostnaderna för de tjänster eller nyttigheter som kommunen eller landstinget tillhandahåller (självkostnaden)”.

Självkostnadsprincipen syftar på det *totala avgiftsuttaget för en verksamhet*. Kostnaderna i det enskilda fallet har inte någon betydelse för tillämpningen av självkostnadsprincipen.

Vid beräkningen av självkostnaderna får, utöver externa kostnader, alla relevanta direkta och indirekta kostnader som verksamheten ger upphov till tas med. Exempel på direkta kostnader är personalkostnader, personalomkostnader (inklusive pensionskostnader), material och utrustning, försäkringar m m. Exempel på indirekta kostnader är lokalkostnader, kapitalkostnader och administrationskostnader. Verksamhetens eventuella andel av kommunens centrala service- och administrationskostnader bör också räknas med (se bl.a. prop 1993/94:188 s 85).

Likställighetsprincipen

PBL innehåller inte några särskilda regler om hur avgifternas storlek i det enskilda fallet ska bestämmas eller annorlunda uttryckt hur de totala kostnaderna ska fördelas på dem som är

avgiftsskyldiga.

Av betydelse för avgiftsuttaget i enskilda fall i kommunal verksamhet är däremot den s.k. likställighetsprincipen, som uttrycks i 2 kap. 2 § kommunallagen.

”Kommuner och landsting skall behandla sina medlemmar lika, om det inte finns sakliga skäl för något annat”.

Däremot finns det inget hinder mot att differentiera avgifterna med hänsyn till kostnadsskillnader mellan olika prestationer. Inom vissa ramar tillåts även schabloniserade taxor (se prop. 1993/94:188 s 87 och Petersén m.fl. s. 65-66).

Kommunfullmäktiges beslut om taxa

Den föreslagna taxan hänvisar till prisbasbeloppet (tidigare basbeloppet) enligt lagen (1962:381) om allmän försäkring. Detta belopp räknas fram på grundval av ändringarna i det allmänna prisläget och fastställs för helt kalenderår. Detta innebär att någon justering av beloppet inte ska behövas för att kompensera för allmänna kostnadsökningar.

Kommunens beslut behöver inte vinna laga kraft innan taxan börjar tillämpas. Taxan gäller från och med det datum då protokollet med beslutet har justerats, om inte senare tidpunkt angivits.

Avgiftsbeslut i enskilda ärenden

Ansvarig nämnd/delegation till tjänstemän

Tillämpningen av taxan och debiteringen i enskilda fall ankommer på den eller de kommunala nämnder som svarar för uppgiften i fråga. Beslut om påförande av avgift kan fattas av tjänstemän eller av enskilda förtroendevalda endast efter delegation. Effektivitetsskäl talar för att rätten att fatta beslut om avgifter bör delegeras till tjänstemännen. Viktigt är att nämndens delegationsordning anpassas till gällande regler.

Mervärdesskatt

Mervärdesskatt ska inte tas ut på avgifter som baseras på myndighetsutövning. Mervärdesskatt tas däremot ut på avgifter enligt uppdragstaxa.

Vad avgiftsbeslut bör innehålla

I linje med det anförda anser vi att det av beslut om avgift bör framgå:

- Med stöd av vilka bestämmelser som avgiften har debiterats.
- Hur stor avgift som debiteras.
- När betalning ska ske.
- Hur avgiftsbeslutet kan överklagas (regler om detta finns i 22-28 § förvaltningslagen).
- Att mervärdesskatt inte betalas på avgiften.

Avgiftsbestämning

Avgiften beräknas efter den taxa som gäller vid påbörjad handläggning av ärendet. Finner nämnden att det finns särskilda skäl som motiverar en höjning eller minskning av avgiften, får nämnden besluta detta för visst slag av ärenden eller för särskilt ärende. Nämndens rätt att i varje särskilt fall bestämma om avgift får beslutas av tjänsteman vid nämnden enligt särskild delegationsordning.

Om en åtgärd inte kan hänföras till en särskild grupp i tabellerna, beslutar nämnden om skälig avgift grundad på tidsersättning.

Betalning av avgift

Betalning av avgift ska ske till nämnden inom den tid som anges i faktura. Betalas inte avgiften i rätt tid ska dröjsmålsavgift enligt lag (1997:484) om dröjsmålsavgift utgå. Dröjsmålsavgiften ska beräknas på samma sätt som enligt 2, 3, 4, 4 a § i lag (1997:484) om dröjsmålsavgift. Avgifter kan tas ut i förskott. Uttagen avgift för avslagsbeslut avräknas mot eventuell bygglovavgift.

Beräkning av avgifter enligt taxan

Avgiften för en viss åtgärd tas ut enligt de tabeller som hör till taxan. Flertalet av avgifterna beräknas som en funktion av ett värde som utgör en tusendel av gällande prisbasbelopp enligt lagen (1962:381), om allmän försäkring (mPBB) samt ärendeberoende faktorer som grundar sig på den tidsåtgång och komplexitet som handläggningen av respektive ärendetyp kräver.

Därutöver kan justeringsfaktor N läggas till funktionen i syfte att anpassa avgiftsnivån till förhållanden inom kommunen. För faktor N fastställs siffran 1,1. Kommunfullmäktige kan besluta att faktor N ska vara lägre eller högre, och kan grunda sitt beslut på invånarantal eller på andra faktorer, t ex Sveriges Kommuner och landstings kommungruppsindelning, dock alltid med beaktande av självkostnadsprincipen.

Tidsersättning

Om kostnadstäckningsgraden ska vara 75 % (dvs. den debiterbara tiden ska vara 75 %) kan tidsersättningen tas ut. Total debiterbar årsarbetstid är 1 200-1 400 årsarbetstimmar.

I timkostnaden ingår alla normala kringkostnader, utom kostnader för lokaler som inte kan schablonberäknas, eftersom stora variationer förekommer.

För Värmdö kommun är timavgiften 995 kr/tim.

Avräkning

För startbesked gäller om sökanden så begär ska nämnden återbetala i förskott erlagda avgifter för åtgärder som inte vidtagits. Detta under förutsättning att kontrollplan följts och projektet inte fullföljts inom föreskriven tid.

Om slutlig avgift för startbesked och upprättande av kontrollplan avviker ifrån i förskott betald avgift ska avräkningen ske senast när slutbesked överlämnas. Slutavräkning sker när slutbesked utfärdas.

Ränta utgår inte på belopp, som återbetalas respektive tilläggsdebiteras, för tid innan betalningen ska ske. Tid för begäran om återbetalning hanteras enligt preskriptionslagen.

Övrigt

Kommunen får ta ut kostnad för kopiering eller utskrift av allmän handling enligt beslut i kommunfullmäktige. Sådan taxa – kopiering av allmän handling - beslutas i särskild ordning.

Avgift för kopiering, utplottning och maskinkostnad får också tas ut för handlingar (digitala och analoga kartor m m), som ska upplåtas med nyttjanderätt. Även sådana avgifter beslutas av kommunfullmäktige (se ovan).

I de fall moms ska utgå tillkommer denna utöver angivna priser.

Benämningar av faktorer för beräkning av avgifter

HF	Handläggningsfaktor
KOM	Faktor för kommunikering
mPBB	”Milliprisbasbelopp”, en tusendels prisbasbelopp
N	Justeringsfaktor = 1,1
OF	Objektfaktor
Tidersättning:	995 kr/tim

Grundprincip för beräkning av avgift: Faktor x mPBB x N.

Avgift för bygglov/start besked: beräknas efter bruttoarean (BTA) + öppenarean (OPA).

Nybyggnad: uppförande av en ny byggnad eller flyttning av en tidigare uppförd byggnad till en ny plats.

Tillbyggnad: ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Ombyggnad: ändring av en byggnad som innebär att hela byggnaden eller en betydande och avgränsbar del av byggnaden påtagligt förnyas.

Ändring: en eller flera åtgärder som ändrar en byggnads konstruktion, funktion, användningssätt, utseende eller kulturhistoriska värde.

Vid beräkning av BTA, OPA och BYA skall mätreglerna enligt Svensk Standard SS 21054:2009 utgåva 1 gälla i tillämplig omfattning. Arean bestäms med den noggrannhet som inlämnade ritningar medger.

Vid definition av byggnadshöjd, sluttningsvåning, källare m.m. ska beräkningsregler och definitioner enligt plan- och byggförordningen tillämpas.

Avgiften kan också tas ut genom tidersättning enligt fastställd timtaxa (995 kr/tim).

Vid tidersättning tas kostnad för administration ut med minst en timme.

Vid tidersättning kan också ersättning för resa utgå om så erfordras.

Prisbasbelopp 2011 – 42 800 kr

Prisbasbelopp 2012 – 44 000 kr
Prisbasbelopp 2013 – 44 500 kr
Prisbasbelopp 2014 – 44 400 kr
Prisbasbelopp 2015 – 44 500 kr
Prisbasbelopp 2016 – 44 300 kr
Prisbasbelopp 2017 – 44 800 kr

Tabeller

Tabell 1 - Objektsfaktorer

Objektsfaktor (OF) för handläggning av olika objekt – byggnader och anläggningar – beroende på storlek. Faktorn ska multipliceras med lämplig åtgärdsfaktor enligt tabeller nedan.

Area (m ²) – BTA + OPA	OF
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader	
0-19	5
20-39	6
40-59	7
60-79	8
80-129	9
130-199	10
200-299	11
300-499	15
500-799	21
800-1199	26
1200-1999	30
2000-2999	36
3000-3999	46
4000-4999	56
5000-5999	64
6000-7999	72
8000-9999	88
10000-14999	100
15000-19999	125
20000-24999	170
25000-49999	235
50000-100000	400
Härutöver	+ 3/1000 m ²
*Mycket enkla byggnader < 50 m ²	5

*I separat ärende, t ex carport, taktäckta uteplatser (som inte är bygglovsbefriade enl. PBL 9 kap. 4-6 §), skärmtak, glasade uteplatser/växthus, transformatorbyggnader och liknande.

I ärenden gällande både huvudbyggnad och garage/carport räknas den sammanlagda BTA + OPA.

I de fall ärendet har flera byggnader av samma typ beräknas areafaktorn efter dessa byggnaders totala BTA och OPA enligt tabell 1.

Tabell 2 - Underrättelse och expediering

Denna taxa används när kommunikering krävs. Taxan tillämpas även vid kommunikering av avslagsbeslut och vid tillsyn.

Avgift = KOM x mPBB x N (inom parantes redovisas summan)

Antal	Kommentarer	KOM
Sakägare 1-5		40
Sakägare 6-9		60
Sakägare 10-		120
Kungörelse	+ faktisk annonskostnad	80
Kungörelse av beslut i Post- och Inrikestidning	+ faktisk annonskostnad	5

Tabell 3 - Handläggningsfaktor för bygglov HF1

Avgift för bygglov = Summan av alla tillämpliga HF1 x OF x mPBB x N

(OF enligt tabell 1)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF1
Administration inkl. arkivering	7
Planprövning - Planenlighet inom detaljplan eller kontroll mot givet förhandsbesked	3
Byggnaden - Placering, yttre utformning och färgsättning - Användbarhet och tillgänglighet	7
Tomten - Tomts ordnande inkl. utfart och parkering - Enkel kontroll av handlingar för grundläggning och dagvattenanslutning - Fyllning och schaktning (då marklov ej erfordras) - Skyddsåtgärder mot skred och högvatten - Utrymnings- och räddningsvägar	7

- Måttgranskning	
- Besiktning (platsbesök)	

(se tidsersättning och tabell 6 för eventuellt tillkommande avgifter).

Tabell 4 - Handläggningsfaktor för startbesked HF2

Avgift = Summan av alla tillämpliga HF2 x OF x mPBB x N

(OF enligt tabell 1 alternativt tidsersättning)

Åtgärd	Handläggningsfaktor HF2
Administration inkl. arkivering och registrering av kontrollansvarig	7

Startbesked	
Startbesked inkl. tekniskt samråd och fastställande av kontrollplan eller	10
Startbesked och fastställande av kontrollplan eller	5
Startbesked (gäller även rivning)	3

Arbetsplatsbesök	5
Extra arbetsplatsbesök/per styck	5
Slutsamråd inkl. slutbesked	6
Slutbesked, avslut eller interimistiskt slutbesked	3

Tabell 5 - Justering av bygglovsavgifter

Bygglovavgift avser lovprövning utom HF

Åtgärd	Avgift
Lämplighet/lokaliseringsprövning utanför detaljplan	1,25 bygglovavgift
Tillägg för prövning av liten avvikelse	1,2 bygglovavgift
Varsamhet	1,1 bygglovavgift
Tillbyggnad	Ingen justering
Ombyggnad	Ingen justering
Ändring	0,7 bygglovavgift (berörd del)
Tidsbegränsat bygglov	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, förlängning	0,5 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong	0,75 bygglovavgift
Tidsbegränsat bygglov, säsong, förlängning	0,5 bygglovavgift
Förnyelse av lov = ny prövning	0,8 bygglovavgift
Stor enkel byggnad (oisolerad, t.ex. lagerhall) $\geq 600 \text{ m}^2$	0,3 bygglovavgift
Attefallansökan, komplett	3 timmars handläggningstid
Attefallsansökan, inte komplett	4 timmars handläggningstid

Tabell 6 - Avgift för besked

Typ av besked	Avgift
Förhandsbesked	Tidsersättning (dock minst 200 mPBB)
Ingripandebesked	Tidsersättning
Villkorsbesked	Tidsersättning (dock minst 50 mPBB)

Avgift för kommunikering tillkommer enligt tabell 2.

Tabell 7 - Beslut om ny kontrollansvarig

Avgift = HF x mPBB x N

Åtgärd	HF
Ny sakkunnig	25

Tabell 8 – Hissar och andra motordrivna anordningar

Avgift tas ut som tidsersättning enligt plan- och byggförordningen (ersätter förordning 1999:371 om hissar m.m. i byggnadsverk).

Åtgärd	Tidsersättning
Medgivande eller förbud att använda hiss	Tidsersättning (minst 2 tim)

Tabell 9 – Inom detaljplan, planenligt, nybyggnad, bygglovavgift

Gäller för ”standardärende” inom detaljplan, utan avvikelse och kommunikering.

Avgiften utgör summan av avgifterna för de åtgärder som nämnden vidtar i samband med bygglov respektive startbesked. Avgift för att upprätta eller ändra detaljplan, områdesbestämmelser eller fastighetsplan tillkommer enligt särskild taxa eller genom upprättat planavtal.

Se tabell 3 och 4 angående tillämpliga HF.

Avgiften inkluderar ett arbetsplatsbesök (utom vid mycket enkla byggnader).

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)⁵ x N (maxbelopp)

Area (m ²) – BTA + OPA	OF	HF1	HF2
Byggnader, anläggningar inkl. bygglovspliktiga komplementbyggnader			
0-19	5	24	28
20-39	6	24	28
40-59	7	24	28
60-79	8	24	28
80-129	9	24	28
130-199	10	24	28
200-299	11	24	28
300-499	15	24	28
500-799	21	24	28
800-1199	26	24	28
1200-1999	30	24	28
2000-2999	36	24	28
3000-3999	46	24	28
4000-4999	56	24	28

⁵Bygglov inklusive startbesked

5000-5999	64	24	28
6000-7999	72	24	28
8000-9999	88	24	28
10000-14999	100	24	28
15000-19999	125	24	28
20000-24999	170	24	28
25000-49999	235	24	28
50000-100000	400	24	28
Härutöver	+ 3/1000 m ²		
*Mycket enkla byggnader < 50 m ²	4	20	20

Komplementbyggnad

$$\text{Bygglovavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^6 \times \text{N}$$

Objekt	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	<50 m ²	5	17	13
Komplementbyggnad, garage, carport, förråd (eget ärende)	>50 m ²	7	17	15
Källsorteringsbehållare/grupp Sopskåp, sophus		6	14	15

⁶ Bygglov inklusive startbesked

Tabell 10 - Tillbyggnad

$$\text{Bygglovavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^7 \times \text{N}$$

Huvudbyggnad	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Tillkommande yta BTA	≤ 15 m ²	3	14	10
Tillkommande yta BTA	16-49 m ²	5	17	15
Tillkommande yta BTA	50-129 m ²	7	17	28
Tillkommande yta BTA	130-199 m ²	9	17	28
Tillkommande yta BTA	200-299 m ²	10	17	28
Tillkommande yta BTA	300-499 m ²	14	17	28
Ytterligare intervall se tabell 9				

Komplementbyggnad		OF	HF1	HF2
Typ: garage, carport, förråd	Oavsett storlek men ≤ 50 % av ursprunglig byggnads BTA	5	14	13
Tillbyggnad fritidshus	≤ 50 m ²	6	14	13
Tillbyggnad växthus, lusthus m m oisolerat	> 15 m ²	4	14	13
Burspråk		2	14	13
Takkupa		2	14	15

Tabell 11 - Enkla byggnader

$$\text{Bygglovavgift} = \text{mPBB} \times \text{OF} \times (\text{HF1} + \text{HF2})^8 \times \text{N}$$

Typ	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fritidshus	40-60 m ²	6	21	28
Kolonistuga	< 40 m ²	4	14	15
Nätstation/pumpstation	Oavsett storlek	6	14	13
Växthus, lusthus och likn. oisolerat	> 15 m ² men ≤ 50 m ²	5	14	13
Rullstolsgarage förråd m.m.	Oavsett storlek	2	14	13

⁷ Bygglov inklusive startbesked

⁸ Bygglov inklusive startbesked

Kiosk, manskapsbod m.m.	Oavsett storlek	4	17	15
Sommarveranda, restaurang	Oavsett storlek	4	17	23

Kommentar: Fritidshus ska enligt 8 kap. 6 § PBL inte granskas med hänsyn till tillgänglighet och energikrav. Större fritidshus än 60 m² är dock ofta lika tekniskt komplicerade som permanentbostäder, därför är avgiften lika som för permanenthus.

Tabell 12 - Övriga åtgärder

Bygglovavgift = mPBB x HF x N

Övrig åtgärd	Yta BTA	HF
Balkong 1-5 st		65
Balkong >5 st		130
Inglasning av balkong 1-5 st		65
Inglasning av balkong >5 st		130
Inglasning av uteplats/ uterum	oavsett storlek	65
Skärmtak	15-30 m ²	50
Skärmtak	≥ 31 m ²	100

Bygglovavgift = mPBB x OF x (HF1 + HF2)⁹ x N

Övrigt – utan konstruktion	Yta BTA	OF	HF1	HF2
Fasadändring, mindre		2	11	10
Fasadändring, större		4	11	10
Bostadshiss – handikapp enbostadshus ¹⁰		2	17	13
Hiss/ramp*		4	17	15
Mur och eller plank vid en- bostadshus		4	10	13
Mur och/eller plank – buller- plank/stabilitet – oavsett material		6	14	15
Solfångare – ej på en- och tvåbostadshus		2	14	13

⁹ Bygglov inklusive startbesked

¹⁰ Endast HF2 vid invändig installation

Frivilligt bygglov	Avgift enl. normalt bygglov			
--------------------	--------------------------------	--	--	--

Tabell - 13 Anmälan¹¹ (icke lovpliktig åtgärd)

Avgift = HF2 x mPBB x N

Åtgärd	HF2
Eldstad/st	75
Grundförstärkning enbostadshus	90
Grundförstärkning	200
Ventilationsanläggning enbostadshus	50
Ventilationsanläggning övriga	140
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, mindre	30
Ändring av bärande konstruktion/brandskyddet, större	140
Stambyte	90
Sopsug	90
Fettavskiljare	30
Rivning utanför planlagt område	75

Tabell 14 - Rivningslov inklusive startbesked

Avgift = HF x mPBB x N

Rivning	HF
< 250 m ² BTA	100
250-999 m ² BTA	200
>1000 m ² BTA	400

Tabell 15 - Bygglov för skyltar

Prövning skall ske som för byggnader

Avgift tas ut med hänsyn till åtgärderna och omgivningspåverkan.

Avgift = HF x mPBB x N

Administrationsavgift ingår i avgiften för skyltar och ljusanordningar.

¹¹ Vid framtagandet av taxan har plan- och byggförordning ännu inte antagits. Tabellen behöver justeras efter plan- och byggförordningens lydelse.

Åtgärd		HF om liten påverkan på stads- eller landskapsbilden	HF om stor påverkan på stads- eller landskapsbilden
Vepa	≤ 20 m ²	80	
Stor vepa	≥ 20 m ²		200
Skyltprogramgranskning	≥ 20 m ²	100	200
Prövning mot skyltprogram		20	20
Därutöver per skylt		10	10
Prövning utan gällande skyltprogram	Placering, utformning, miljö- och omgivningspåv.	45	105
Därutöver per skylt		23	53
Skylt, skyltpelare, stadspelare	≤ 10 m ²	60	
Skylt, skyltpelare, stadspelare	≥ 10 m ² vid buskur	-	150
Ljusramp	Ny/ny front	-	100
Ljusramp	utöver den första	20	-
Ljusanordning vid idrottsplats eller likn.	> 5 st		100
Förbesiktning	Per gång	10	20
Remiss	Trafikverket m.fl.	15	15

Väsentlig ändring av skylt eller ljusanordning medför samma arbetsinsatser som vid ansökan om ny. Avgift tas därför ut som vid ny skylt eller ljusanordning.

Skylt i samband med bygge placerad på samma fastighet, max 15 m² är avgiftsfri. Är skylten större än 15 m² tas avgift ut enligt tabell.

Skyltprogram kan tas fram i samförstånd mellan fastighetsägaren och samhällsbyggnadsavdelningen. Det består av dokument/ritning som visar var på fasaderna skyltar skall placeras och kan även innehålla principer för skyltars utformning. Avgiften reduceras om skyltprogrammet följs.

Tabell 16 - Marklov inklusive startbesked
Avgiften tas enbart ut som tidsersättning

Åtgärd	Tidsersättning
Marklov såväl schakt som fyllning	Antal timmar (minst 25 mPBB)

Tabell 17 - Master, torn, vindkraftverk

$$\text{Avgift} = (\text{HF1} + \text{HF2}) \times \text{mPBB} \times \text{N}$$

Master, torn, vindkraftverk	Beskrivning	HF 1 eller tidsersättning	HF 2 eller Tidsersättning
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	ett torn	250	Antal timmar (minst 1)
Radio- och telemast eller torn + en teknikbod	fler än ett	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	ett verk	550	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftverk	upp till 4 st	1 200	Antal timmar (minst 1)
Vindkraftpark (>5 verk)		2 500	Antal timmar (minst 1)

Tabell 18 - Bygglov för anläggningar
Anläggning på land

$$\text{Avgift} = (\text{HF1} + \text{HF2}) \times \text{mPBB} \times \text{N}$$

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Anläggningens yta	2 000-4 999 m ²	60	24	28
Anläggningens yta	5 000-10 000 m ²	80	24	28
Anläggningens yta	≥ 10 000 m ²	100	24	28
Mindre anläggningar t.ex. parkeringsplats	Antal timmar (minst 1)			
Upplag/materialgård	Antal timmar (minst 1)			
Tunnel/bergrum	Antal timmar (minst 1)			

Exempel på anläggning (enligt plan- och byggförordningen): Begravningsplats, campingplats, idrottsplats, friluftsbad, golfbana, kabinbana, minigolf, motorbana, nöjespark, skidbacke med lift, skjutbana.

Anläggning i vatten

Objekt	Beskrivning	OF	HF1	HF2
Brygga, såväl ponton som fast anlagd	för fler än 10-12 båtar, (annars ej bygglov)		Tidsersättning (minst 4 timmar)	
Småbåtshamn – se marina	för fler än 10-12 båtar, < 5 000 m ²	40	24	28
Marina 5 000-10 000 m ² , flera bryggor	för fler än 10-12 båtar, annars inte hamn	80	24	28
Utökning med pontonbrygga (lovpliktig)	per brygga	5	24	28

Tabell 19 - Övriga ärenden

Avgift = HF x mPBB x N

Ärendetyp	Beskrivning	HF
Anstånd	Ingen avgift	
Avslag såväl bygglov, marklov rivningslov som förhandsbesked	Tidsersättning eller högst 0,75 bygglovavgift	
Avvisa	Tidsersättning eller högst 0,5 bygglovavgift	
Återkallad ansökan (avskrivet ärende)	Tidsersättning, (minst 2 timmar) om handläggning inte påbörjats eller högst 0,75 bygglovavgift (färdigt för beslut)	

Taxor och avgifter VA taxa 2018

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är Värmdö kommun. Förvaltning av VA-anläggningen handhas av VA- och renhållningsenheten under Tekniska nämnden.

Avgifter enligt denna taxa ska betalas till Värmdö kommun. Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

Avgiftsskyldighet

För att täcka de nödvändiga kostnaderna för Värmdö kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning ska ägare av fastighet inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 5 § i lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet avledning av dagvatten från allmän platsmark är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

Avgiftstyper

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter (engångsavgifter) och bruksavgifter (periodiska avgifter).

Ordförklaringar

I dessa taxeföreskrifter avses med:

Allmän platsmark är mark som i detaljplan, enligt plan- och bygglagen (2010:900), redovisas som allmän plats eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark, t. ex. torg, gator och parker.

Annan fastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas eller enligt detaljplan är avsedd för bebyggande för annat ändamål än bostadsfastighet.

Bostadsfastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses bebyggas eller enligt detaljplan är avsedd för bebyggande för bostadsändamål.

Bruttoarea (BTA) avser area av våningsplan (ett eller flera) begränsad av ytterväggars utsida enligt Svensk Standard SS 21054:2009.

Förbindelsepunkt (FP) är den punkt, som huvudmannen har bestämt, där den allmänna anläggningen slutar och fastighetens VA-installation börjar.

Huvudgata avser gata med trafik mellan områden.

Lägenhet är ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet där begreppet lägenhet inte är tillämpligt för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 21054:2009 som en lägenhet.

Obebyggd fastighet är fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men ännu inte bebyggt.

Avgiftsskyldighet föreligger

Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

Ändamål	Anläggningsavgift	Brukningsavgift
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dräneringsvatten från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmänna platser såsom gator, vägar, torg och parker	Ja	Ja

När avgiftsskyldighet inträder

Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S, Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om detta.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

Avgiftsskyldighet för dagvattenavlopp

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Avgift för dagvatten även för allmän platsmark

Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

Tidpunkt för avgiftsskyldighet

Anläggningsavgift ska beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (5–11)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdesskatt.

Anläggningsavgift för bostadsfastighet

För bostadsfastighet ska anläggningsavgift erläggas.

Avgift i kronor utgår per fastighet med:	V+S+ Dg+ Df	V+S+Dg	V+ S	V	S	Df	Dg
a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	94 910	83 640	83 640	24 964	58 676	24 964	0
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V,S, Dg.	109 364	100 247	100 247	50 124	50 124	21 870	0
c) En avgift per lägenhet.	69 697	69 697	62 184	31 092	31 092	0	7 513
Summa	273 971	253 584	246 071	106 180	139 892	46 834	7 513
d) *En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.						20 388	

* Avgift enligt 5.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats för Df.

Gemensam förbindelsepunkt

Är förbindelsepunkten gemensam för två eller flera fastigheter

fördelas avgiften enligt 5.1 a) lika.

Lägenhetsantal

Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

Extra servisledning

Framdras ytterligare servisledningar och upprättas ytterligare förbindelsepunkter ska erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

Om- eller tillbyggnad

Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet ska erläggas avgift enligt 5.1 c) för varje tillkommande lägenhet.

Bortledning av Df

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, ska erläggas avgift enligt 5.1 d).

Avgiftsskyldighet

Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 5.1.

Anläggningsavgift för annan fastighet

Annan fastighet

För annan fastighet ska anläggningsavgift erläggas.

Anläggningsavgift för annan fastighet	V+S+ Dg+ Df	V+S+Dg	V+ S	V	S	Df	Dg
a) En avgift avseende framdragnin av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	94 910	83 640	83 640	24 964	58 676	24 964	0
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V,S, Df.	109 364	100 247	100 247	50 124	50 124	21 870	0
Summa	204 274	183 887	183 887	75 088	108 800	46 834	0
c) En avgift per kvm tomtyta V, S, Dg.	119,00	119,00	95,00	48,50	48,50	0,00	24,00
d) En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.						20 388	

* Avgift enligt 6.1 d) tas inte ut om avgift tas ut för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats för Df

Gemensam förbindelsepunkt

Är förbindelsepunkten gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

Tomtytan

Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

Mark som tillsvidare inte utnyttjas

Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtteavgift för del av fastighets areal, motsvarande mark som tills vidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (1975:635) från den dag anståndet beviljats tills anståndet upphör. För tid därefter debiteras dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

Extra servisledning

Om ytterligare servisledningar dras fram och om ytterligare förbindelsepunkter upprättas ska avgifter erläggas enligt 6.1 a) och b).

Tomtyta

Om fastighets tomtyta utökas ska avgift erläggas enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtteavgift inte ska anses vara erlagd förut.

Bortledning av Df

Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, ska erläggas avgift enligt 6.1 d).

Avgiftsskyldighet

Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, ska avgifter erläggas enligt 6.1.

Anläggningsavgift för obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet ska erläggas full anläggningsavgift för de ändamål för vilka huvudmannen upprättat förbindelsepunkt.

Allmän platsmark

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga anläggningsavgift.

Avgift i kronor utgår med:	Kr
En avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning.	83,90

Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift, enligt avsnitt 5–8 i detta dokument, får huvudmannen istället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Betalning av avgift

Betalning av avgift

Sedan avgiftsskyldighet inträtt, ska avgift betalas inom tid som anges i faktura.

Dröjsmålsränta

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i fakturan, ska dröjsmålsränta erläggas enligt 6 § räntelagen från den dag betalning skulle ha skett.

Fördelning av avgift i vissa fall

Uppgår avgiften till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter ska, enligt 36 § lagen om allmänna vattentjänster, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs, avgiften fördelas på årliga inbetalningar under viss tid, dock högst tio år. Ränta ska erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen ska ske till dess resterande del av avgiften betalas eller ränta ska erläggas enligt 10.2.

Ändrade förhållanden

Avgiftsskyldighet enligt 5.5 och 6.6 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta - inträtt utan att bygglov erfordrats eller meddelats.

Det är fastighetsägarens ansvar att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta ut enligt 10.2 för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

Särskilda ersättningar

Extra anordningar

Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen funnit erforderligt, ska fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

Fastighetsägaren begär ny servisledning

Om en fastighetsägare begär att ny servisledning ska utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

Huvudmannen påkallar ny servisledning

Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning istället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldigt att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (12-19)

I de angivna avgifterna ingår lagstadgad mervärdesskatt.

Brukningsavgift för bebyggd fastighet

Brukningsavgift för bebyggd fastighet

För bebyggd ansluten fastighet ska erläggas brukningsavgift.

Avgift i kronor utgår per fastighet med:		Kr
a) En fast avgift per år		2 826
b) En avgift per m ³ levererat vatten		29,21
c) En avgift per år och lägenhet för bostadsfastigheter		1 566
d) En avgift per år och varje påbörjad 150 m ² (BTA) för annan fastighet		1 566

Reducerad avgift

Om avgiftsskyldighet inte föreligger för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna. Följande avgifter inklusive moms ska då erläggas för respektive ändamål:

Avgift per m³	12.1 b)	Kr
	Vatten	8,73
	Spillvatten	20,48
Fast avgift	12.1 c) och d)	Kr
	Vatten	407
	Spillvatten	940
	Df – Dagvatten fastighet	141
	Dg – Dagvatten gata	78

Fast årlig avgift

Fast årlig avgift	Kr
En fast årlig avgift för avgiftsskyldig fastighet som efter sex månader ännu inte anslutit till den allmänna anläggningen	3 055,00

Fastighet utan vattenmätare

Har huvudmannen bestämt att vattenförbrukningen och avledande av spillvatten för bebyggd fastighet tills vidare inte ska fastställas genom mätning, tas avgift ut enligt 12.1 b) efter en antagen årsförbrukning om 250 m³/lägenhet i bostad. Avgift enligt 12.1 c) tillkommer.

Byggvatten

För s.k. byggvatten ska bruksavgift erläggas enligt 12.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 100 m³ per lägenhet eller ekvivalent lägenhet per 150 m² bruttoarea (BTA) och år.

Extra mätställe

För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet), ska erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 30 % av den fasta avgiften enligt 12.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela kronor.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

Undersökning av vattenmätare

Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det. Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare begär undersökning av vattenmätare

Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, ska fastighetsägaren för täckning av undersökningskostnaderna erlägga ett belopp motsvarande 50 % av den fasta avgiften enligt 12.1 a). Beloppet avrundas till närmaste helt kronor.

Spillvatten

För spillvattenmängd (kylvatten och dylikt), som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattennätet, ska avgift erläggas med 45 % av avgiften enligt 12.1 b). Beloppet avrundas till närmaste helt öre.

Reducering av dagvattenavgift

Reducering av dagvattenavgift i särskilda fall. Om en betydande del av fastigheten uppenbarligen inte belastar det allmänna dagvattensystemet kan den avgiftsgrundande arean för Df och Dg reduceras efter en skälighetsbedömning av kommunen. En sådan skälighetsbedömning kan alltid göras för fastigheter större än 10 000 m² och beslut meddelas fastighetsägaren skriftligen.

Bruksavgiften för dagvatten kan reduceras om åtgärder vidtagits som fördröjer eller renar dagvatten från fastigheten. Av avgiften enligt 12.1 c) för fastigheter med mer än tio lägenheter

eller 12.1 d). Den avgift som då ska betalas bestäms utifrån en skälighetsbedömning i varje enskilt fall som beror på åtgärdernas omfattning. Åtgärderna ska godkännas av VA-enheten.

Allmän platsmark

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls ska erlägga bruksavgift.

Avgift i kronor utgår med:	Kr
En avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten. 9,37	

Ökad eller reducerad avgift för spillvattenavlopp

Om avloppsnätet tillförs större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller om inte hela den levererade vattenmängden avleds till avloppsnätet ska avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden ska bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten ska debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten, är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

Obebyggd fastighet

För obebyggd fastighet inom detaljplan ska bruksavgift inte erläggas.

Särskilda avgifter

Om huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd, eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln stängts av eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen, debiteras följande avgifter inklusive moms:

	Kr
Nedtagning eller uppsättning av vattenmätare (t ex vinterförvaring av vattenmätare, byte ståndrörmätare).	1 298
Avstängning eller påsläpp av vattentillförseln.	1 298

Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare.	1 298
Icke tillgänglig mätarplats.	1 298
Länsumpning av vattenmätarbrunn.	1 298
Vid avtal om pumpenhet på fastighet tas en transportavgift för pump till och från verkstad.	1 623
Förgävesbesök	1 298

Hyra av ståndrörmätare:

Depositionsavgift erläggs innan mätare hämtas. Kostnaden för hyra är kostnad/år enligt 12.1 a) samt rörlig avgift enligt 12.1 b) för mängden förbrukat vatten enligt mätaren.

	Kr
Depositionsavgift för 6,0 m ³ -mätare	10 506
Depositionsavgift för 10,0 m ³ -mätare	13 658

Särtaxa

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, ska enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift, enligt avsnitt 12–15 i detta dokument, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

Betalningsvillkor

Avgift enligt 12.1 a), c), d), eller e) debiteras i efterskott per månad, varannan månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 12.1 b) debiteras i efterskott på grundval av, enligt mätning, förbrukat vattenmängd eller annan grund som anges i 12.1-12.10.

Betalas inte debiterat belopp inom tid som anges i fakturan, ska dröjsmålsränta erläggas på obetalt belopp enligt 10.2.

Sker enligt huvudmannens beslut inte mätaravläsning för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt en gång per år. Avläsning och debitering kan dessutom ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

Av fastighetsägare begärda åtgärder

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen ska företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende, eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens va-förhållanden, har huvudmannen rätt att träffa avtal om bruksavgiftens storlek.

Taxans införande

Denna taxa träder i kraft den 2017-01-01 och gäller tills vidare. De bruksavgifter enligt 12.1, 12.2, 12.6 och 14 som baseras på uppmätning hos fastighetsägare, ska därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

Vid tvist

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av mark- och miljödomstolen jämlikt 53 § lagen om allmänna vattentjänster (2006:412).

Taxor och avgifter Regional VA-taxa 2018

Regional anläggningsavgift för vatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata.

Regional avgift avses huvudsakligen för fastigheter som ansluter sig till det kommunala ledningsnätet genom att via egen försorg anlägga huvuddelen av behövliga ledningar och anläggningar, utanför den egna fastigheten, för att kunna ansluta fastigheten till det kommunala ledningsnätet.

Anslutningen skall godkännas i ansvarig nämnd och villkoren för anslutningen regleras i avtal.

Bostadsfastighet

Bostadsfastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller kommer att byggas för bostadsändamål.

För ovanstående fastighetskategori, där fastighet är belägen utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp, ska betalas regional avgift för anslutning av fastigheten till kommunens ledningsnät eller anläggning för vatten (V), spillvatten (S), dagvatten fastighet (D_f) och dagvatten gata (D_g), enligt följande:

Avgift i kronor utgår per fastighet med:	V+S+ Dg+ Df	V+S+Dg	V+ S	V, S, Dg, Df
a) En avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	47 455	41 820	41 820	V: 12 482 S: 29 338 Df: 12 482
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	54 682	50 124	50 124	V alt. S: 25 062 Df: 10 935
c) En avgift per lägenhet V, S, Dg.	34 848,5	34 848,5	31 092	V alt. S: 15 546 Dg: 3 757
d) *En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	Df: 10 194			

Annan fastighet

Annan fastighet är fastighet som uteslutande eller i huvudsak är bebyggd eller kommer att byggas eller enligt detaljplan av kontor, handel, utbildning, samlingslokaler eller andra lokaler där det bedrivs eller ska bedrivas verksamhet.

För ovanstående fastighetskategori, där fastighet är belägen utanför kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp ska betalas regional avgift för anslutning av fastigheten till kommunens ledningsnät eller anläggning för vatten, spill-, dagvatten fastighet (D_f) och dagvatten gata (D_g), enligt följande:

Avgift i kronor utgår per fastighet med:	V+S+D g+ Df	V, S, Dg	V, S	Alt. V, S, Df, Dg
a) En avgift avseende framdragnig av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkt V, S, Df.	47 455	41 820	41 820	V: 12 482 S: 29 338 Df: 12 482
b) En avgift avseende upprättande av förbindelsepunkt för V, S, Df.	54 682	50 124	50 124	V alt. 25 062 S: Df: 10 935
c) En avgift per m² tomtyta V, S, Dg.	59,5	59,5	47,5	V alt. 24 S: 25 Dg: 12
d)*En grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelse-punkt för Df upprättats.	Df:			10 194

Taxor och avgifter Trafik- och fordonstaxa 2018

Felparkeringsavgifter

Felparkeringsavgifter enligt lag 1976:206 samt Förordningen (1976:1128) om felparkeringsavgift.

700 kr för *alla förseelser*, där regleringen innefattar någon form av förbud mot stannande, t ex inom 10 m före ett övergångsställe, inom 10 m från vägkorsning, på gång- och cykelbana, på plats för rörelsehindrad, i ”kollektivkörfält” och på busshållplats.

500 kr för *övriga förseelser*, d v s där regleringen enbart innefattar villkor för eller förbud mot parkering.

Timavgift

Timavgiften för trafik- och fordonsärenden är 900 kr/tim.

Taxa för flyttning av fordon

Ägaren av ett fordon ska, med stöd av lagen om flyttning av fordon i vissa fall (1982:129) och förordningen om flyttning av fordon i vissa fall (1982:198) ersätta kommunen i enlighet med nedan angiven taxa.

Skrotningsuppdrag – <i>flyttning av fordon från allmän platsmark till plats för fragmentering (skrotning)</i>	Värmdö kommun	2 200 kr
Kort flyttning eller flyttning till och från uppställningsplats	Värmdö kommun	2 150 kr
Tunga fordon (<3,5-25 ton) debiteras extra för fordonshantering.	Värmdö kommun	1 600 kr/tim
Förvaring på särskild uppställningsplats	Fr o m den 5:e dagen	500 kr per påbörjad 30-dagarsperiod

Taxa för trafikanordningsplan

Schakttillstånd	2 800 kr (ink moms)
Trafikanordningsplan	1 125 kr (ink moms)
Trafikanordningsplan för- eller efterkontroll	900 kr/tim
Övriga trafikärenden	900 kr/tim

Taxor och avgifter Upplåtelse av offentlig plats 2018

Ingen avgift tas för:

- tillfällig försäljning av ideell karaktär
- kommunalt finansierad verksamhet

Ändamål	Avgifter (kr) 2018	Anmärkning
Kiosker		
Fasta		Särskilt avtal krävs
Säsongsiosker	8 000	
Torgplatser		
Helår	12 700	
Halvår	9 500	
Månad	3 300	
Vecka	1 300	
Dag	350	
Affischer		
Affischpelare (ej baklysta)	8 000	Per styck och år (sökande inhämtar bygglov)
Affischpelare (baklysta)	11 500	Per styck och år (sökande inhämtar bygglov)
Övriga reklamskyltar	1 000	Per kvm reklamyta och år
Evenemang		
Större evenemang	2 500	Per tillfälle (eller dygn)
Mindre evenemang	800	Per tillfälle (eller dygn)
Försäljningsändmål		
Försäljning från mobil enhet	300	Per dag
Tillfällig försäljning (svamp och bär, julmarknad, loppmarknad)	300	Per dag

Uteservering till fast restaurang	360	Per kvm (max 6 månader, max 30 kvm, bygglov krävs)
Byggändamål		
T.ex. upplag, bod, ställning.	50	Per kvm och månad. Minsta debitering är 1 000 kr/upplåtelse
Enskild container eller motsvarande	100	Per dygn. Minsta debitering är 500 kr/upplåtelse